

॥ શ્રી ગોકુલેશો જરાતિં ॥

॥ શ્રી કૃષ્ણાય નમઃ ॥
 ॥ શ્રી ગોપીજન વદ્વભાય નમઃ ॥
 ॥ શ્રી મદાચાર્યારણ - કુમલેષ્ઠો નમઃ ॥
 ॥ શ્રી ગુંસાઈજી - પરમ - દ્યાલવે નમઃ ॥
 ॥ શ્યામ સુંદર શ્રી યમુને નમઃ ॥
 ॥ શ્રી ગોકુલેશ ચારણ કુમલેષ્ઠો નમઃ ॥
 ॥ શ્રી ગુરવે નમઃ ॥

નમામિ ગાડુલાધિશાં, લીલા માતૃય વિઘ્રહમ;
 બ્રજાદિશાં વિશ્વવિષુ; પાર્વતિ ગ્રાણ વદ્વલભમ ॥૧॥
 નમામિ શ્રપતિ દ્વાય, વદ્વલસાં નિષુલામજાં;
 યહ ઇશ્ટતિ સદારણે, મંગલાજન ચન્દ્રિતે ॥૨॥
 વનદેહાં ગાડુલાધિશાં, ભાગવતાં કૃપાનિધિ;
 પાર્વતો યમુને જાતા; કલૌ વૈર દ્વિનુદ્યઃ ॥૩॥
 માયાવાદિ વિકુળાહિ પ્રતિશ્રદ્ધ નિવારકઃ;
 દ્વારા મંત્રાંયાનાં, પાયાંણો કષત ભૂપણ ॥૪॥
 જહુંગિરાત રક્ષિતા માલાદુધ્રીમર્તી રક્ષિતા જાતા;
 વિકુળાત રક્ષિતા ધર્મા, પાતૃય પાર્વતિપતિ ॥૫॥
 વદ્વલભાય વિષુલનાનાય, પાર્વતિપત્યે પરમાત્મને;
 વિરહ કલેશનાશાય, શ્રી રક્ષમણીનાનાય તગો તગો: ॥૬॥
 જાગો ધન્ય વિષુલ સુવન, પ્રગત વદ્વલભાય
 પ્રમલ ગ્રાણ કરી તિસક માલા રાખી ॥૭॥

॥ श्री गोकुलेशो जयति ॥

।। श्री कृष्णाय नमः ॥
 ।। श्री गोपीजन वद्विभाय नमः ॥
 ।। श्रीमद्यार्थशरण-कमलेत्यो नमः ॥
 ।। श्री गुरुसाईशु - परम - दयाले नमः ॥
 ।। श्याम सुंदर श्री धमुने नमः ॥
 ।। श्री गोकुलेश चरणकमलेत्यो नमः ॥
 ।। श्री गुरवे नमः ॥

चिन्तासन्तानहन्तारो यत्पादाम्बुजरेणवः ।
 स्वीयानां तान्निजाचार्यान् प्रणमामि मुहुर्मुहुः ॥
 यदनुग्रहतो जन्तुः सर्वदुखातिगो भवेत् ।
 तमहं सर्वदा वन्दे श्रीमद्वलभनन्दनम् ॥
 अज्ञानंतिमिरान्धस्य ज्ञानाज्ञनशलाकया ।
 चक्षुरुम्नीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥
 नमामि हृदये शेषे लीलाक्षीरविशायिनम् ।
 लक्ष्मीसहस्रलीलाभिः सेव्यमानं कलानिधिम् ॥
 चतुर्भिर्भूतुर्भिर्भूतुर्भिर्भूतुर्भिर्भूतया ।
 वडभिर्विराजते योऽसौ पञ्चधा हृदये मम ॥
 गोकुलस्य तु यो गोप्ता पुष्टिसुपथरक्षिता ।
 जनिता तुर्यवंशस्य गोकुलेशं नमामि तम् ॥

श्रीगोकुलपतेर्नित्यं शुभमदमास्पदं महत् ।
 श्रीवाल्लभमते निष्ठं तुर्यपीठं वयं नुमः ॥
 यस्य दर्शनमान्नेण भवेत्त्रोत्सवो नृणाम् ।
 सदानन्दस्वरूपं तं देवकीनन्दनं नुमः ॥
 निस्सृत्य यन्मुखाभ्योजादर्शनं दर्शनं भवेत् ।
 पथसन्दर्शकं भक्त्या देवकीनन्दनं नुमः ॥
 अविद्यारूपसंसारे सुविद्याप्रापको जनान् ।
 श्रीदेवकीसुतपादानां पादरेणुर्प्रसीदतु ॥
 बुद्धिप्रेरककृष्णस्य पादपदं प्रसीदतु ।
 ध्यानाऽसमर्थजीवानामस्माकं सर्वदा स्वैतः ॥

१	२	३	४
श्री गोकुलेशनो जय यत्पादाम्बुजरेणवः			
५	६	७	८
श्री गोकुलेश है सबके साथ			
९	१०	११	१२
श्री गोकुलेश है सबको ध्यारा			
१३	१४	१५	१६
श्री गोकुलेश पर मन मेरा डोला			
१७	१८	१९	२०
श्री गोकुलेश है सबको इच्छा			
२१	२२	२३	२४
श्री गोकुलेश को भगाए शीश			

અષ્ટ સમય-

અષ્ટ સાખ્યાની

માધૂનાનું દોળ

૨ ફું અષ્ટ સમય અને અષ્ટ સાખ્યાની ભાવનાનું દોળ ફું
 ચાલો સાખ્યી આપણે શ્રીજી જઈએ રે,
 નિત્ય ઉઠી શ્રી યમુનાજીમાં નહાઈએ રે;
 ત્યાં જઈ દર્શનનાં સુખ લઈએ...ચાલો ૦ (૧૬)
 પ્રથમ દર્શન મંગળા તણું, સ્વરૂપ શ્રી નવનીત લાલ;
 પરમાનંદ દાસ કીર્તન કરે, તોક સાખ્યા પ્રજયાલ.
 શ્રી નવનીત લાલમાં આસક્તિ અનૂપ રે,
 એ છે ચંદ સખ્યીનું સ્વરૂપ રે;
 જ્વાલ પગા શૃંગાર અનૂપ...ચાલો ૧
 ખાલ લીલા અનુભવ કરે, શ્રીયુ પ્રાગયતું સ્થાન;
 પ્રથમ દ્વાર ગિરિરાજનું, સુરભિ રથામ તમાલ.
 પીળાં દર્શન શૃંગારનાં કરીએ રે,
 શ્રી ગાડુલ ચંદમાણમાં ચિત્ત ધરીએ રે;
 નંદ દાસનાં કીર્તન અનુસરીએ...ચાલો ૨
 ભોગ સાખ્યા સારસ્વત કલ્પમાં, સાખ્યી હન્દુલેખા પ્રમાણ;
 આસક્તિ શ્રી ગાડુલ ચંદમાં, ઈંદ્ર શૃંગાર વખાણ.
 રાસ લીલાનો અનુભવ કરીએ રે,
 ધ્યાન ઉદ્દર સ્થાનનું ધરીએ રે;
 માનસી ગંગા પીપર પેડ જઈએ...ચાલો ૩
 શ્રીજી દર્શન જ્વાલનાં, આપે શ્રી દ્વારકાનાથ;
 ગાવિંદ સ્વામી કીર્તન કરે, શાખ ચક ધર્યો હાથ.
 સારસ્વત કલ્પમાં સાખ્યા શ્રીદામા રે,
 નિત્ય લીલામાં સાખ્યી છે ભામા રે;
 શુરે શ્રી દ્વારકાનાથની રથામા...ચાલો ૪
 દિપોદરનો શૃંગાર છે, હિંદુઓ લીલા જાણ;
 પ્રાગયુ પ્રલુ નેત્ર સંઘનથી, દર્શન જ્વાલ વળાણ.
 ગાવિંદ સ્વામીની કદમ અંડી જઈએ રે, [૩
 એરથત કુંડ પર રહીએ રે;
 શ્રીજી દ્વાર ગિરિરાજજીનું કહીએ...ચાલો ૫
 ચોથાં દર્શન રાજભોગનાં, જઈ નિરખો શ્રીનાથ;
 કંલન દાસ કીર્તન કરે, ઉલા નિકુંજે પ્રજનાથ.
 સારસ્વત કલ્પમાં અજુન જાણો રે,
 નિત્ય લીલામાં વિશાળા પ્રમાણો રે;
 આસક્તિ શ્રી નાથજીમાં જાણો...ચાલો ૬
 શૃંગાર ધર્યો કુલહે તણું, નિકુંજ લીલાને હુવાર;
 પ્રાગયુ પ્રલુ હૃદય સ્થાનથી, દર્શન દીન દ્વાલ.
 ઠેર આન્ધો રમાં સહુયાંડ રે,
 સહા શ્રીજી સ્વરૂપે બિરાજે રે;
 ચાણું દ્વાર ગિરિ રાજજીનું ગાજો...ચાલો ૭

પાંચમાં દર્શન ઉત્થાપન તણાં, આપે શ્રી મધુરેશ;
 સૂરદાસ કીર્તન કરે, નથવર ગોહ સુરેશ.
 સારસ્વત કલ્પમાં કૃષ્ણસભા કહિયે રે,
 નિત્ય લીલામાં ચંપકલતા લહિયે રે;
 આસક્તિ શ્રી મધુરેશમાં કહિયે...ચાલો ૧
 પાગ શૃંગાર ખનાય કેં, માનલીલા સુખકંદ;
 પ્રાગણ્ય પ્રભુ સુખાર-વિંદ્ધી, ગોચરન આનંદ.
 ચંદ સ રોવ ર ની કંદ રા માં હે રે,
 સહા ર સ રૂપે બિરાજે રે;
 પાંચમું દ્વાર ગિરિરાજજીતું ગાજે...ચાલો ૨
 છુંં દર્શન લોગ શૃંગારનાં, આપે શ્રી ગોકુલનાથ;
 ચતુર્ભૂજદાસ કીર્તન કરે, યુગલ સ્વામિની સાથ.
 સારસ્વત કલ્પમાં સખા સુખાહુ રે,

૪] નિત્ય લીલામાં સુશીલા સખી ત્યાંહિ રે;
 ગોકુલનાથજીમાં આસક્તિ અપાણિ...ચાલો ૩
 સહેરનો શૃંગાર છે, અનન્દકૃત લીલા જાણ;
 પ્રાગણ્ય પ્રભુ હુસ્ત કમલથી, લોગ દર્શન ઉર આણ,
 ર દ કુંડ ઉપર નિવાસ રે,
 આભદીના પેડ નીચે વાસ રે;
 એવી અન્નકૃત લીલાની હૃદ આસ...ચાલો ૪
 સાતમાં દર્શન સંદ્યા આરતી, આપે શ્રી વિકુલનાથ,
 છીત સ્વામી કીર્તન કરે, કઠિ પર ધર્યા હોઉ હાથ,
 સારસ્વત કલ્પમાં સખા સુખલ રે,
 નિત્ય લીલામાં પદ્મા સહચરી નિર્મલ રે;
 શ્રી વિકુલનાથજીમાં આસક્તિ અતૂલ...ચાલો ૫
 શૃંગાર સજ્યો હુમાલા તણો, સહા શ્રી વિકુલનાથ;
 પ્રાગણ્ય પ્રભુ કઠિ સ્થાનથી, નિજ જન કીથા સનાથ.
 સુંદર દર્શન સંદ્યા આરતિ રે,
 અસરા હુંડે, રમણ રસ પાતિ રે;
 શ્યામ તમાલતું દ્વાર સાત...ચાલો ૬
 આઠમાં દર્શન શર્યનનાં, આપે શ્રી મહન મોહન;
 કૃષ્ણ દાસ કીર્તન કરે, છણિ ઘની અતિ સોહન,
 સારસ્વત કલ્પમાં નંધલ જાણો રે,
 નિત્ય લીલામાં લલિતા પ્રમાણો રે;
 આસક્તિ શ્રી મહન મોહનજીમાં જાણો...ચાલો ૭
 શૃંગાર ધર્યો છે સુકુટનો, શ્રી મનમથ મોહનલાલ;
 સખા પ્રાગણ્ય શ્રી યરણથી, વેણુ વગાડી રસાલ.
 બિલખુ હુંડ રાજે કૃષ્ણ દાસ રે,
 શ્યામ તમાલ નીચે છે વાસ રે;
 પૃષ્ઠ નીચે ગિરિરાજજી દ્વાર આઠ...ચાલો ૮

આ જોળ ગ્રંથોનાં નામ કુમાર સાદ રાખવા માટે મુખેલી પડે છેને? તેને
 પણ ઉપામ છે. મૌઠાંઓએ એક શ્વોક બનાવ્યો છે. તે યાદ રાખીશું તો ૧૬
 ગ્રંથોના નામ કમવાર યાદ આવી જશે. આ રહો એક શ્વોક -
 યમુના બાલ મુકૃતાશ પુષ્ટિ સિદ્ધાંત રત્નમુશ્ય /
 વિવેક કૃષ્ણ ચતુર્ભૂજિત જ પ સચ્ચા નિ સેવના ॥

(૧) યમુના = યમુનાસ્કર (૨) બાલ = બાલબોધ (૩) સુકૃત =
 સિદ્ધાંતમુકૃતાવલિ (૪) પુષ્ટિ = પુષ્ટિગ્રવાહમર્યાદાનેદ (૫) સિદ્ધાંત =
 સિદ્ધાંતમુકૃતાવલિ (૬) રત્નમુશ્ય = નવરત્ન (૭) અ = અંત:કરણપ્રભોધ (૮) વિવેક
 = વિવેકધૈર્ય (૯) કૃષ્ણ = કૃષ્ણાશ્રય (૧૦) ચતુર્ભૂજ = ચતુર્ભૂજોડી (૧૧)
 ભક્તિ = ભક્તિવર્ષિની (૧૧) જ = જલભેદ (૧૨) પ = પંથપદ્યાનિ (૧૪)
 સચ્ચા = સંન્યાસનિર્ણય (૧૫) નિ = નિરોધલક્ષણ (૧૬) સેવના = સેવાફલમ

ફો (અધિકારી-અધ્યક્ષ સભાની ભાવનાના ઘોળ

૧ ક્ષેત્રનાના નામ	૨ ક્ષેત્ર સર્વપાં આવાજનિ ?	૩ અધ્યક્ષ સભાતું નામ	૪ સારસ્વત કલાની લીલાનાના રૂપા
૧ મંગલા	શ્રી નવનીત- ગ્રિયાળ	શ્રી પરમાનંદ- દાસજી	તોક સખા
૨ શુંગાર	શ્રી ગોહુલ- ચંદ્ર માળ	શ્રી નંદ દાસજી	બોજ " "
૩ જ્વાલ	શ્રી દ્વારિકા- નાથજી	શ્રી ગોવિદ સ્વામી	શ્રી દામા,,
૪ રાજબોગ	શ્રી નાથજી	શ્રી કુંભન દાસજી	અનુરૂપ " "
૫ ઉત્થાપન	શ્રી ભયુરેશજી	શ્રી સૂરદાસજી	કૃષ્ણ " "
૬ બોગ	શ્રી ગોહુલ- નાથજી	શ્રી ચતુર્ણજી-	સુપાહુ " "
૭ સોંદ્રા ક્ષારાનિ	શ્રી વિહુલ નાથજી	શ્રી છીત સ્વામી	સુપ્રદી " "
૮ શ્રાવન	શ્રી મહન- મોહનજી	શ્રી કૃપણ દાસજી	કંપન "

પ્રમાણે) આઠ-દર્શન, સ્વરૂપ અને સખાનો ભાવ ફો

૫ લીલાનાના રૂપાની સ્વરૂપ	૬ મૃગાર	૭ ભૂષય કરી લીલા રૂપાની ?	૮ પ્રશ્નું શ્રીએન	૯ મનમાં નિવાસ સ્વરૂપ દાર
ચંદ્રસણી	ગ્રાલે- પગ	ખાલ લીલા	શ્રવણું	સુરભિ કુંડ
દંડુલેખા	ફેંટા	રાસ લીલા	ઉદ્ર	માનસી ગંગા
ભામા	ટીપારો	હિંદોરા લીલા	નેત્ર	ગ્રાવિંદ્રસ્વામીના કઠમ ખંડી
વિશાખા	કુદ્દે	નિકુંજ લીલા	હથ્ય	આન્યોર નભનાવતા
ચંપક- લતા	પાગં	માન લીલા	મુખારવિંદ	પારાશોલી
સુશીલા	સહેરા	અન્ધકૃત લીલા	શ્રીહરત	ચંદ સરોવર
પદ્મા	હુમાલા	જન્મ લીલા	કટિ	અપસરા કુંડ
લલિતા	સુસુંદર	રાસ લીલા	ચરણ	બિલલુ કુંડ

૨૮૨૨૧ ૨૨૧ નાચ ૨ કુંદિ

રસિયો રસે લયો રે વાલો શ્રી વિહુલ વર વરણાજી રે
દ્રાગ વનિનાચ્ચે થયો રે એમની છીની ત્ર્યકુંડ લેણ લયો રે
નાગર નંદ દારો રે કંદ્રાર નાચે ને ગાયે ગીત રે
હાલો લાગે ધારો રે ચ્યારો પ્રેમ ત્રિજ ત્રિજલે શીત રે
શ્રીંગ શિંગારે હર આરા હૈયા તેચે હાર રે
શીતા પાતારે આરા પ્રાણાયજન માદાર રે
દારો હર ગીતડાર રે રસિયો રાસ રોગણો લોગી રે
વલલાં ગ્રણું દીઠાર રે એથી સચી રહીએ સોઝોગ રે
લાગી જાને જેણે છડી રે એથી અગ્રા તેજ રહેલાય રે
નીર્યું દાડી દાડી રે કુંડા તેજી પ્રાણાન ડુલાય રે
લોગી જાને ગોલાં રે હાલો શ્રી વૃદ્ધાદિનાં ચેંદ રે
કોચર માધ્યાં રે સોહિયે લારાં કેળ ચંદ રે
ઓળો અલલેલડો રે મુજલ શ્રી ચનુનાયજને લાર રે
લાલચ દોલડો રે કેણે લગાડે હારદ લાર રે
સની ચેને જાની રે જોણ કરોદાય જા કીંચ રે
ગરજાય રાખ રે વલલાં ગ્રણું હ્યાયું શું દાયાન રે
દીલી થિ કુંડ રે દોલ ગીરદી, ગીરદી સંગ રે
દારદ ના કુંડ રે આજુર કીદ્યું ગાડું ગાડું રે
જી લારાને જાંશે રે જાંશે શ્રી ચનુનાયજન દાર રે
દારદ પેલાંશે રે ચાંડા આની શીંગ કાંદ રે
નીર્યું જાગાની લારી રે જાગાની શીંગાનીયાનું કૃષ્ણ રે
કૃષ્ણ હેડા લારી રે સાફસાદ કીનો જિયાન કૃષ્ણાનું રે
નીર્યું જાને ના ગાં રે ગાંય સર્વિસ નંદુલાર રે
જી કુંડે લાંબે રે દાલ નસલાં ગ્રણું જાંચ આંદોલ રે
શીતા વાર્દો રે જીને લારી હોય ને જાંશે રે

દુન ઘેરે જાતજી રે નીર્દ્દેશ થાયે ને રક્ષા આપે રે
પ્રેરણ જ્યાં જીન નહિં રે જર્ણી પડ્યો ત્યાં શરીરી ગીત રે
જે ને ત્યાં પ્રેરણ નહિં રે જગત જગતની મૈયાળ ગીત રે
ગીત છે આરે રે સરળી શરીરનાની ખાચ રે
મેળે નથી તારે રે અને વેવાણું સેટિને દીક રે

લન અન સોંપાયું રે હને રે ધકાર દોય તે થાય રે
લબોલન અર્પિયું રે દામ ફુલ જણ ગાય રે
નેરણ શું રે કંદું રે જુને કાન્દુંના કોડ રે
કોંદું નીચ કંદું રે હૃદે હૃદું નોંદ ગોડ રે
ગીત ગોડ કંદું રે જાણન શીને ચાયુ ચાયુ રે
હૃદે હૃદું રે જારા જાનન જાણના જાણુ રે
મ્યા દાન દાન રે હૃદું રે હૃદું જેણ ચુદી કેદું જાલ રે
દુનીજન હેઠાં બને રે જારે જર્ણીર્ણ એંદ્યુન લાલ રે
ગ્રાણના ખૂબ કાળી રે જુનું જાણોદાણના તીન રે
ચાયુ હેણે અની રે વલ્લાણ પ્રાય શું લંઘું દાયાન રે
રસ રેસિયા પણો રે અનીકો લાંઘો જીને જાન રે
પિતા સૌંદર્ય થાણી રે સોંદર્યા લન અંબ ને વળા ધન રે
ખુલ્લાં વાય છે રે એ રસ ઉનીંદો અંગોંદીં રે
અન્દું રૂંડ રૂંડો રે રના રસ વંદો લોઉં હી રે
રસ છે પ્રીતનો રે અંડે લોનાં હુદે લાજ રે
અન્દુંરસન લદેનો રે જુનપણ લાભિયા ધણા તીજ રે
લદીના લાલ શું રે કંડુંની અદુનીશા માનીંદ હેઠું રે
વિલાસ ગોમાલ શું રે જેણી હરિની જાય હેલ રે
ધન્ય પુરાણાની રોંડી રે ધન્ય શ્રી ગોડું જુના તીર રે
ખંડસ આંગણું રે બીજી રસાણ ઉલ્લાદ ને હોંન રે
સુછા જાહેલજી રે જારે વંદુંબર શું સોંદે રે
ગ્રાનું શું રે કંડું રે જારા ખુલ્લાણન દિન એંદું રે
હરી હૈની પણો રે જારા પ્રિલજા કુંદો થોડ રે
ગુસુંના અલિંદે જારા કાન્દુંનાની તીર રે
ઓ ઉપયાણી જીને રે એ રૂદ યાયે મેલું હેલ રે
જે ઉપયાણી જીને રે જીનું શાસંદીયાં જાલ રે
જાની કું શું રે કંડું રે જીનું શાસંદીયાં જાલ રે
અને કું મેંદી રે જેણી અનીંદો તીન રે
જુનું જોંદો રે કીની અંગોંદી ગાં રાન રે
કું જાણું રાંડ રે જુનું તોણી પી હુદુંધાણ રે
કું જાણું રાંડ રે એ જુનું રાની ને તંદું દિન રે
દ્યાને જાની જોંદો રે સોંદી હુદું જાંડ વિન રે
દલ્લાણા સ્નેની જાયા રે જારા ખુલ્લાણન દિન એંદું રે - રસિયા રસ એંદું

શ્રીનાથજીનું ધોળ

આદો તો શ્રીજી જઈએ રે, શ્રીમુખ સુંહર લોવાને,
 આદો તો તત્પર થઈએ રે—શ્રીમુખ ૧
 મને ઘરમાં લાગે ઘેણું રે, હું તો કાંઈ ન સમઝું પહેણું રે—શ્રીમુખ ૨
 હું તો ઘરનો ધેઢો ભૂલી રે, હું તો અંગોળાંગ કૂલી રે—શ્રીમુખ ૩
 મને ભૂષે લોજન નબ લાવે રે, સેજડીએ નિંદા ન આવે રે—શ્રીમુખ ૪
 મારા મનમાં મનોરથ વાસીયા રે, મારું કામ સકામે ધર્સીયું રે—શ્રીમુખ ૫
 વહાલે મોરલીમાં કામણું કીધાં રે, મારાં તનમનને હરી લીધાં રે—શ્રીમુખ ૬
 કોઈ નંદળનો લાલ ભિલાવો રે, જસોઢાજીના માણું આધાર રે—શ્રીમુખ ૭
 રસિકરાય જિલાવો રે, હાસનો હાસ જાય અલિહારી રે—શ્રીમુખ ૮

૨૭૩. બાર સાગર

૧. આનંદ સાગર શ્રી ગોવર્ધનનાથજી
 ૨. પરમાનંદ સાગર શ્રી સ્વામીનીજી
 ૩. સુખ સાગર શ્રી યમુનાજી
 ૪. દીનતા સાગર શ્રી લક્ષ્મિતાજી
 ૫. કૃપા સાગર શ્રી મહાપ્રભુજી
 ૬. સેવા સાગર શ્રી વિષ્ણુલનાથજી
 ૭. શિક્ષા સાગર શ્રી હરિરાયજી
 ૮. પ્રમાણસાગર શ્રી પુરઘોત્તમજી
 ૯. ટીકા સાગર શ્રી ગોપેશ્વરજી
 ૧૦. ગુણ સાગર શ્રી ગોપીજનજી
 ૧૧. ભક્તિ સાગર શ્રી દામોદરદાસજી
 ૧૨. કિર્તન સાગર શ્રી સુરદાસજી
- આ બારે સાગરનું સ્મરણ કરીએ તો પ્રભુના ચરણ કરું માટે રહીએ.

૨૭૪. શ્રી ગોવર્ધનકી રહીએ તળેટી

શ્રી ગોવર્ધનકી રહીએ તળેટી, શ્રી ગોવર્ધન કી રહીએ
 નિત્ય પ્રતિ મદન ગોપાલ લાલકે ચરન કરું છિત લહિયે - તળેટી
 તન પુલકિત પ્રજ રજમેં લોટત ગોવિંદ કુંડમેં નહીએ - તળેટી
 રસિક પ્રીતમ હીત ચિતકી બાતેં શ્રી જિરધારીજી સોં કહીયે - તળેટી

૨૭૫. એ હી હમારે શ્રીનાથજી

એ હી હમારે શ્રીનાથજી, ભવતારણહાર, જીવ ઉદ્ઘારણહાર,
 એહી હમારે શ્રીનાથજી
 દેવ ન જાણું હુસરો રે, મન કિયો રે વિચાર,
 મન કિયો રે વિચાર, એહી હમારે શ્રીનાથજી
 યોગ યજ્ઞ તપ જપ સહુ કરે રે, જપ તપ તિરથ અપાર
 જપ તપ તિરથ અપાર, એહી અમારે શ્રીનાથજી
 સૌચ સબે જ્યા વહે ગયો રે, અમને મળ્યા રે મોરાર
 અમને મળ્યા રે મોરાર, એહી હમારે શ્રીનાથજી
 દો અક્ષર ‘સુરદાસ’ કહે રે, સબ સાર મેં સાર
 શ્રી ગુંસાઈજી મહારાજ, એહી હમારે શ્રીનાથજી

૨૭૨. ચાત્રે સૂતિ વખતે બોલવાનું પદ

જય શ્રીવલ્લભ જય શ્રીવિષ્ણુ, જય યમુના શ્રીનાથજી
કલિયુગના તો જીવ-ઉધ્યાર્યા, મસ્તક ઘરિયા હાથજી - ૧
મોર મુગટને કાને કુંડલ, ઉર વૈજયંતિ માલા જી
નાસિકા ગજ મોતી સોહે, એ છબી જોવા જઈએ જી - ૨
આસપાસ જૌથેનુ નિરાજે, જ્વાલ મંડળી સાથે જી
મુખ પર વ્હાલો વેણુ બજાવે, એ છબી જોવા જઈએ જી - ૩
શ્રી ગોકુલમાં વાસો વસિયે, સંત સમાજમ કરીએજી
નિત પતિ રમણ રેતીમાં નાહિયો, ગુલાબ છરી દર્શન કરીએ જી - ૪
જે દર્શન બ્રહ્મા ને દુર્લભ, અપને ઉર ઘરીએ જી
‘કૃષ્ણાદાસ’ પ્રભુ ગિરિધર નાગર, ચરણક્રમલ ચિત્ત ઘરીએજી - ૫
શ્રીવૃંદાવન ગોવર્ધન ધામ, રાધા માધવ સુંદર શ્યામ,
હરિદાસ હરિજન કો સેવક, દર્શન દીજો આઠો યામજી - ૬
શ્રીવલ્લભ વિષ્ણુ મુખથી કહીએ, તો ભવસાગર તરીએ જી.
અન્ય દેવ ઉપાસના તણ્યે, તો વર વિષ્ણુ વરીએજી - ૭
‘માધવદાસ’ એટલું માગે, શ્રી ગોકુલમાં અવતરીએજી -
કશણ કશણ પલ પલ સ્મરણ કીજીએ, ભગવદ નામ નિરંતર લીજેજી - ૮
જય શ્રીગિરિધર જય શ્રીગોવિંદ, જય શ્રીખાલકૃષ્ણજી,
જય શ્રીગોકુલપતિ, જય શ્રીરઘુપતિ, જય શ્રીપદુપતિ શ્રીધનશ્યામજી - ૯
શ્રી ગોકુલવારે નાથ, મેરી દોરી તુમ્હારે હાથજી,
જય જમુના શ્રી ગોવર્ધનનાથ, મહાપ્રભુ શ્રી વિષ્ણુનાથ - ૧૦
જય જય શ્રી ગોકુલેશ, કલેશ રહે નહિ લેશ,
શ્રી વલ્લભ જુગ જુગ રાજ કરો, શ્રી વલ્લભ જુગ જુગ રાજ કરો - ૧૧
શ્રી વલ્લભ વિષ્ણુ ગોપીનાથ, દેવકીનંદન શ્રી જ્ફુનાથ,
શ્રી યશોદાનંદન નંદકિશોર, શ્રી મુરલીધર માખણચોર - ૧૨
સૂરદાસ, કૃષ્ણાદાસજી, પરમાનંદ કુંભનદાસજી,
ચર્તુલભુજ નંદદાસજી, છીતસ્વામી ગોવિંદદાસજી - ૧૩

શ્રી વલ્લભદેવકી જય, પ્રાણ પ્યારે કી જય,
શ્રી ગોવર્ધનનાથકી જય, અપને અપને ગુરુદેવકી જય - ૧૪
ચોરશી વૈષ્ણવ કી જય, બસો બાવન ભગવદીયકી જય
અષ્ટ સખા કી જય, દામોદર હરસાની કી જય - ૧૫
સાતે સ્વરૂપ કી જય, શ્રી ગિરિરાજ ધરન કી જય
શ્યામ સુંદર શ્રી યમુને મહારાણી કી જય - ૧૬
સમસ્ત શ્રી વલ્લભ કુળ પરિવારકી જય
દેશી પરદેશી વૈષ્ણવ કી જય - ૧૭
સમસ્ત વૈષ્ણવને જય શ્રીકૃષ્ણ

જી ગોપનીય પરમાપ બળા
॥ શ્રીલીરદેવ ॥

જી હિંસંબંધ મનુષ

જી હિંસંબંધ રીતરૂપ મનુષ

જી હિંસંબંધ રીતરૂપ મનુષ

જી હિંસંબંધ રીતરૂપ મનુષ

સાહેબું—હણતરો; અનંત; અગણિત, આર્વવત્સાર—વર્ષ,
માતાકાલાભાત—એટલો કાલ જ્યાદીત થયો છે, કૃષ્ણાદ્વિદોગ—
પૂર્ણપુરુષોત્તમ લગવાન શ્રીકૃષ્ણથી જુદા પડ્યા તેથી જીનિતા
તાપ કલેશાનંદ—(લગવાનના વિદોગથી) ‘જીનિત’ એટલે
ઉત્પન્ન થયેલ, ‘તાપકલેશાનંદ’—એટલે તાપ અને કલેશ,
(લગવાનથી વિદ્ધુર્યાનું હુંઘ—તાપ—કલેશ એ વિરહાનંદનું
સ્વરૂપ છે.) તે તાપ—કલેશાનંદ, ‘તિરૈબાચે’—તિરૈધાન
થયો છે. એટલે કે, લગવાનથી વિભૂટા પડ્યાનું હુંઘ થતું
નથી એવો અહું—હું (જી), લગવાને કૃષ્ણાદ્વિદુષ—શ્રી
સંપન્ન સદ્ગાનંદ શ્રીકૃષ્ણને (શ્રી ગોપીજનવિજ્ઞાનાય—શ્રી
ગોપીજનવત્સલને) હૈહ—પાંચલૌતિક શરીર, હા—દ્વાર—આંખ,
કાન વગેરે ૧૦ ધ્યાનિદ્રાયો. પ્રાણુ—વાયુ ૧૦, અંતઃકરણાનિ—
મન, બુદ્ધિ, ચિત્ત અને અહુંકાર—એ અંતઃકરણ ચતુર્ષય,
તદ્દુર્ભીંશુ—અને તેમના ધર્મો—હેહશ્રી ચાલવું, આંખથી નોવું,
મનની સુંકંપ—વિકલ્પપાત્રમંડ વૃત્તિ વગેરે, હારા—સ્વી, માગાર—
ધર, પુત્રાસ—પુત્ર અને કુકુંઘ; ચિત્ત—દ્રવ્યાદિ, હિંદુપરાણિ—
આ લોક અને પરલોક, અન્તમના સહ—જીવત્સાની સાથે
સ્વામ્યપૂર્ણાભિ—સમર્પણુ—સારી રીતે અર્પણ—કરું છું.
હાસોહ—હું હાસ છું. ‘કૃષ્ણ તવાસમ’—હું કૃષ્ણ ! હું
આપનો છું.

દાસોહું દાસોહું દાસોહું
કૃષ્ણા લવાસીન કૃષ્ણ લવાસીન કૃષ્ણ લવાસીન
કૃષ્ણ લવાસીન કૃષ્ણ લવાસીન.

॥ શ્રી ગોકુલેશ્વરો જયતિ ॥

રાગ ગૌરી / બિહારી

જ્ય જ્ય જ્ય શ્રીમહાપ્રભુની બાની।
 શ્રીમુખ સૂર-પ્રકાશ પૂરિત તનુ જિનલો વેદ-વસ્તુ જગજાની ॥
 યહ બાની તિહું લોક ઉજાગર, વરણ લહે તિનુ નિત્ય બખાની।
 જિન પીયથ શ્રવણ-પુટ પૂરિત, પરમાનન્દ અધરફલ દાની ॥
 વિષ-શિવ-શૈખ દેવ સબ પૂજિત, મહિમા સકલ શાસ્ત્ર તનુ તાની।
 શ્રુતિ પુરાણ સાર નિશ્ચય સુન, નિર્વિવાદ વાદિન સબ માની ॥
 ભૂતલ વે બડભાગ કૃતારથ, દરસ-શ્રવણ પુન જિન હિય આની।
 'દેવકીસુત' ગુરુચરણ કૃપાબલ, વિજુ મુખ સુધા સદા મુખ લાની ॥

ગ્રંથવાર્ષી શ્રીદેવલીનનાગ્રાહી કૃત શ્રીવલ્લભ-વાલી માદાત્મ્ય ૫૮
 દાદાજીને સિદ્ધા આરામાં અંગઠીકાર કરાયું

૫૧ ૫૧ ૭૩૩૩ ચત, સાયં ૫૨૨૦
 માર્ગશીર શુક્રવા ૬/૫૨૦ કરાયું.

એસી કૃપા કોન કરે

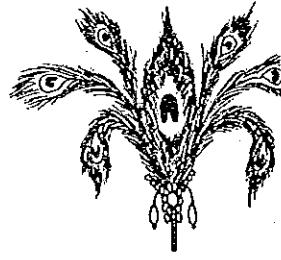
ગુરુજી બીના એસી કૃપા કોન કરે
 માલા તિલક મનોહર બાનો
 લે શિર છત ધરે - ગુરુજી
 ભવસાગર તે બૂડત રાખત
 દીપક હાથ ધરે
 સૂરશ્યામ ગુરુ ઐસો સમરથ
 છીનમેં લે ઉધરે - ગુરુજી

—•—•—•—•—•—•—

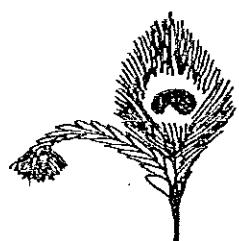
શ્રી વલ્લભપ્રભુ કરુણાસાગર જગત ઉજાગર ગાઈયે।
 શ્રી વલ્લભ કે ચરણક્રમલકી બલિ બલિ હો જાઈયે ॥ ૧ ॥
 વલ્લભી સૂદિ સમાજ સંગ મિલી જીવનકો ફલ પાઈયે ।
 શ્રી વલ્લભ ગુજા ગાઈયે યાહીંં રસ્તિક કદાઈયે ॥ ૨ ॥

—•—•—•—•—•—•—

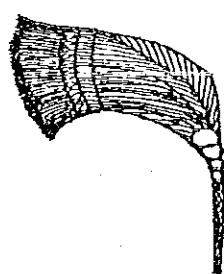
૪૬ ઈન ચરણન કેરો ભરોંસો,
 ૪૬ ઈન ચરણન કેરો... ભરોંસો
 શ્રી વલ્લભ નખચંદ છટા બિન્ડ,
 સબ જગ માંં અધેરો... ભરોંસો ૧
 સાધન ઓર નહીં યા કલિમે, જીસું હોથ નિવેરો,
 "સૂર" કદા કરે દ્વિવિધ આધિરો.
 બિના મોખ કો યેરો... ભરોંસો ૨

મોરશીખા

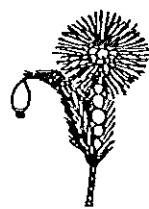
ચંદ્રિકા અને કતરો

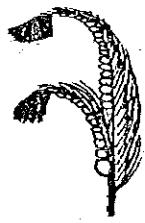
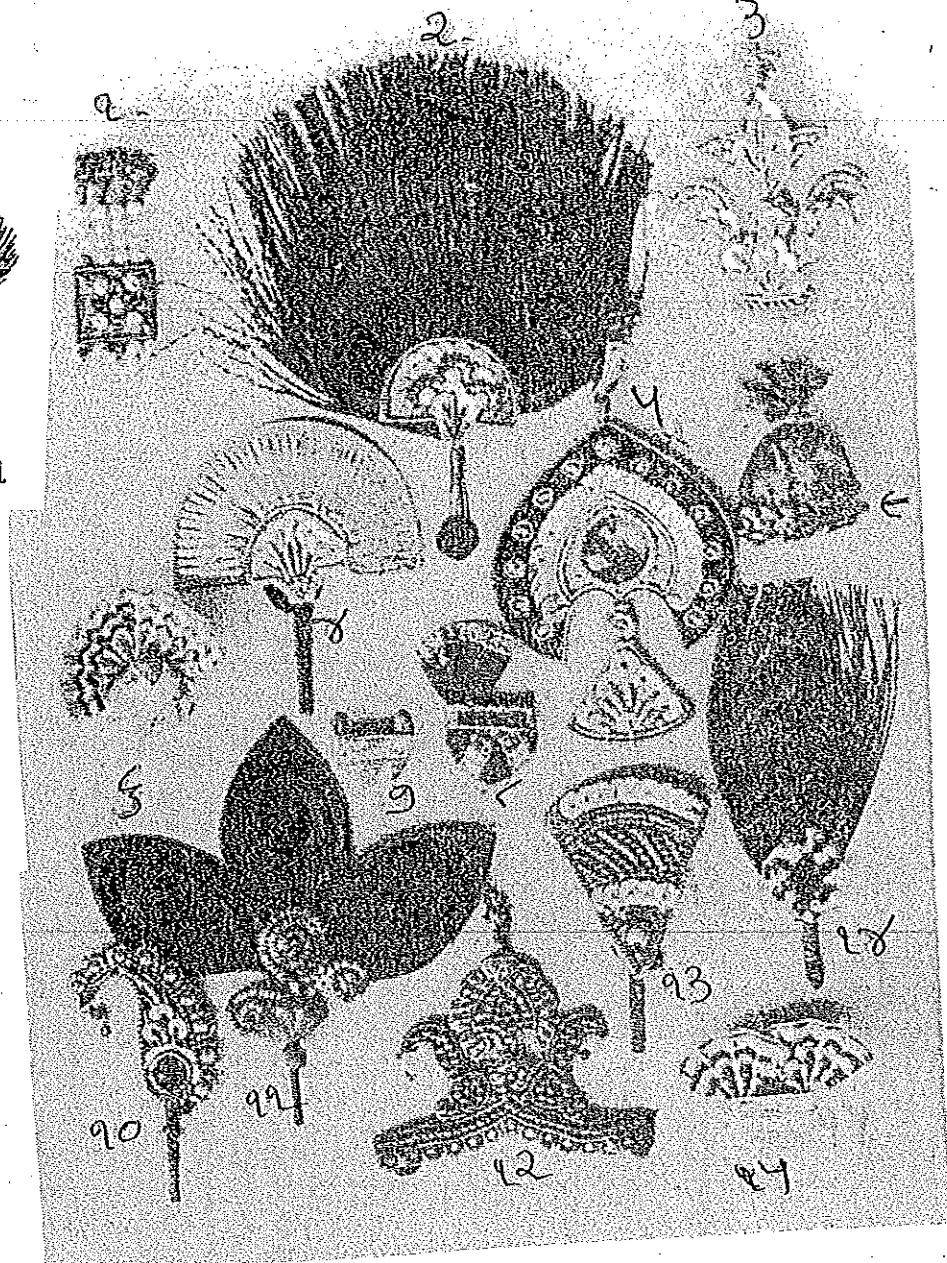
શીખી

શીખી

શીખી અને કતરો

દુહેરા કતરો

શ્રી મસ્તકભા શૃંગાર

(૧) સહેરા (૨) મોરપીંછની જોડ (૩) ટીપારો (૪) બેરો (કામનો જોડ) (૫) મુકુટ
છજજેદાર પાગ પર શીરપેચ ધરાવ્યા
પછી કતાર ધરાય, શીખી ધરાય.

દુમાલા પર શીરપેચ ધર્યા પછી બીજા શૃંગાર ધરાય.

જમણી બાજુ શીશકૂલ ધરાય.

દુમાલા પર કતારાની ચમક ચંદ્રિકા ધરાય.

દુમાલા પર કામનો કતરો ધરાય.

(૬) કુલેહ (૭) પાગ (૮) પગો (૯) ટોપી (૧૦) કતરો (૧૧) મોરપીંછની

ગ્રણ ચંદ્રિકા (૧૨) કીરીટ મુકુટ (૧૩) ચંદ્રિકા

(૧૪) મોરપીંછની ચંદ્રિકા (૧૫) દુમાલો

ગ્રણપગા ઉપર સીરપેચ ધરાવવું.
સીરપેચ ધરાવ્યા પછી જમણીબાજુ શીશકૂલ ધરાવવું.
સીરપેચ ધરાવ્યા પછી કતરા ધરાય, દોહરા કતરા પણ ધરાય,
મોરપીંછની ચંદ્રિકા ધરાય, શીખી ધરાય.

अथ श्री आचायेजो श्री महाप्रभुजीके पद

(राग भैरव) : प्रातसमैं उठि करिये । श्रीलक्ष्मनसुतगान । प्रगट भये वल्लभप्रभु । देत भक्ति दान ॥१॥ श्रीविक्षुलेश महाप्रभु । रूपके निधान । श्रीगिरिधर श्रीगिरिधर । उदय भयो भान ॥२॥ श्रीगोविन्द आनन्दकान्द । कुषा बरनों गुन गान । श्रीबालकृष्ण बालकेलि रूप ही सुहान ॥३॥ श्रीगोकुलनाथ प्रगट कियो-मारग भजान । श्रीरघुनाथलाल देखि । भनमथ ही लज्जान ॥४॥ श्रीजहुनाथ महाप्रभु । पूरन भगवान । श्रीधनश्याम पूरनकाम । पोथीमें ध्यान ॥५॥ पांडुरंग विक्षुलेश । करत वेदगान । परमानन्द निरभी लीला थके सुर-विमान ॥६॥

(राग बिलावल) : यरन लग्यो चित भेरो श्रीवल्लभ यरन लग्यो चित भेरो । ईन जिन और कद्दु नहि भावै । ईन यरननको चेरो ॥१॥ ईनहि छांड और जो धावै । सो मूरख जु धनेरो । गोविन्ददास कियो यह निश्चय । सोई ज्ञान भलेरो ॥२॥

ॐ श्रीगुरुसांईज्ञानां पद ॐ

(राग बिभास) : प्रातसमैं श्रीवल्लभसुतको । उठत हि रसना लीजै नाम । आनन्दकारी प्रभु मंगलकारी । अशुभहरन जनपूरनकाम ॥१॥ याहि लोक परलोकके भंधु । को कहि सकत तिहारे गुनग्राम । नंददास प्रभु रसिकसिरोमनि । राज करो श्री गोकुलधाम ॥२॥

(राग भैरव) : श्री गोकुल गामकों पेंडो ही न्यारो । मंगलरूप सदा सुखदायक देखियत तीन लोक उजियारो ॥१॥ जहाँ वल्लभसुत अभय विराजत भक्तजननके प्राणान प्यारो । माधोदास बल बल प्रताप बल श्रीविक्षुल सर्वस्व हमारो ॥२॥

(राग भैरव) : जै जै जै श्रीवल्लभप्रभु विक्षुलेश साथें । निजज्ञन पर करत कूपा धरत हाथ भाथें । दोष सबै दूर करत भक्तिभाव हिये धरत । काज सबै सरत सदा गावत गुणगाथें ॥१॥ काहेको देह दमत साधन कर मूरखजन । विद्यमान आनन्द तज यलत क्यूँ अपाथें । रसिक यरनशरन सदा रहत हैं बड़माणी जन । अपनो कर श्रीगोकुलपति भरत ताहि भाथें ॥२॥

गोकुलनाथजी के पद

★ राग भैरव ★ प्रातहि श्रीगोकुलेश गोकुलेश गाऊँ ॥ पूरण पुरुषोत्तम वपु धरे वदत त्रैलोक्यनाथ श्री विट्ठलेश नंदन निरखनयन सिराऊँ ॥१॥ श्री वल्लभजू के शरण आये कलियुग के जैते जीव उद्धरे समूह तिनहीं कहालों गिनाऊँ ॥ जे कबहूँक नामलेत तिनहूँ को अभयदेत मांगत रघुनाथ दास निकट रहन पाऊँ ॥२॥

मंगला आरती

★ राग भैरव ★ मंगतं मंगलम् व्रज भुवि मंगलम् ॥ मंगलमिह श्रीनन्दयशोदा
नाम स्वकीर्तनमे तद्रूचिरोत्संग सुलालित पालित रूपम् ॥१॥ श्री श्रीकृष्ण
इति श्रुति सारं नाम स्वार्तजनाशयतापापहमिति मंगलरावम् ॥ व्रजसुंदरी वयस्य
सुरभीवृद्ध मृगीगणनिरूपमभावाःमगल सिंधु चयायम् ॥२॥ मंगलमीषत्स्मित-
युतमीक्षण भाषणमुन्नतनासापुटगत मुक्ताफलचलनम् ॥ कोमलचलदंगुलिदल
संगत वेणुनिनाद विमोहित वृदावन भुवि जाता ॥३॥ मंगलमधिलं गोपीशितुरति
मंथरगति विभ्रममोहितरासस्थितगानम् ॥ त्वं जय सततं गोवर्धनधर पालय
निजदासान् ॥४॥

अ५६ की आवृत्ति भडाम्बुबके ५६

★ राग भैरव ★ प्रातसमय उठ करिये श्रीलक्ष्मणसुत गान ॥ प्रकट भये
श्रीवल्लभप्रभु देत भक्तिदान ॥१॥ श्री विडुलेश महाप्रभु रूपके निधान ॥
श्रीगिरिधर श्रीगिरिधर उदय भयो भान ॥२॥ श्री गोविंद आनंदकंद कहा वरणो
गुणगान ॥ श्रीबालकृष्ण बालकेलि रूप ही सुहान ॥३॥ श्रीगोकुलनाथ प्रकट
कियो मारग वखान ॥ श्रीरघुनाथलाल देख मन्मथ ही लजान ॥४॥ श्रीयदुनाथ
महाप्रभु पूरण भगवान ॥ श्रीधनश्याम पूरणकाम पोथीमें ध्यान ॥५॥ पांडुरंग
विडुलेश करत वेदगान ॥ परमानंद निरख लीला थके सुर विमान ॥६॥

★ राग भैरव ★ भोर भये भावसों ले श्रीवल्लभनाम । हे रसना तू और वृथा बके
क्यों निकाम ॥ कीजे सेवा रसस्वाद पावें निशदिन गुण गावें और सब रस विसरावें
यह मन आठो याम ॥१॥ रसिक न कछु ओर करें इन ही में भाव धरें अतिरस
अनुपान करें ओर कपट वाम ॥ हरिविश छिनही में होत सगरो भक्तिमारगरूप हृदय
वसें अहु रससमूहधाम ॥२॥

अ५६ की गुरुमांडली के ५६

★ राग भरव ★ जय जय जय श्रीवल्लभनदन ॥ सुर नर मुनि जाकी पदरजवंदन
॥१॥ मायावाद किये जू निकंदन ॥ नाम लिये काटत भवफंदन ॥२॥
प्रकट पुरुषोत्तम चरचत चंदन ॥ कृष्णदास गावत श्रुतिष्ठंदन ॥

★ राग भैरव ★ श्रीगोकुलगामको पेंडो ही न्यारो ॥ मंगलरूप सदा सुखदायक
देखियत तीन लोक उजियारो ॥१॥ जहाँ वल्लभसुत निर्भय बिराजत भक्तजनके
प्राणनप्यारो ॥ माधोदास बल बल प्रतापबल श्रीविडुल सर्वस्व हमारो ॥२॥

ੴ ਸ਼੍ਰੀਯਮੁਨਾਲੁਨਾਂ ਪਦ ੴ

(ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ) : ਤਿਹਾਰੋ ਦਰਸ ਮੋਹਿ ਭਾਵੇਂ ਸ਼੍ਰੀਯਮੁਨਾਲੁ । ਸ਼੍ਰੀਗੋਕੁਲਕੇ ਨਿਕਟ ਬਹਤ ਹੋ ਲਹੁਰਨਕੀ ਛਭੀ ਆਵੇਂ ॥੧॥ ਹੁਃ ਖਹੁਰਨੀ ਸੁਖਕਰਨੀ ਸ਼੍ਰੀਯਮੁਨਾਲੁ ਜੇ ਜਨ ਪ੍ਰਾਤ ਉਠ ਨਹਾਵੇ । ਮਫਨਮੋਹਨਜੂਕੀ ਅਤਿਹੀ ਪਿਧਾਰੀ ਪਟਰਾਨੀਜੂ ਕਲਾਵੇਂ ॥੨॥ ਵੁਨਾਵਨਮੈਂ ਰਾਸ ਰਚ੍ਯੋ ਹੈ ਮੋਹਨ ਮੁਰਲੀ ਬਜਾਵੇਂ । ਸੂਰਦਾਸ ਪ੍ਰਬੁ ਤਿਹਾਰੇ ਮਿਲਨਕੋਂ ਵੇਦ ਵਿਮਲ ਜਸ ਗਾਵੇਂ ॥੩॥ ♦ ੨੦ ♦

(ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ) : ਸ਼੍ਰੀ ਧਮੁਨਾਲੁ ਤਿਹਾਰੋਂ ਪੁਲਿਨ ਮੋਹਿ ਭਾਵੇਂ । ਸੁਰਖ਼ਬਾਇਕ ਧਾਨ ਧਰਤ ਹੈ ਸੋ ਸੁਪਨੇ ਨਹਿੰ ਪਾਵੇਂ ॥੧॥ ਬਿਧਾਵਿਚ ਕੁੰਜਸਥਨ ਅਤਿ ਸੁਨਹਰ ਸਾਮਾ-ਸਾਮ ਸੁਣਾਵੇਂ । ਚਹੁੰ ਟਿਥ ਸਕਲ ਫੂਲ ਅਤਿ ਫੂਲੇ ਗੁਹਿ-ਗੁਹਿ ਕੁੰਠ ਧਰਾਵੇਂ ॥੨॥ ਕੁਸੁਮਨਕੇ ਬਿਜਨਾ ਜੂ ਸੰਵਾਰੇ ਸਭਿਧਨ ਬਾਂਡ ਹੁਚਾਵੇਂ । ਸੂਰਦਾਸ ਪ੍ਰਬੁ ਸਥ ਸੁਖਸਾਗਰ ਫਿਨ-ਫਿਨ ਸ਼ੋਭਾ ਪਾਵੇਂ ॥੩॥ ♦ ੨੧ ♦

(ਰਾਗ ਬਿਬਾਸ) : ਹੀਨ ਜਾਨ ਮੋਹਿ ਹੀਝੇ ਸ਼੍ਰੀਯਮੁਨਾਲੁ । ਨਂਦਕੁਮਾਰ ਸਫਾ ਵਰ ਮਾਂਗੋ ਗੋਪਿਨਕੀ ਦਾਸੀ ਮੋਹਿ ਕੀਝੇ ॥੧॥ ਤੁਮ ਤੋ ਪਰਮ ਉਦਾਰ ਕੁਪਾਨਿਧਿ ਧਰਨਸਰਨ ਸੁਖਕਾਰੀ । ਤਿਹਾਰੇ ਵਥ ਸਫਾ ਲਾਡਿਲੀਵਰ ਤੁਵ ਤਟ ਕੀਡਤ ਗਿਰਿਧਾਰੀ ॥੨॥ ਸਥ ਪ੍ਰਜਕੇ ਜਨ ਸੰਗ ਮਿਲ ਬਿਹਰਤ ਅਵਸੁਤ ਰਾਸਵਿਲਾਸੀ । ਤਿਹਾਰੇ ਹਿੰ ਪੁਲਿਨ ਨਿਕਟ ਕੁੰਜਨ-ਹੁਮ ਕੋਮਲ ਸਸਿ ਸੁਖਰਾਸੀ ॥੩॥ ਜਧੋਮੰਡਲਮੇਂ ਯੰਦ ਵਿਰਾਜਤ ਭਰ-ਭਰ ਛਿਰਕਤ ਨਾਰੀ । ਸ਼੍ਰਮਜਲਖਸਤ ਨਾਤ ਅਤਿ ਰਸਭਰ ਜਲਕੀਡਾ ਸੁਖਕਾਰੀ ॥੪॥ ਰਾਨੀਜੂਕੇ ਮੰਡਿਰ ਪਾਧ ਲਗ ਨਿਤ ਉਠ ਭਵਨਕਾਜ ਸਥ ਕੀਝੇ । ਪਰਮਾਨੰਦ ਦਾਸਦਾਸੀ ਵੈ ਨਂਦਨਨਦਨ ਸੁਖ ਲੀਝੇ ॥੫॥ ♦ ੨੨ ♦

ੴ ਜਾਵਵਾਨਾਂ ਪਦ ੴ

(ਰਾਗ-ਬੈਰਵ) : ਜਾਗੋ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜਗਤ-ਉਜਿਧਾਰੇ । ਕੋਟਿ ਮਫਨ ਵਾਰੋਂ ਮੁਸਕਨਿ ਪਰ ਕੁਮਲਨਥਨ ਨਥਨਨਕੇ ਤਾਰੇ ॥੧॥ ਸੁਰਲਿ ਬਚਹੁ ਗੋਪਾਲ ਸੰਗ ਦੇ ਧਮੁਨਾਤੀਰ ਸਿਧਾਰੋ ਮੇਰੇ ਘਾਰੇ । ਪਰਮਾਨੰਦ ਕਹਤ ਨਂਦਰਾਨੀ ਫੂਰ ਜਿਨ ਜਾਓ ਮੇਰੇ ਵਰਜਰਖਵਾਰੇ ॥੨॥ ♦ ੩੦ ♦

(ਰਾਗ-ਬੈਰਵ) : ਜਾਗਿਧੇ ਗੋਪਾਲਲਾਲ ਜਨਨੀ ਬਲ ਜਾਈ । ਉਠੋ ਤਾਤ ਪ੍ਰਾਤ ਭਧੋ ਰਝਨੀਕੀ ਤਿਮਿਰ ਗਧੀ ਟੇਰਤ ਸਥ ਱ਵਾਲਬਾਲ ਮੋਹਨ ਕਨਾਈ ॥੧॥ ਉਠੋ ਮੇਰੇ ਆਜਨਕਨਾਨ ਗਗਨ ਚਨ ਮਨਾਨ ਭਧੀ ਪ੍ਰਕਟਿਆ ਅੰਸ਼ੁਮਾਨ ਭਾਨੁ ਕੁਮਲਨ ਸੁਖਦਾਈ । ਸਖਾ ਸਥ ਪੂਰਤ ਬੇਨੁ ਤੁਮ ਬਿਨ ਨਾ ਥੂਟੇ ਬੇਨੁ ਉਠੋ ਲਾਲ ਤਜੀ ਸੇਨ ਸੁਨਹਰਵਰਾਈ ॥੨॥ ਮੁਖਤੇਂ ਪਟ ਫੂਰ ਕਿਧੀ ਧਸੋਦਾਕੀਂ ਦਰਸ ਹਿਧੀ ਔਰੇ ਦਧਿ ਮਾਗ ਕਿਧੀ ਵਿਵਿਧ ਰਸ ਮਿਠਾਈ । ਜੇਂਵਤ ਦੀਓ ਰਾਮ-ਸਾਮ ਸਕਲ ਮੰਗਲ ਗੁਨਜਿਧਾਨ ਥਾਰਮੇਂ ਕਥੁ ਜੂਠਨ ਰਹੀ ਮਾਨਦਾਸ ਪਾਈ ॥੩॥ ♦ ੩੩ ♦

(ਰਾਗ-ਬੈਰਵ) : ਪ੍ਰਾਤਸਮੈਂ ਧਰ-ਧਰਤੇਂ ਆਈ ਫੇਖਨਕੋਂ ਸਥ ਗੋਕੁਲਨਾਰੀ । ਅਪਨੋ ਕੁਝਾ ਜਗਾਧ ਧਸੋਦਾ ਆਜਨ-ਮੰਗਲ ਕਾਰੀ ॥੧॥ ਸਥ ਵਰਜਕੁਲਕੇ ਪ੍ਰਾਣਿਛਵਨ-ਧਨ ਧਾ ਸੁਤਕੀ ਬਲਿਹਾਰੀ । ਆਸਕਰਨ ਪ੍ਰਬੁ ਮੋਹਨਨਾਗਰ ਗਿਰਿਗੋਵਰਧਨਧਾਰੀ ॥੨॥ ♦ ੩੭ ♦

ੴ ਕਲੇਵਾਨਾਂ ਪਦ ੴ

(ਰਾਗ-ਬੈਰਵ) : ਛਗਨ-ਮਗਨ ਘਾਰੇ ਲਾਲ ਕੀਝਿਧੇ ਕਲੇਵਾ । ਛਿੰਕੇਂਤੇ ਸਗਰੀ ਦਧਿ ਤਿਖਲ ਚਠ ਕਾਢ ਲੇਹੀ ਪਹਰ ਲੇਹੀ ਜਗੁਲਿ ਫੇਂਟ ਬਾਂਧ ਲੇਹੀ ਮੇਵਾ ॥੧॥ ਧਮੁਨਾਤਟ ਖੇਲਨ ਜਾਵੀ ਖੇਲਨਕੇ ਮਿਸ ਮੂਖ ਨ ਲਾਗੇ ਕੌਨ ਪਰੀ ਘਾਰੇ ਲਾਲ ਨਿਸ-ਫਿਨਾਕੀ ਟੇਵਾ । ਸੂਰਦਾਸ ਮਫਨਮੋਹਨ ਧਰ ਛੀ ਕਥੀਂ ਨ ਖੇਲੀ ਲਾਲ ਫੇਹੀਂ ਚਕਡੀਰ ਬਾਂਗੀ ਹੁੰਸ ਮੋਰ ਪਰੇਵਾ ॥੨॥ ♦ ੪੮ ♦

ਵਸੰਤ ਆਗਮ ਜਗਾਧਿਕੇ ਪਦ ॥ * ॥ ਸੁਧਰ ਬਨਾ ਸੱਗ ਜਾਗੀ
ਮੋਹਨਸੋਂ ਅਨੁਰਾਗੀ ॥ ਉਡੇਂ ਉਡ ਲਪਟਾਏ ਮੇਨਸੋਂ ਅਧਰ ਸੁਧਾਰਸ ਪਾਗੀ
॥ ੧ ॥ ਆਲਿਗਨ ਚੁਣ੍ਠਨ ਰਸ ਝੀਡਿ ਪਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮਰਸ ਪਾਗੀ ॥ ਛੇਮੰਤ
ਮਨਾਥ ਲਈ ਕੁਲਨ ਪ੍ਰਲੁਸੋਂ ਅਥ ਆਈ ਨਤੁ ਬਸੰਤ ਸੁਖਾਗੀ ॥ ੨ ॥ * ॥

ਬਸੰਤ ਨਤੁਕੇ ਜਗਾਧਿਕੇ ਪਦ ॥ ਰਾਗ ਬਸੰਤ ॥ * ॥ ਪ੍ਰਾਤਸਮੇ
ਗਿਰਿਧਰਨ ਲਾਲਕੇ ਕਰਤ ਪ੍ਰਧਾਧ ਜਸੋਹਾ ਮੈਥਾ ॥ ਜਗੇ ਲਾਲ ਚਿਰੈਥਾ
ਬੋਲੀ ਸੁਨਹਰ ਮੇਰੇ ਕੁਵਰ ਕਨਹੈਥਾ ॥ ੧ ॥ ਛਲਧਰ ਸੱਗ ਲੇਹਾ ਮਨਮੋਹਨ ਐਲਨ
ਜਾਥੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਵੁਣਵਨ ਧਾਮ ॥ ਨਤੁ ਬਸੰਤ ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ ਅਤਿ ਵੇਖਿਤ ਸੁਨਹਰਹੈ
ਕਾਲਿਨਹੀ ਫਾਮ ॥ ੨ ॥ ਜਨਨੀ ਬਚਨ ਸੁਨਤ ਮਨਮੋਹਨ ਝੂਲੇ ਆਨਾਂਦ ਉਰ ਨ
ਸਮਾਧ ॥ ਕ੃਷ਣਾਸ ਪ੍ਰਲੁ ਘੇਗ ਉਠੇ ਤਥ ਜਨਨੀ ਜਸੋਹਾ ਕੰਢ ਲਗਾਧ
॥ ੩ ॥ * ॥ ਜਗਹੂ ਲਾਲ ਗੋਪਾਲ ਗਿਰਿਧਰਧਰਨ ਸਰਸ ਨਤੁਰਾਜ ਬੰਸਤ ਆਥੋ
॥ ਪੁਲੇ ਫੁਭੇਲੀ ਇਲਪੁਲ ਮੇਰੇ ਅਂਧ ਮਧੁਮੇ ਕੋਕਿਲ ਝੀਰ ਸੇਨ ਲਾਥੋ ॥ ੧ ॥
ਜਾਫੂ ਐਲਨ ਸਾਫ ਕਾਰ ਫਾਡੇ ਜਵਾਲ ਖਾਥੋ ਭੋਜਨ ਮਧੁਧਰਤ ਮਿਲਾਥੋ ॥
ਸਾਫਿਨੁਥਨ ਲਿਥੇ ਆਈਹੈ ਰਾਧਕਾ ਮਚ੍ਚੇਹੈ ਗਛਗਢੂ ਰਾਗ ਰੰਗ ਛਾਥੋ ॥ ੨ ॥
ਸੁਨਤਸੁਹੁ ਬਚਨ ਉਠੇ ਚੌਂਕ ਨਾਲਾਲ ਕਰਲਿਥੇ ਪੀਚੀਛੀਓਹੈ ਸੁਭਲ ਯੁਲਾਥੋ ॥
ਨਿਰਖ ਮਾਫ ਹਰਖ ਲਿਧ ਵਾਰਿ ਤਨਮਨ ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਰ ਧਡਿ ਮਿਸਹਿ ਗਿਰਿ-

ਧਮਾਰਕੇ ਵਿਨਮੇਂ ਜਗਾਧਿਕੇ ਪਦ ॥ ਰਾਗ ਬਿਲਾਸਾ ॥ * ॥ ਜਗੇ
ਕ੃਷ਣੁ ਘੇਲੋ ਰੰਗ ਛੋਹਰੀ ਅਖੀਰ ਗੁਲਾਲ ਲਿਥੋ ਅਰ ਜੋਹਰੀ ॥ ਪ੍ਰਾ
ਨਵਵਧੂ ਨਿਕਲੀ ਐਲਨਕੋਂ ਧਾਖਰਾਥਨੁਝੀ ਪੋਹਰੀ ॥ ੧ ॥ ਕਲੁ ਆਖੀ ਤਾਂ ਪਾਂ
ਛੇਂ ਇੰਟ ਅਰ ਕਹੈ ਰਾਮਭੋਂ ਭਲਰਾਮਝੀ ਜੋਹਰੀ ॥ ਸੱਗ ਸਾਆ ਲੋ ਐਲਨ ਜਲੋ
ਦਾਸ ਨਿਰਖ ਬੋਲਤ ਹੋਂ ਛੋਹਰੀ ॥ ੨ ॥ * ॥ ਭੋਾਰ ਲਥੋ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਛੋਹਰੀ
ਘੇਲੋ ਗੋਪਾਲ ਉਡੀਛਾ ਗੋਪਾਲਲਾਲ ਫੁਲੇ ਧਾਹੀ ਗੈਥਾ ॥ ਉਖਣੀਛੂਕ ਅਲਧੰਗ
ਸਨਾਨ ਕਰਹੋ ਕਲੇਉ ਕਾਨ ਸਨੋਨੁ ਮਿਭਿਧ ਬਾਨ ਕਲਤ ਹੈ ਮੈਥਾ ॥ ੧ ॥ *
ਕੁਸਰੁਕੁਲਸ ਅਹੀ ਪੀਚਕਾਹੀ ਕੁਰ ਧਰੈ ਅਖੀਰ ਗੁਲਾਲ ਲੇਅੇਨੇ ਸੱਗ
ਅਖਲੈਥਾ ॥ ਛੁਹਰੀ ਪੀਂਹੁਰੀ ਵਾਰੋਂ ਆਰਤੀ ਮਾਂਗਤ ਉਤਾਰਾਂ ਰਾਇਲੋਂਨ ਵਾਰ
ਡਾਰੁ ਸੂਰ ਪਲ ਜੈਥਾ ॥ ੨ ॥ * ॥

ਬਸੰਤ ਨਤੁ ਕੇ ਕਲੇਉਕੇ ਪਦ ॥ * ॥ ਰਾਗ ਬਸੰਤ ॥ ਕਰੁ
ਕਲੇਉ ਮਫਨਗੋਪਾਲ ॥ ਮਧੁਮੇਵਾ ਪਕਵਾਨ ਮਿਡਾਈ ਅਰ ਅਰ ਰਾਮੇ
ਕੁਚਨ ਥਾਲ ॥ ੧ ॥ ਮਾਖਨ ਜਿਥੀ ਸਥ ਜਭੋਹੈ ਫਲਿ ਆਈਹੈ ਹੂਧ
ਅਲ ਸਰਸ ਮਲਾਈ ॥ ਆਪਣੁ ਆਥੋ ਜਵਾਲਨ ਸੱਗ ਲੇਕੇ ਪਾਛੇਂ ਘੇਲੋ
ਸਥਨ ਬਨ ਜਥ ॥ ੨ ॥ ਕਰਤ ਕਲੇਉ ਰਾਮਕ੃਷ਣੁ ਹੋਉ ਆਰਹੀ ਸੱਗ ਲਿਥੇ
ਸਥਗਵਾਲ ॥ ਕਲਤ ਹੈ ਪਾਤ ਇਣ ਐਲਨਝੀ ਕ੃਷ਣਾਸ ਮਨਮੋਹਨਲਾਲ ॥ ੩ ॥ *

ਧਮਾਰਕੇ ਵਿਨਮੇਂ ਕਲੇਉਕੇ ਪਦ ॥ ਰਾਗ ਬਿਲਾਸ ॥ * ॥ ਕਹੈ ਕਲੇਉ
ਕਲਤ ਜਸੋਹਾ ਸੁਨਹਰ ਮੇਰੇ ਗਿਰਿਧਰਲਾਲ ॥ ਹੂਧ ਫਲੀਂ ਪਕਵਾਨ ਮਿਡਾਈ
ਮਾਖਨ ਮੀਥੀ ਪਰਮ ਰਸਾਲ ॥ ੧ ॥ ਪਾਛੇਂ ਐਲਨ ਜਾਥੋ ਲੇਡੇਤੇ ਸੱਗ ਲੇਹਾ
ਸਾਫ ਵੁਝੁ ਆਲ ॥ ਚੋਵਾ ਚੰਹਨ ਅਗਰ ਕੁਮਕੁਮਾ ਇੰਟਨ ਅਰਲੇਹਾ ਅਖੀਰ
ਗਲਾਲ ॥ ੨ ॥ ਝੀਥੇ ਕਲੇਉ ਮਨਕੇ ਲਾਥੋ ਛਲਧਰ ਸੱਗ ਸਕਲ ਮਿਲ

(राग-रामकली) : हों बद्द-बद्द जाउं कलेऊ लाल कीजे । भीर खांड धृत अति मीठो
हुे अबको कोर बच्छ लीजे ॥१॥ बेनी बढे सुनो मनमोहन मेरो कह्यो पतीजे । ओट्यो दूध
सद्य धौरीको सात घृट भर पीजे ॥२॥ वारने जाउं कमलमुख उपर अचरा प्रेमरस भीजे ।
बोहोयो जाय खेलो यमुनातट गोविन्द संग कर लीजे ॥३॥

(राग-रामकली) : क्रिजिये नंदलाल कलेऊ । भीर खांड अरु माखन मिसरी लीजें परम
रसाल ॥१॥ ओट्यो दूध सद्य धौरीको तुमको ढेहों गोपाल । बेनी बढे होय बदलकीसी पीजें
हो मेरे लाल ॥२॥ हों वारी या वहनकमल पर चुंबन ढेहों गाल । गोविन्द प्रलंगु कलेऊ कीनो
जननी-वचन प्रतिपाल ॥३॥

(राग-रामकली) : माखन तनक देरी माय । तनक कर पर तनक रोटी मागत चरन
चलाय ॥१॥ तनकसे मनमोहनाकी लागो मोहि बलाय । तनक मुखमें दूधकी दतियां खोलत
है तुतराय ॥२॥ कनक भूपर तनक रिंगन नेत पक्यो धाय । कुंप्यो गिरिशेष संक्यो सिंधु अति
अकुलाय ॥३॥ तनक माँयो बहोत दियो लियो कंठ लगाय । सूर प्रसुकी तनक चुटियां थुहत
माय बनाय ॥४॥

❖ ५१ ❖

❖ ५२ ❖

❖ मंगलसोग सरवानुं पद ❖

(राग-रामकली) : करत कलेऊ दीउ लैया । रोटी रसाल माखन में मिसरी भेल
खवावत मैया ॥१॥ काचो दूध सद्य धौरीको तातो कर मथ घावत धैया । कर अचवन भीरा
ले व्रजपति पाछे चले चरावन गैया ॥२॥

❖ ७२ ❖

❖ मंगल आरतीनां पद ❖

(राग-लैरव) : मंगलमंगलं व्रजभुवि मंगलम् । मंगलमिह श्रीनंदयशोदानामसु-
कीर्तनमेतद्विचिरोत्संगसुलालितपालितउपम् ॥१॥ श्री श्रीकृष्ण इति श्रुतिसारं नाम् स्वार्तज-
नाशयतापापहमिति मंगलरावम् । व्रजसुंदरीवयस्यसुरभीवृन्दमृणीगणनिरुपमभावा
मंगलसिंधुययाय ॥२॥ मंगलमीषत् सिमतयुतभीक्षणभाषणमुन्नतनासापुटगतमुक्ताङ्कल-
यलनम् । कोमलयलदंगुलिहलसंयुतवेषुनिनादविभोहितवृन्दावनभुवि जाताः ॥३॥ मंगल-
मधिकं गोपीशितुरिति मंथरगतिविभ्रमभोहितरासस्थितगानम् । त्वं जय सततं गोवर्धनधर
पालय निजदासान् ॥४॥

❖ ७३ ❖

(राग-लैरव) : मंगल आरती गोपालकी माई । नित प्रति मंगल होत निरभ मुख
चितवन नयन विसालकी ॥१॥ मंगलदृप स्यामसुन्दरको मंगल भूकुटी सुभालकी । चत्रभुज
प्रभु सदा मंगलनिधि बानिक गिरिधरलालकी ॥२॥

❖ ७४ ❖

(राग-लैरव) : सब विध मंगल नंदको लाल । कमलनयन बद जाय यसोहो न्हात
भीजो जिन मेरे भाल ॥१॥ मंगल गावत मंगल मूरति मंगल लीला ललित गोपाल । मंगल
प्रजवासिनके धर-धर नाचत-गावत हे करताल ॥२॥ मंगल वृन्दावनके रंजन मंगल मुरली
शष्ट रसाल । मंगल यश गावे परमानन्द सभामंडली मध्य गोपाल ॥३॥

❖ ७५ ❖

(राग-बिभास) : रत्नजटित कनकथाल मध्य सोहें दीपमाल अगर आहि चंदनसों
अति सुंगध मिलाई । धनन-धनन धंटा धोर झन-झन जालर झकोर ततथेई ततथेई बोले
व्रजकी नारी सुहाई ॥१॥ तनन तनन तान मान राग रंग स्वर बंधान गोपी सब गावत हैं
मंगल वधाई । चत्रभुज गिरिधरनलाल आरती बनी रसाल तनमनधन वारत हैं यसोभति
नंदराई ॥२॥

❖ ७६ ❖

૪ મંગાલા સન્મુખનાં પદ

(રાગ-બિભાસ) : ગોવર્ધન ગિરિ સઘન કંદરા રેન-નિવાસ કિયો પિય પ્યારી । ઉઠ ચલે ભોર સુરતરસભીને નંદનંદન વૃષભાનહુલારી ॥૧॥ ઈત વિગલિત કચ મલિ મરગજ અટપટે ભૂખન મરગજ સારી । ઉતહી અધર મસિ પાગ રહી ધસિ હુંદું દિસ છબી બાઢી અતિ ભારી ॥૨॥ ધૂમત આવત રતિ રન જીતે કરિનીસંગ ગજવર ગિરિધારી । ચતુભુજદાસ નિરખ દંપતિસુખ તનમનધન કીનો બલિહારી ॥૩॥

૫૬

(રાગ-મૈરવ) : નાગરી નંદલાલ સંગ રંગભરી રાજે । સ્યામ અંસ બાહુ દિયે કુંવર પુલક-પુલક હિયે મંદ-મંદ હસન પિય કોટિ મદન લાજે ॥૧॥ તરુ તમાલ સ્યામલાલ લપટિ અંગ-અંગ વેલી નિરખ સખી છબી સુકેલિ નૂપુર કલ બાજે ॥૨॥ દામોદર હિત સુદેશ સોભિત સુન્દર સુવેષ નવલકુંજ પુંજ ભ્રમર કોકિલ કલ ગાજે ॥૩॥

૫૭

(રાગ-ખટ) : આજ નંદલાલ-મુખચંદ નયનન નિરખ પરમ મંગલ ભયો ભંવન મેરે । કોટિ કંદર્પ-લાવણ્ય એકત્ર કર વારું તબહી જબ નેક હેરે ॥૧॥ સકલ સુખસદન હરપિત વદન ગોપવર પ્રબલ મદનદલ સંગ ધેરે । કહો કોઉ તેસેંછૂ નહિં સુધ બુધ બને ગદાધર મિશ્ર ગિરિધરન હેરે ॥૨॥

૫૮

૫ સનાન કરાવવાનાં પદ

(રાગ-દેવગંધાર) : કર મોદક માખન મિશ્રી લે કુંવરકે સંગ તોલત નંદરાની । મિસ કર પકર નહાવાયો ચાહત બોલત મધુરી બાની । કનકપટા આંગનમે રાખ્યો સીત-ઉષ્ણ ધર્યો પાની । કનકકટોરા સોંધા ઉબટના ચંદન કાંકસી આની ॥૨॥ યોં લાઈ મજજન હિત જનની ચિત ચતુરાઈ છાની । મનમે મતો કરત ઉઠ ભાજે દુષ્પિત કેસ અરુઝાની ॥૩॥ નિરખ નયનભર દેખત રાની સોભા કહત ન બાની । ગાત સચિક્કન યોં રાજત હે જ્યોં ઘનતારિ લપટાની ॥૪॥ આઓ મનમોહન મેરે ઢિંગ બાત કહું એક છાની । બિલોના એક તાત જૂ લાયે બલ અજહું નહિં જાની ॥૫॥ રાજકુંવર અધન્ધાતતે ભાજ્યો તાકી કહું કહાની । બેની ન બાઢી જૂ રહી તનકસી હુલહિની દેખ હંસાની ॥૬॥ બૈઠે આય નહાય પટ પહેરે આનંદ મનમે આની । વિષ્ણુદાસ ગિરિધરન સયાને માત કહી સોઈ માની ॥૭॥

૫૯

(રાગ-દેવગંધાર) મજજન કરત ગોપાલ ચૌકી પર । અતિ હિ સુગંધ કુલેલ ઉબટનૌ વિવિધ ભાંતિ સબ સોંજ નિકટ ધર ॥૧॥ કેસર ચરચિ નહાઈ પ્રથમ પુનિ અંગ ઉબટનૌ કરત સુન્દરવર । વ્રજગોપી સબ મંગલ ગાવતિ અતિ પ્રમુદિત મન અંગ પરસ કર ॥૨॥ એક જૂ અંગવળે દૈ આઈ પોંછિતિ હે અંગ અતિ આનંદ ભર । પુનિ સિંગાર કરનકો બૈઠે રતજાટિત ચૌકી આની ધર ॥૩॥ વિધવિધ ભાંતિ વસન ભૂખન લૈ કરતિ સિંગાર અપની રચિસોં ધર । દૈ દરપન શ્રીમુખ હિખરાવતિ નિરખી-નિરખી હંસિ લેત હે મન હર ॥૪॥ ભાંતિ-ભાંતિ દૈ આઈ અર્પત સબ ધર-ધર છીતસ્વામી ગિરિધરન અરોગે અતિ આનંદ પ્રમુદિત તા ઔસર ॥૫॥

૬૦

(રાગ-બિલાવલ) : આઓ ગોપાલ સિંગાર બનાડિં। વિવિધ સુગંધન કરોં ઉબટનો
પાછે ઉષ્ણ જલ લે જુ નહ્વાડિં ॥૧॥ અંગ અંગોછ ગુરું તેરી બેની ઝૂલન રુચિ-રુચિ માલ
બનાડિં। સુરંગ પાગ જરતારી તોરા રત્નભયિત સિરપેચ બંધાડિં ॥૨॥ વાગો લાલ સુનેરી
છાપો હરી ઈજાર થરનન વિરચાડિં। પઢુકા સરસ બેંજની રંગકોં હુંસુલી હાર હમેલ
બનાડિં ॥૩॥ ગજમોતિનકે હાર મનોહર વનમાલા લે ઉર પહિરાડિં। લે દરપન દેખો મેરે
બનાડિં ॥૪॥ મધુમેવા પકવાન મિઠાઈ અપને કર લે તુમ્હેં
ઘારે નિરખ-નિરખ ઉર નૈન સિરાડિં ॥૫॥ મધુમેવા પકવાન મિઠાઈ અપને કર લે તુમ્હેં
જિમાડિં। વિષ્ણુદાસકો યહી કૃપાઙ્ક બાલલીલા હોં નિસાહિન ગાડિં ॥૬॥ ♫ ૬૪ ♫

(રાગ-બિલાવલ) : ભોગ સિંગાર યસોડા મૈયા વિષ્ણુલનાથકે હાથકો ભાવેં। નીકેં
નહ્વાય સિંગાર કરત હે આણી રુચિસો મોહિ પાગ બંધાવેં ॥૧॥ તાતે સદા હોં ઉહાં હિ રહેત
હોં તૂ દધિ માખન દૂધ છિપાવેં। છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિષ્ણુ નિરખી નૈન ત્રય તાપ
નસાવેં ॥૨॥ ♫ ૬૫ ♫

(રાગ-દવગંધાર) : કરત સિંગાર મૈયા મનમાવત । સીતલ જલ ઉષ્ણ કર રાખ્યો લે
લાલનકો ઉબટ નહ્વાવત ॥૧॥ અંગ અંગોછ યોડી બૈધાવત પ્રથમહિ લે તનિયાં પહિરાવત ।
દેખો મેરે લાલ સબૈ યે બાલક ધર-ધરતે તેસે બનિ આવત ॥૨॥ પહિરો લાલ જમાં અતિ
સુંદર અંભિયાં અંજકે તિલક બનાવત । સૂરદાસ પ્રભુ ખેલત આંગન લેત બલૈયા મોદ
બદ્ધાવત ॥૩॥ ♫ ૬૭ ♫

સિંગાર સન્મુખકે પદ

★ રાગ બિલાવલ ★ આજકો સિંગાર સુભગ સાંવરે ગુપાલજીકો કહત
ન બનેં સખી દેખત હિ બન આવે ॥ ભૂષન બસન ભાંતિ ભાંતિ અંગ
અંગ છબિ કહિ ન જાત લટપટી સુદેશ પાગ ચિત્તહી ચુરાવે ॥૧॥
મકર કુંડલ તિલક ભાલ કસુરી અતિ રસાલ ચિતવની લોચન વિશાલ
કોટિ કામ લજાવે ॥ કંઠસરી વનમાલ ફેંટા ઓર કઠિ છોરન છબિ
ત્રિભુવન ત્રિય કોનહે જો નિરખિ ધીર ધરાવે ॥૨॥ મેરે સંગ ચલ
નિહાર ઠાડેહરિ કુંજદ્વાર તોસોંહિત બાત કહોં તો તેરે જિય ભાવે ॥
ચતુર્ભુજ પ્રભુ ગિરિધર નખ શિખું સુંદરસુજાન બડભાગિની તાહિ ગિનોં
જો જાતહી લપટાવે ॥૩॥ ★ રાગ બિલાવલ ★ માઇ આજ ઓર
કાલ્હ ઓર દિનપ્રતિ ઓર ઓર દેખીયે રસિક શ્રીગિરિરાજ ધરન ।
નિત્ય પ્રતિ નઈ છબિ બરને સો કોન કવિ નિત્યહિ સિંગાર બાગે બરન બરન
॥૧॥ શોભાસિંધુ અંગ અંગ મોહત કોટિ અનંગ છબિકી ઉઠત તરંગ
વિશ્વકો મનહરન ॥ ચતુર્ભુજ પ્રભુ ગિરિધારી કો સ્વરૂપ સુધા પાન
કીજે જીજે રહીયે સદાહી શરન ॥૨॥ ★

ब्रज भक्तनके घर भोजन के पद

★ राग धनाश्री ★ रानीजू एक वचन मोहि दीजे । पठयो सदन हमारे,
सुतको कह्यो मान मेरो लीजे ॥१॥ जब कछु नीकी सोंज बनावत
तब घर जिय अकुलात । अटक रहत मन तुमारे सुतपर इन बिन लियो
न जात ॥२॥ निशदिन खेले मेरे आंगन नयन निरख सिराऊं ।
चतुर्भुज प्रभु गिरिधरन छेलकों हँस हँस कंठ लगाऊं ॥३॥ ★ राग
धनाश्री ★ यशोदा एक बोल जो पाउं । रामकृष्ण दोउ तुम्हारे सुतको
सखन सहित जिमाऊं ॥४॥ जो तुम नंदरायसों सकुचो तो में उन्हें
सुनाऊं । जो पें आज्ञा देहो कृपाकर भोजन ठाट बनाऊं ॥५॥
जब वाके घर गये श्यामघन अपनो भवन बतायो। परमानंद प्रेम भर
उमंगी घर बैठे पहुंचायों ॥६॥ ★ राग धनाश्री ★ आज गोपाल
पाहुने आये निरखे नयन अधायरी । सुन्दर वदनकमलकी शोभा मो
मन रह्योहे लुभायरी ॥७॥ के निरखुं के टहल करूं एको नहि बनत
उपायरी । जैसे लता पबन वश द्रुमसू छुट्ट फिर लपटायरी ॥८॥
मधुमेवा पकवान मिठाई व्यंजन बहुत बनायरी । रागरंग में चतुर सूर
प्रभु केसे सकू रिझायरी ॥९॥ ★ राग आसावरी ★ परोसतं गोपी
घुंघट मारे । कनक लतासी सौभग सीमा आइ है ज्यों नारें ॥१०॥
झनक मनक आंगन में डोलत लावन्य मोर संवारे। नंदराय नंदरानी ते
दुर लालें भले निहारे ॥११॥ घरकी सोंज मिलाय थारमें आगे ले
जबधारे । मोहनजूकी परम मिलनियां हांसी मिस हुंकारे ॥१२॥
रुचिर काछनी जटित कोंधनी जूरो बांह उधारे । परमानंद
अवलोकनकारण भीर बहुत सिंघद्वारे ॥१३॥

छाकके पद

★ राग सारंग ★ भोजन करत नंदलाल संग लीये खालबाल करत हें
ख्याल बैठे बंसीवट छैया । पातनपें धर्यो भात दहि सानलीये हात
मांगत मुसक्यात जात सांवरे कन्हैया ॥१॥ बिंजन सब भांति भांति
अनुपम अति कही न जात रुवसो करी खात मुदित पठई मैया ।

छीतस्वामी गिरिधर पीय मधि मंडली बिच शोभित सबको मन मोहे
निरखी निरखी लेत बलैया ॥२॥ आगे आऊरी छकहारी । जब
तुम टेरे तब में बोली सुनी न टेर तिहारी ॥३॥ मैया छाक सवारी
पठई तू कित रही अवारी । अहो गोपाल गैल हों भूली मधुरे बोलनपर
वारी ॥४॥ गोवर्धन उद्धरन धीर सों प्रीति बढ़ी अति भारी । जन
भगवान मग्न भई खालिनि तनकी दशा विसारी ॥५॥

भोजन कों बुलायवेके पद

★ राग धनाश्री ★ भोजनको बोलत महतारी । बल समेत आओ मेरे
मोहन बेठेहे नंद परोसी है थारी ॥१॥ खीर सिरात स्वाद नहि
आवत बेगि ग्रास तुम लेहो मुरारी । हितवत चित निके कर जेंवो पाछे
कीजे खेल बिहारी ॥२॥ अहो अहो सुबल अहो श्रीदामा बेठों नेंक
करो मनुहारी । परमानंददासको जीवन मुख व्यंजन दे जाउं बलिहारी
॥३॥ ★ राग सारंग ★ नेंक गुपालहि दीजो टेर । आज सबेरे
कियो न कलेउ सुरत भई बड़ी वेर ॥४॥ दूंढत फिरत यशोदा
माता कहो कहांधो डोलता यह कहियो घर जाउ सांवरे बाबानंद तोहि
बोलत ॥२॥ इतनी बात सुनत हरि आये प्रीति जो मनमें जानी ।
परमानंदस्वामीकी जननी निरख वदन मुसकानी ॥३॥

सीतकाल भोजन के पद

★ राग धनाश्री ★ जेंवत नंद कान्ह बलभैया । कनकथार खटरस बहु
व्यंजन माखन दुध मिठैया ॥१॥ उठ भाजत सुत केलिचाल लख
प्रफुलित यशुमति भैया । ब्रजाधीश प्रभु सुख ब्रजजनके दृगन सुधा
बरखैया ॥२॥ ★ राग धनाश्री ★ यहतो भाग्य पुरुष मेरी माई ।
मोहनकों गोदी में लीये जेंवत हे नंदराई ॥१॥ चुचकारत पोछत
अंबुज मुख उर आनंद न समाई । लपटे कर लपटात थोंदपर दूध लार
लपटाई ॥२॥ चिबुक केश जब गहत किलकके तब यशुमति
मुसकाई । मांगत सिखरण देरी भैया बेला भरके लाई ॥३॥ अंग प्रति
अमित माधुरी शोभा सहज निकाई । परमानंद नारदमुनि तरसत घर बैठे
निधिपाई ॥४॥ ★ राग धनाश्री ★ दोउ मिल जेंवत कंचन थारी
मधुमेवा पकवान मिठाई परोसत हे ललितारी ॥१॥ भोजन करत
छहोरससों मिल सुन वृषमान दूलारी । अचवनको यमुनाजल सीतल
कनकरत्नकी झारी ॥२॥ अतिसुगंध कपूर लोंग युत प्रीतसों रुचिर
संवारी । हस मुसकाय दशन खंडितबीरी सूरदास बलिहारी ॥३॥
★ राग धनाश्री ★ लालकों रोटी और वरी ॥ हींग लगाय मिरच पुट
दीनो करुवे तेल तरी ॥१॥ झीनी कनिक दुवारा छानी वेलन वेल
करी पतरी । कटहरिया प्रभुको रुचि उपजी माखनसो चुपरी ॥२॥

आसावरी★ हरि भोजन करत विनोदसों । करकर कोर मुखारविंद में
देत यशोदा मोदसों ॥१॥ मधुमेवा पकवान मिठाई दूध दह्यो घृत
ओदसों । परमानंद प्रभु भोजन करतहे भोग लाग्यो शंखोदसों ॥२॥

कुंजभोजन के पद

★ राग सारंग ★ श्रीवृद्दावन नवनिकुंज भ्रमर भमत करत गुंज कुसुम पुंज ललित लता गहवर बन नीको । जुमनातीर अंजन खर हरे गाय चरवेको प्यारीको धाम लाल भावतोहे जीको ॥१॥ रुचि उपजत छाक खात सखन सहित अति अधात परम मुदित फिर खात पठइ मैया नीको । कृष्णदास गिरिधरको कौतुक देख सुरपुर विमान कुसुमवृष्टि करत ओर या सुखते फीको ॥२॥

कुंज भोजन के पद

★ राग सारंग ★ बैठे लाल कुंजन में जो पाऊँ । श्यामाश्याम भामती जोरी अपने हाथ जिमाऊँ ॥१॥ चंदन चरच पोहोपकी माला हरख हरख पहिराऊँ । श्रीभट देत पानकी बीरी चरनकमल चित लाऊँ ॥२॥

(४) राजस्तोग आव्ये-छाइनां पद-उष्ट्राकाळ

(राग-सारंग) : तुमको टेर-टेर मैं हारी । कहाँ जो रहे अब लौं मनमोहन लेहो न छाक तुम्हारी ॥१॥ भूली परी आवत मारगमें क्योहुँ न पेंडो पायो । बूझत-बूझत यहाँ आई जब तुम बेनु बजायो ॥२॥ देखो मेरे अंग पसीना उरको अंगल भीनो । परमानंद प्रभु प्रीति जनके धाय आदिंगन कीनो ॥३॥

❖ २७४ ❖

(राग-सारंग) : लेहो कन्हैया जसुभति मैया तुमको छाक पठाई । व्यंजन भीठे खाटे खारेदधि ओढन ले धाई ॥१॥ शुंशा लहुवा उज्वल फेनी भेवा अमृत मिठाई । ओट्यो दूध सध धौरीको तामें बहुत मलाई ॥२॥ बेसनके व्यंजन बहुतेरे जो तिहारे चित भाई । जोर मंडली भोजन कीजे हथिकेश खल जाई ॥३॥

❖ २७५ ❖

(राग-सारंग) : कुमुदवन भली पहुंची आय । सुझल भई है छाक तिहारी लाल किंदमतर पाय ॥१॥ तहाँते उठ यदे मानसरोवर संग सभा-सब लाय । बैठत तहाँ ठौर गिरि उपर चरत यहुँ दिस गाय ॥२॥ खेलत खात हँसत जु परस्पर खाते कहत बनाय । रामदास खल-खल बूझनकी कहा कहा व्यंजन लाय ॥३॥

❖ २७६ ❖

(राग-सारंग) : आई छाक बुलाये स्याम । यह सुन सभा सबै जुर आये सुखल सुदामा अरु श्रीदाम ॥१॥ कमलपत्र ढोना पलासके सब आगेधरि परुसत जात । ज्वालमंडली मध्य अरु श्रीदाम ॥२॥ ऐसी भूख मालि यह भोजन पहे दियो है स्यामधन सब मिलि भोजन रुचि करि खात ॥३॥ औसी भूख मालि यह भोजन पहे दियो है जसुभति भात । सूर स्याम अपनौ नहिं जेवत ज्वालनि करते लै लै खात ॥४॥

❖ २८८ ❖

(राग-सारंग) : गिरि पर यढ गिरिवरधर टेरें । अहो लैया सुखल श्रीदामा लाओ गाय भिरकडे नरें ॥१॥ भई अवार जो छाक खायें कछुक धैया पियें सबेरे । परमानंद प्रभु बैठ सिलन पर भोजन करत ज्वाल रहे धेरें ॥२॥

❖ २८९ ❖

(राग-सारंग) : सब व्रजगोपी रही तकि ताक । कर कर गांठ लसत सबहिनके वनको चलत जब छाक ॥१॥ मधु भेवा पकवान मिठाई धरधरा ले निकसीं थाक । नंददास प्रभुको यह भावत प्रेम प्रीतिके पाक ॥२॥

❖ २९० ❖

(राग-सारंग) : बंसीवट बैठे हैं नंदलाल । भयो है मध्यान्त छाककी भिरियां अपनी अपनी गैया छैया ले आवो व्रजबाल ॥१॥ ज्वाल मंडली मध्य भिराजत करत परस्पर भोजन नवल भने गोपाल । आसकरन प्रभु मोहन नाशर सब सुख रसिक रसाल ॥२॥

❖ २९१ ❖

॥१॥ भई अबार भूख जब लागी चितये घरकी कोद । गोविद
तहां छाक ले आये पठई मात यशोद ॥२॥ मोहन जेमत छाक
सलोनी । सखन सहित हूलसे दोउ भैया झपटत करते दोनी ॥३॥
आछे आछे फल ले चाखत चाहत हरिकी कोनी । परमानंद प्रभु कहत
सखनसों पहेले करलेहू पोनी ॥४॥ आज दधि मीठो मदनगोपाल
भावत मोहि तिहारे जूठो चंचल नयन विशाल ॥५॥ आने पात
बनाये दोना दिये सबन को बांट । जिन नहीं पायो सुनोरे भैया मेरी
हथेरी चाट ॥६॥ बहुत दिना हम बसे कुमुदवन कृष्ण तिहारे साथ
एसो स्वाद हम कबहु न चाख्यो सुन गोकुल के नाथ ॥७॥ आपन
हंसत हंसावत ग्वालन मानत लीलारूपा परमानंद प्रभु हम सब जानत
तुम त्रिभुवनके भूप ॥८॥ सिला पखारो भोजन कीजे । नीके
व्यंजन बने कोनके चाख चाख सबहिनको दीजे ॥९॥ अहो अहो
सुबल अहो श्रीदामा अर्जुन भोज विशाल । अपने अपने ओदन लाओ
आज्ञा दइहि गोपाल ॥१॥ फल अंगुरिन अंजलिन बिच राखे बांट
बांट सबहिनको देत । परमानंद स्वामी रसरीझें प्रेमपुंजको बांध्यो सेत
॥२॥ तपन लाग्यो धाम परत अति धूप भैया कहुं छैया शीतल
देखो । भोजनको भई वार लागी हे भूख भारी मेरी और तुम पेखो
॥३॥ बरकी छैया दुपहरीकी बिरियां गैया सिमिट सबही जहां
आवे । नंददास प्रभु कहत सखनसो सोई ठोर मोहि भावे ॥४॥

दान धाटी छाक आई गोकुलतें कावर भर रावलकी राखी सब
धेर । जानतो जबहीं देहों नंदजुकी आन खेहो भोजनकी रही कछु
चाखो एक बेर ॥५॥ अति प्रवीन जान राय कनक बेला करमें
लिये बांटत मेवा मन प्रसन्न हेर चहुं फेर । सकल पाक परमानंद
आरोगत परमानंद टोक करत सुबल टेर टेर ॥६॥ ★राग
सारंग ★ तुमको टेर टेरहों हारी ॥ कहांजू रहे अबलों मनमोहन लेहो
न छाक तुमारी ॥७॥ भूलपरि आवत मारगमें में क्यों न हुं पेंडों
पायो । बूझत बूझत यहांलो आई तब तुम बेनु बजायो ॥८॥
देखोरी मेरे अंग को पसीना उरको अंचल भीनो । परमानंद प्रभु प्रीत
जानिके धाय आलिंगन दीनो ॥९॥ ★ राग सारंग ★ सुंदर शिला
खेलकी ठोर । मदन गोपाल जहां मध्यनायक चहुंदिश सखा मंडली
जोर ॥१॥ बांटत छाक गोवर्धन उपर बैठत नानाविधिकी ठौर ।
हंसि हंसि भोजन करत परस्पर चाख चाख लें रुचिसों कौर ॥२॥
कबहु शिखर चढ टेरत गायन लै लै नाम धुमरी धौर । चतुर्भुज प्रभु
लीलारस रीझे गिरिधरलाल रसिक शिरमौर ॥३॥

(૪ છેક ઉત્સવના અર્ધસમયમાં ૪)

(રાગ-સારંગ) : ગોપકુલતિલક ઈહ ગોકુલેશોભવન્નિજજનાનંદાનાય દયયા । સકલ લોચન યુગલ ગોચરોરમણકૃતિ ચરિતયા વસુદેવનીતયા માયયા ॥૧॥ જાતકર્મચરણ વેદખોપિતકરણ તિલાનગિરિવિહિત વિપ્રસન્ભાને । પુત્રજનનાનંદ નંદહદ્યાનંદ સંદોહવિહિત બહુ ધેનુદાને ॥૨॥ ઉજ્જવલીકૃત ગૃહં બદ્ધ બહુતોરણે તેલયુત રજનિકૃત ધેનુશુંગારે । વિવિધ વસનાભરણ ગોપસુખમાનીત દધિ દુઃખ વર વસન વિલસતહુપહારે ॥૩॥ કૃષ્ણજનનશ્રવણ વિરચિતસ્વાકલ્પ કર વિધૃત બદ્ધિ ગોપકાસમાજે । નંદભવનાગમન જાત સંતોષભર વિરચિતાશી રાશિ ગોપરાજે ॥૪॥ ચિત્રવિધ વાહિત્ર ધોષ સંગીતમુત નૃત્ય ચારણ બંદી ગુણવિકાસે । દધિ દુઃખસેક સંજાત પરમાનંદ ગોપગોપી નૃત્ય ગતિ વિલાસે ॥૫॥ વિપ્ર ગાયક સંબંધિજન તોષ નંદ વિતરિતિ વસન રત્નમાલે । સુનુસમુદ્યકૃતે વિષ્ણુ સંતોષાય નંદ પરિપૂર્જિત ગ્રહ ટેવજાલે ॥૬॥ રોહિણી નંદગોપીભિનીત નિર્ભયા વ્યચરદાભૂષણા ગેહકૃતે ।

ગોકુલેશાગમન સતત કુમલાવાસ પરમ સંપત્તિયુત ભૂત્યભૂત્યે ॥૭॥ વલ્લભાધીશ કેવલ સમાશ્રય માત્ર દાસ હરિદાસ જન શુદ્ધહદ્યે । પ્રકટ ઈહ ભવતુ ભવ ભાવ બંજનપરો નિરૂપધિ કૃપા કરો દોષનિયયે ॥૮॥

૪૮૩

(૪ સુધરાઈનાં પ્રે ૪)

(રાગ-સુધરાઈ) : આલી રી સાજ કંદુ શૂલી સી તોલત । જાનત હોં તેરે મનકી સજની ચિત્તે-ચિત્તે તન તોલત ॥૧॥ એડી બેડી જુનકતિ આવતિ હુલસની માનોં ડાંસિ-ડાંસિ બોલત । શ્રી વિઠલ ગિરિધર છબિ નિરખત પરસિ કપોલન લોલત ॥૨॥

૪૭૨

(રાગ-સુધરાઈ) : હોં ભોરી મેરો કાંઈ સયાનો । ઈતનો જાન હોં ગઈ દૂધકો તિતને માટ ડહેરાનો ॥૧॥ કૌન ઉપાય કરોં સુન સજની મંદિરમે સબ દધિ બિખરાનો । બોલ લિયે સબ સખા સંગકે પિયો બાલક નંદલાલ કમાનો ॥૨॥ લે ઉંંગ લગાય હુદયસો તથ

મોહન મુરિકે મુસકાનો । હરિનારાયન સ્યામદાસ પ્રભુ દેખે વ્રજજન હિયો સિરાનો ॥૩॥

૪૭૩

(રાગ-સુધરાઈ) : પરોસન મેરી કાહેંકું કરત બડાઈ અપને નગરકી । કહા જુ ભયો દિન બારેકે બિધુરે હમ તુમ એક બગરકી ॥૧॥ ભલેઈ આયે મો મન ભાયે લેહુ બદૈયા વાહી સુધરકી । તાનસેનકે પિય બહુનાયક આવત બાસ બગરકી ॥૨॥

૪૭૪

ੴ ਲੋਗ ਸਰਵਾਨਾਂ ਪਦ ਚੀਤਕਾਲ ੴ

(ਰਾਗ-ਧਨਾਸ਼੍ਰੀ) : ਭੋਜਨ ਲਈ ਭਾਁਤਿ ਹਰਿ ਕੀਨੋ । ਖਟਰਸ ਵੰਝਨ ਮਠਾ ਸਲੋਨਾ ਮੱਗ
ਮੱਗ ਹਰਿ ਲੀਨੋ ॥੧॥ ਛੱਸਤ ਲਸਤ ਪਰੋਸਤ ਨਂਦਰਾਨੀ ਬਾਲਕੇਲਿ ਰਸ ਭੀਨੋ । ਪਰਮਾਨਾਂਦ ਉਥਿਓ
ਪਨਵਾਰੋ ਟੇਰ ਸੁਭਲਕੋ ਦੀਨੋ ॥੨॥

ੳ ੨੭੧ ੳ

ੴ ਆਈਨਾਂ ਪਦ-ਚੀਤਕਾਲ ੴ

(ਰਾਗ-ਧਨਾਸ਼੍ਰੀ) : ਕੁ਷ਣਕੋ ਬੀਰੀ ਫੇਤ ਪ੍ਰਯਨਾਰ । ਪਾਨਸੁਪਾਰੀ ਕਾਥੋ ਗੁਲਾਬੀ ਲੋਗਨ ਕੀਲ
ਸੰਵਾਰ ॥੧॥ ਪ੍ਰਯਨਾਰੀ ਜੋ ਕੁੰਜ ਲੌਂ ਢਾਢੀ ਕੁੰਘਨਕੀ ਸੀ ਬਾਰ । ਕੇ ਕੇ ਬੀਰੀ ਕੁਕਮਲਨਮੇ ਢਾਢੀ
ਕੁਰਤ ਮਨੁਹਾਰ ॥੨॥ ਕਹਤ ਲਾਡਿਲੇ ਬੀਰੀ ਲੀਜੇ ਮੋਹਨ ਨੰਦਕੁਮਾਰ । ਪਰਮਾਨਾਂਦ ਪ੍ਰਬੁ ਬੀਰੀ
ਅਰੋਗਤ ਪ੍ਰਯਕੇ ਪ੍ਰਾਨਆਧਾਰ ॥੩॥

ੳ ੨੭੨ ੳ

(ਰਾਗ-ਧਨਾਸ਼੍ਰੀ) : ਪਾਨ ਖਵਾਵਤ ਕਰ-ਕਰ ਬੀਰੀ । ਏਕਟਕ ਵੈ ਮੋਹਨਮੁਖ ਨਿਰਖਤ ਪਲਕ
ਨ ਵਰਤ ਅਧੀਰੀ ॥੧॥ ਛੱਸਤ ਨਿਹਾਰਤ ਵਹਨ ਸਾਮਕੋ ਤਨਕੀ ਸੁਖ ਬਿਸਰੀ ਰੀ । ਰਸਿਕ ਪ੍ਰੀਤਮਕੇ
ਅੰਗ ਸੰਗ ਮਿਲ ਛਤਿਧੀਂ ਭਈ ਅਤਿ ਸੀਰੀ ॥੨॥

ੳ ੨੭੩ ੳ

ੴ ਲੋਗ ਸਰਵਾਨਾਂ ਪਦ-ਉ਷ਣਾਕਾਲ ੴ

(ਰਾਗ-ਸਾਰੰਗ) : ਛਾਡੇ ਖਾਧ ਖਾਧ ਖਾਧ ਖਾਧ ਦੁਮਨ ਯਛ ਫੇਂਟਾ ਮੁਖ ਪੋਛਤ ਅੰਗੋਛਤ
ਛੁੱਕੁ ਕਰ । ਆਵਰੁਂਡਾਨ ਤਾਰ ਤਰਾਵਤ ਜਾਕੀ ਆਰ ਰੋਵਨਿ ਤੁਵਾਧ ਛਾਉ ਛੱਸੇ ਸਥ ਹਰ ਹਰ ॥੧॥
ਸੰਖਾ ਸਥ ਫੇਤ ਫੁੱਕ ਏਕ ਤੋ ਵਿਰਾਮੇ ਫੁੱਕ ਬਿਜੋਰਾ ਘੀਜ ਗਾਰੀ ਫੇਤ ਕਾਂਪਤ ਹੈ ਥਰੈ ਥਰ । ਜਗਲਵਨ
ਗਿਰਿਧਾਰੀ ਤੁਮ ਪਰ ਬਾਰੀ ਲਾਲ ਧਾਹੀ ਪਰ ਰਾਖੋ ਫਾਵ ਫੂਫੇ ਸਥ ਧਰ ਧਰ ॥੨॥

ੳ ੩੦੧ ੳ

(ਰਾਗ-ਸਾਰੰਗ) : ਛਾਕ ਖਾਧ ਬੰਸੀਵਟ ਫੇਰ ਚਲੇ ਧਮੁਨਾਤਟ ਤਹੌਂ ਜਾਧ ਖੋਵਤ ਮੁਖ ਧੀਰ
ਸਮੀਰਨ । ਫੇਂਟਾ ਖੋਲ ਪੋਛਤ ਹਾਥ ਸੰਖਾ ਸਥ ਲਿਧੇ ਸਾਥ ਚਲੇ ਜਾਤ ਬਨ ਹੀ ਬਨ ਖਾਤ ਮੁਖ
ਬੀਰਨ ॥੧॥ ਗਾਧ ਬਚਹ ਚਰਤ ਜਹੌਂ ਕੁਸੁਮਨਕੀ ਲਤਾ ਤਹੌਂ ਆਧ ਬੈਠੇ ਦੁਮਨ ਸਰ ਖੋਲਤ ਪਿਕ
ਕੀਰਨ । ਚਨਭੁਜ ਪ੍ਰਬੁ ਸਖਨਸੰਗ ਗਾਵਤ ਰਾਗ ਸਾਰੰਗ ਧੁਨਿ ਸੁਨਿ ਮ੃ਗ ਆਧੇ ਫੌਰ ਸੁਖ ਨ ਰਹੀ
ਸੀਰੀਰਨ ॥੨॥

ੳ ੩੦੨ ੳ

ੴ ਅਚਾਰਵਨਾਂ ਪਦ ੴ

(ਰਾਗ-ਸਾਰੰਗ) : ਭੋਜਨ ਕਰ ਉਠੇ ਫੀਜੀ ਲੈਧਾ । ਛੱਸਤ ਪਖਾਰ ਸ਼ੁਦ਼ ਅਚਵਨ ਕੁਰ ਬੀਰੀ ਲੇਡੂ
ਕੁਨਹੈਧਾ ॥੧॥ ਮਾਤ ਧਸ਼ੋਦਾ ਕਰਤ ਆਰਤੀ ਪੁਨਪੁਨ ਲੇਤ ਬਲੈਧਾ । ਪਰਮਾਨਾਂਦਾਸਕੀ ਢਾਕੁਰ ਪ੍ਰਯਨਾਰ
ਕੇਲਿ ਕਰੈਧਾ ॥੨॥

ੳ ੩੦੩ ੳ

(ਰਾਗ-ਸਾਰੰਗ) : ਅਚਵਨ ਕੀਞਿਧੇ ਕੁਪਾਨਿਧਾਨ । ਧਮੁਨੋਟਕ ਕੁੰਘਨ ਜਾਰੀ ਭਰ ਲਾਈ
ਚੰਦਰਾਵਲੀ ਸੁਜਾਨ ॥੧॥ ਪਨਵਾਰੋ ਭਕਤਨਕੀ ਦੀਜੇ ਨਾਰਦ ਤੁੰਬਰ ਗਾਨ । ਜੇਵਤ ਧੁਗਲ ਉਠੇ ਜੇ
ਪਰਸਪਰ ਗਾਵਤ ਜਨਕਲਧਾਇ ॥੨॥

ੳ ੩੦੪ ੳ

ੴ ਜੀਦੀਨੋਂ ਪਦ-ਉ਷ਣਾਕਾਲ ੴ

(ਰਾਗ-ਸਾਰੰਗ) : ਬੈਠੇ ਲਾਲ ਕਾਲਿਨ੍ਹੀਕੇ ਤੀਰਾ । ਲੇ ਰਾਧੇ ਗਿਰਿਧਰ ਫੇ ਪਛ੍ਹੇ ਧਹੁ ਪ੍ਰਸਾਈ
ਬੀਰਾ ॥੧॥ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਨਿ ਧੇ ਸ਼੍ਰੀਮੁਖੇ ਜੇ ਕਈ ਸਾਮ ਸੀਰੀਰਾ । ਤੇਰੇ ਕਾਰਨ ਧੁਨਿ-ਧੁਨਿ ਰਾਖੇ
ਜੇ ਨਿਰਮੋਲਕ ਹੀਰਾ ॥੨॥ ਸੁਨਦਰ ਸਾਮ ਕਮਲਹਲਲੋਚਨ ਪਹਿਰੇ ਹੈ ਪਟ ਪੀਰਾ । ਪਰਮਾਨਾਂਦਾਸਕੀ
ਢਾਕੁਰ ਲੋਚਨ ਭਰਤ ਅਧੀਰਾ ॥੩॥

ੳ ੩੦੫ ੳ

(ਰਾਗ-ਸਾਰੰਗ) : ਹਰਿਕੀ ਬੀਰੀ ਖਵਾਵਤ ਬਾਲਾ । ਅਤਿ ਸੁਗਾਂਧ ਬਲੁਵਿਧਿਸੋਂ ਸੰਵਾਰੀ ਲੀਜੇ
ਛੀ ਨੰਦਲਾਲਾ ॥੧॥ ਖਾਸਾਕੀ ਕਟਿ ਧਰ੍ਹੀ ਹੈ ਪਿਛੋਰਾ ਉਰ ਰਾਜਤ ਵਨਮਾਲਾ । ਮੁਰਾਰੀਦਾਸ ਪ੍ਰਬੁਕੀ
ਛੁਭੀ ਨਿਰਖਤ ਮਗਨ ਹੋਤ ਪ੍ਰਯਭਾਲਾ ॥੨॥

ੳ ੩੦੬ ੳ

राजभोग सन्मुख के पद

★ राग सारंग ★ कमल मुख देखत कौन अधाय । सुनरी सखी लोचन
अलि मेरे मुदित रहे अरुझाय ॥१॥ मुक्तामाल श्याम उर ऊपर
मनु फूली बनराय । गोवर्धन धरके अंग अंगपर कृष्णदास बलजाय
॥२॥ ★ राग सारंग ★ जाकों वेद रटत ब्रह्मा रटत शंभु रटत शेष
रटत नारद शुक व्यास रटत पावत नहीं पाररी । ध्रुव जन प्रह्लाद रटत
कुंतीकेकुंवर रटत द्रुपद सुता रटत नाथ अनाथन प्रतिपालरी ॥३॥
गणिका गज गीध रटत गौतमकी नारी रटत राजनकी रमणी रटत सुतन
दे दे प्याररी । नंदास श्रीगोपाल गिरिवरधर रूप रसाल यशोदाको
कुंवरलाल राधा उर हाररी ॥२॥ ★ राग सारंग ★ ब्रज जन
लोंचनहीको तारो । सुन जसुमत तेरो पूत सपूतो कुलदीपक उजियारो
॥१॥ धेनु चरावन जात दुर जब होत भवन अति भारो । घोष
सजीवन प्राण हमारो छिन इत उत नहि टारो ॥२॥ सात घोष
गिरिराज धर्यो कर सात बरसको बारो । गोविंद प्रभु रानी सपूत तेरो
सुत गोपभेख रखवारो ॥३॥ ★ राग सारंग ★ नहीं मेरे जारो

राजभोग आरती के पद

★ राग सारंग ★ आरती गोपिका रमण गिरिधरनकी निरखी ब्रज युवति
आनंद भीनी। मणि खचित थार घनसार बाती बरें ललित ललितादि
सखी हाथ लीनी ॥१॥ विहरत् श्रीकुंज सुखपुंज पिय संग मिल
विविध भोजन किये रुचि नवीनी । प्रकट परमानंद नवल विड्लनाथ
दासगोपाल लघु कृपा कीनी ॥२॥

उत्थापनके पद

★ राग नट ★ सुबल श्रीदामा कहो सखनसों अर्जुन शंख बजैये । घर
जैवेकी भईहि बिरियां श्रीगिरिधरलाल जगैये ॥१॥ ठोर ठोर ते
मधुर धुनि बाजे मधुर मधुर स्वर गैये । कुंज सदन जागे नंदनंदन मुदित
बीरा फल लैये ॥२॥ हरिदासवर्यके पूरे मनोरथ गोकुल ताप नसैये।
लटकत आवत कमल फिरावत परमाद बढ़ैये ॥३॥ ★ राग नट★
प्रीतम प्रीतिही ते पैये । यद्यपि रूप गुण शील सुघरता इन बातन न
रिजैये ॥१॥ सतकुल जन्म कर्म शुभ लक्षण वेद पुराण पढैये ।
गोविंद बिना स्नेह सुआली रसना कहा जुन चैये ॥२॥ ★ राग
नट★ रूप देख नयनां पलक लागे नहीं । गोवर्धनधरके अंग अंग पर
दृष्टि परत चित रहत तहीं तहीं ॥१॥ कहारी कहों अंग अंग की
बानिक चित चोर्यो मोसों मांग दही । कुंभनदास प्रभुके मिलन की सुंदर
बात सखियनसो कही ॥२॥

अनोसरसमय विरहके पद

★ राग सारंग ★ हरि दरशन को तरसत अखियां । झुर झुर आँख
झरोखन ज्ञाकत करमीडत जैसे मखियां ॥१॥ बिछरी स्वरूप
सुधानिधि ते तव लागत पल नहीं पखियां । उठ न सकत गिर गिर
परतहें थकित भइ लख सखियां ॥२॥ बार बार शिर धुन धुन
झुरत जैसे जल बिल झखियां । सूर स्वरूप बिना क्यों जीवे काटकिनारे
नखियां ॥३॥ ★ राग सोरठ ★ जादिन प्रीत श्यामसों कीनी ।
तादिन ते मेरी अखियन में नैकहु नींद न लीनी ॥१॥ चढ्यो रहत
चित्त चाक सदाइ यह विचार दिन जाय । मनमें रहत चाह मिलकी
ओर कछु न सुहाय ॥२॥ परमानंद प्रेमकी बातें काहुसो नहिं

कहिये । जैसे वृथा भूख बालककी अपने जियमें सहिये ॥३॥
★ राग सोरठ ★ प्रीत कर काहु सुख न लह्यो । पतंग प्रीत करी दीपकसों
अपनो अंग दह्यो ॥१॥ अलीसुत प्रीत करी जलसुतसो संपुटमांझ
रह्यो कुरंगन प्रीति करी सारंगते सनमुख बाण सह्यो ॥२॥ गोपिन
प्रीत करी गोविंदसों चलत न कछु कह्यो । सूरदास स्वामीते बिछुरे

आवनीके पद

★ राग पूर्वी ★ आगे गाय पाछें गाय इत गाय उत गाय गोविंदको
गायनमें वसवोई भावे । गायनके संग धोवे गायनमें सचुपावे गायनकी
खुररज अंग लपटावे ॥१॥ गायनसों ब्रजछायो वैकुंठ विसरायो
गायनके हेत करगिरि लें उठावे । छीतस्वामी गिरिधारी विडुलेश
वपुधारी ग्वारियाको भेख धरे गायन में आवे ॥२॥ ★ राग गोरी ★
झुक रही सुन मुरलीकी टेर । पनियांके मिस गृहते निकसी गौ आवनकी
बेर ॥१॥ मोर चंद्रिका शीश विराजत चपल नेननकी फेर। परमानंद
प्रभु मिले खिरकमें याते भइ अवेर ॥२॥ ★ राग गोरी ★ मोहन
नेंक सुनावो गोरी । बनतें आवत कुंवर कन्हैया पोहोप माल ले दोरी
॥१॥ नंद लाडिलेमुरली बजाई परगई प्रीति ठगोरी । परमानंद
प्रभु सुवन नंदके दुहि दई धूमर धोरी ॥२॥ ★ राग गोरी ★ आओ
मेरे गोविंद गोकुलके चंदा । भई बड़ी बार खेलत यमुना तट वदन
दिखाय देहु आनंदा ॥१॥ गौ आवनकी भई हे विरियां दिनमणी
किरण होत अति मंदा । आये मेरे तात मात छतियां लग गोविंदप्रभु
ब्रजजनसुखकंदा ॥२॥ ★ राग गोरी ★ बनते आवत गावत गोरी।
हाथ लकुटिया गायन पाछें ढोटा यशुमतिकोरी ॥१॥ मुरली अधर
धरे नंदनंदन मानं लगी ठगोरी । याहीते कुलकान हरी हे ओढे पीत
पीछोरी ॥२॥ ब्रजवधू अटन चढ देखत रूप निरख भइ बोरी ।
नंददास जिन हरिमुख निरख्यो तिनको भाग्य बडोरी ॥३॥

ੴ ਸਾਂਝ ਦਾਮੇ ਬੈਚਾਨੁੰ ਪਦ ੴ

(ਰਾਗ-ਗੌਰੀ) : ਦੁਹਿਵੋ ਦੁਹਾਧਿਵੋ ਭੂਲ ਗਿਆ ਹੋ । ਸੇਵੀ ਹਾਥ ਬਛਰਵਾ ਮਿਲਵਤ ਨੁਪੂਰਕੇ
ਠਮਕਾਰ ਭਯੋ ਹੋ ॥੧॥ ਨਵਜੋਬਨ ਨਈ ਚੂਨਰਕੇ ਰੰਗ ਧੂਖਟਮੇਂ ਫੂਰ ਮੁਰ ਚਿਤਧੋ ਹੋ । ਧੋਂਧੀਕੇ ਪ੍ਰਮੁ
ਢਪਤਿ ਪਰਸਪਰੀ ਘਾਰੀ ਘਾਰੀ ਰਿਆਧ ਰਿਆਧੇ ਹੋ ॥੨॥

ੴ ੪੮੮ ੳ

ੴ ਬਚਾਨੁੰ ਪਦ ੴ

(ਰਾਗ-ਧਮਨ) : ਲਾਡਿਲੇ ਬੋਲਤ ਹੈ ਤੋਹਿ ਮੈਥਾ । ਸੱਜਾ ਸਮੇਂ ਗੋਧਨਸੰਗ ਆਵਤ ਚੁੰਬਤ ਲੇ
ਕਰ ਗੋਟ ਬਿਛੇਧਾ ॥੧॥ ਮਧੁਮੇਵਾ ਪਕਵਾਨ ਮਿਠਾਈ ਧੂਖਮਾਤ ਅਨੁ ਧਾਰ ਬਨਾਈ । ਪਰਮਾਨਨਥ ਪ੍ਰਮੁ
ਕਰਤ ਬਿਧਾਰੁ ਜਸੀਮਤਿ ਫੇਖ ਬਣੀਤ ਸੁਖ ਪਾਈ ॥੨॥

ੳ ੪੮੯ ੳ

(ਰਾਗ-ਧਮਨ) : ਮੈਥਾ ਅਪਨੇ ਸੁਤ ਹਿ ਜਿਮਾਵੇ । ਖੀਰ ਖਾਂਡ ਧੂਤ ਲੋਨੀ ਲਾਡੂ ਜੋਈ ਜੇਈ
ਸ਼ਾਮ ਹਿ ਭਾਵੇ ॥੧॥ ਧਮੁਨੋਦਕ ਕੁੰਚਨਜਾਰੀ ਭਰ ਸੰਜਧਾਵਲਿ ਲੇ ਆਵੇ । ਕਨਕਕੇ ਵਿਜਨਾ
ਕਨਕਵੇਲ ਸੀ ਰਾਧਾ ਚੱਵਰ ਹੁਰਾਵੇ ॥੨॥ ਧੂਤਪਕ ਰਸਪਕ ਪਧਪਕ ਜਲਪਕ ਛਘਨ ਭੋਗ ਧਰਾਵੇ ।
ਜੇਵਤ ਮਗਨ ਹੋਤ ਮਨਮੋਹਨ ਮੁਰਲੀਦਾਸ ਧਸ ਗਾਵੇ ॥੩॥

ੳ ੪੯੦ ੳ

(ਰਾਗ-ਕਾਨ਼ਹਰੀ) : ਬਧਾਰੁ ਕਰਤ ਹੈ ਧਨਸ਼ਾਮ । ਮਧੁਮੇਵਾ ਪਕਵਾਨ ਮਿਠਾਈ ਪਿਸਤਾ ਧਾਖ
ਧਹਾਮ ॥੧॥ ਧੂਖਮਾਤ ਖੋਵਾ ਬਾਸੋਂਧੀ ਲੇ ਆਈ ਵਰਜਵਾਮ । ਆਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮੁ ਮੋਹਨ ਨਾਗਰ ਅੰਗ-
ਅੰਗ ਅਭਿਰਾਮ ॥੨॥

ੳ ੪੯੧ ੳ

(ਰਾਗ-ਕਾਨ਼ਹਰੀ) : ਮੋਹਨਲਾਲ ਬਿਧਾਰੁ ਕੀਝੇ । ਵੰਝਨ ਮੀਠੇ ਖਾਟੇ ਖਾਰੇ ਰੁਚਿਸੋਂ ਮਾਂਗ
ਜਨਨੀਪੈਂ ਲੀਝੇ ॥੧॥ ਖੋਵਾ ਮਿਥਿਤ ਔਰ ਬਾਸੋਂਧੀ ਤਾ ਉਪਰ ਤਾਤੀ ਪਧ ਪੀਝੇ । ਸਖਨ ਸਹਿਤ
ਮਿਲ ਜੇਵਤ ਰੁਚਿਸੋਂ ਜੂਠਨ ਆਸਕਰਨਕੋ ਦੀਝੇ ॥੨॥

ੳ ੪੯੨ ੳ

(ਰਾਗ-ਕਾਨ਼ਹਰੀ) : ਬਲ ਮੋਹਨ ਦੀਓ ਕਰਤ ਬਿਧਾਰੁ ਧਸ਼ੁਮਤਿ ਨਿਰਖ ਜਾਧ ਬਲਹਾਰੀ ।
ਪ੍ਰੇਮਸਹਿਤ ਦੀਓ ਸੁਤਨ ਜਿਮਾਵਤ ਰੋਹਿਣੀ ਅਨੁ ਧਸ਼ੁਮਤਿ ਮਹਤਾਰੀ ॥੧॥ ਦੀਓ ਮੈਥਾ ਸੰਗ ਮਿਲ
ਬੈਠੇ ਪਰੋਸ ਧਰੀ ਹੈ ਕੁੰਚਨ ਥਾਰੀ । ਆਲਸ ਕਰ ਕਰ ਕੀਰ ਉਠਾਵਤ ਨਧਨਨੇ ਨੀਂਦ ਜਮਕ ਰਹੀ
ਭਾਰੀ ॥੨॥ ਦੀਓ ਜਨਨੀ ਆਲਸ ਮੁਖ ਨਿਰਖਤ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਕੀਨੀ ਬਲਹਾਰੀ । ਵਾਰੰਵਾਰ
ਝੁੰਬਾਤ ਸੂਰ ਪ੍ਰਮੁ ਧਹੁ ਛਭੀ ਕੋ ਕਵਿ ਸਕੇ ਵਿਚਾਰੀ ॥੩॥

ੳ ੪੯੩ ੳ

(ਰਾਗ-ਕਾਨ਼ਹਰੀ) : ਕੀਝੇ ਲਾਲ ਧਹੁ ਬਾਰ ਬਿਧਾਰੁ । ਤਾਤੀ ਧਾਰਮਾਤ ਧੂਤ ਸਾਨ੍ਧੀ ਖੋਵਾ
ਬਾਸੋਂਧੀ ਰਚਿਕਾਰੀ ॥੧॥ ਮਧੁ ਮੇਵਾ ਪਕਵਾਨ ਮਿਠਾਈ ਪਰੋਸ ਧਰੀ ਹੈ ਕੁੰਚਨ ਥਾਰੀ । ਜੇਵਤ ਸ਼ਾਮ
ਰਾਮ ਰਚਿ ਉਪਛ ਛਭੀ ਪਰ ਜਗਛਵਨ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੨॥

ੳ ੪੯੪ ੳ

ੴ ਧੂਧਨੁੰ ਪਦ ੴ

(ਰਾਗ-ਧਮਨ) : ਕੀਝੇ ਲਾਡਿਲੇ ਪਾਨ ਅਥ ਧੂਧ ਲਾਈ ਹੋਂ ਧਸੋਦਾ ਮੈਥਾ । ਕਨਕਕਟੋਰਾ ਭਰ
ਪੀਝੇ ਸੁਖ ਦੀਝੇ ਵਰਜਰਾਜਕੁੰਵਰਵਰ ਤੇਰੀ ਬੇਨੀ ਬਛੇਗੀ ਮੇਰੇ ਲੈਥਾ ॥੧॥ ਆਛੀ ਨੀਕੀ ਅਤਿ ਓਟਚੀ
ਔਰ ਤਾਮੇ ਮਧੁਰ ਮਿਠੇਧਾ । ਆਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮੁ ਧੂਧ ਪੀਝਿਧੇ ਜਨਨੀਕੀ ਸੁਖ ਦੀਝਿਧੇ ਪ੍ਰਾਤ ਉਠਤ ਕਰੋ
ਵੈਥਾ ॥੨॥

ੳ ੪੯੫ ੳ

(ਰਾਗ-ਧਮਨ) : ਛੱਸ ਛੱਸ ਕਰ ਧੂਧ ਪੀਵਤ ਨਾਥ । ਮਧੁਰ ਕੋਮਲ ਵਚਨ ਕਹਿ ਕਹਿ
ਪ੍ਰਾਣਧਾਰੀ ਸਾਥ ॥੧॥ ਕਨਕਕਟੋਰਾ ਭਯੋ ਅਮੂਤ ਫਿਧੀ ਲਕਿਤਾ ਹਾਥ । ਲਾਡਲੀ ਅਚਵਾਧ ਪਹਿਲੇ
ਪਾਛੇ ਆਪ ਅਧਾਤ ॥੨॥ ਚਿਨਤਾਮਨਿ ਚਿਤ ਬਚਿਧੀ ਸਜਨੀ ਨਾਹਿਨ ਔਰ ਸੁਹਾਤ । ਸ਼ਾਮਾ
ਸ਼ਾਮਕੀ ਨਵਲ ਛਭੀ ਪਰ ਰਸਿਕ ਬਲ ਬਲ ਜਾਤ ॥੩॥

ੳ ੪੯੬ ੳ

छ भीरीनुं पद छ

(राग-कल्याण) : सोहत नासिका गिरिधर गजमोती । बोलत थीरा खात हँस डेलत
अरुन अधरकी ढीनी पोती ॥१॥ कुडल लोल कपोल विराजत जगमगात मुख मंजुल जोती ।
गोविन्द प्रभुको श्रीमुख निरभत रसना कहा भरनुं भति भोती ॥२॥ ♫ ४८७ ♫

छ सेन समयनां पद छ

(राग-कान्हरो) : मेरो तो कान्ह है री प्रान सभीरी नाहिन आन ध्यान मेरे मनके
हरन सुखके करन । लटपटी पचरंग पाग ढरक रही वाम भाग कुँकुमको तिलक भाल
नयनकमल धनस्याभवरन ॥१॥ भुकुटि कुटिल लकाटलोल रत्नजटित कुडल लोल मानो ससि
प्रकट भयो उद्य कियो युगलतरनि । प्रभु कल्याण गिरिधरकी छष्टी निरभत मन भई भोहि
लई मन जु माई मुरली अधर धरनि ॥२॥ ♫ ४८८ ♫

(राग-कल्याण) : अमृत नियोई कियो ईक हौर । तेरो वहन सँवारि सुधानिधि तथते
विधना रयी न और ॥१॥ सुनि राधे उपमा कहा दीजे स्याम मनोहर भये चकोर । साईर
पान करत तोहि देखत तृष्णित कामवश नंदकिसोर ॥२॥ कैन-कैन अंग करों निरुपन गुन अरु
सीख उपकी रासि । परमानंद स्वामी मन बेधो लोचन बंधे प्रेमकी पासि ॥३॥ ♫ ४८९ ♫

(राग-कल्याण) : मेरे तो गिरिधर ही गुणगान । यह मूरति खेलत नयननमें यही
हृदयमें ध्यान ॥१॥ चरनरेनु चाहत मन मेरो यही दीजिये दान । कृष्णदासकी जीवनि
गिरिधर मंगलरूप निधान ॥२॥ ♫ ५०० ♫

(राग-कल्याण) : यह कैन टेव तेरी कन्हैया जब तथ मारग रोके । कैसे पनिया जाय
पुवतीजन आडोई ठाडो वै लकुट लिये दण जोके ॥१॥ कबहुँक पाछेते गागर डार देत ऐसे
भजावे तारी जेसें कोउ चोके । रसिक प्रीतमकी अटपटी बातें सुन री सभी समझ न परे वाकी
नोके ॥

★ राग कल्याण ★ मेरे तो गिरिधरही गुणगान । यह मूरत खेलत
नयननमें । येही हृदयमें ध्यान ॥१॥ चरण रेणु चाहत मन मेरो
येही दीजिये दान । कृष्णदासकी जीवन गिरिधर मंगलरूप निधान
॥२॥ ★ राग कल्याण ★ तेरे जिय वसत गोविंद पैयां । काहेको

अब दुराव करत हैरी मोंसों जानत हूं परखत परछैयां ॥१॥ दृष्टि
सुभाव जनावतहों भामिन सोइजक लाग रही मनमहीयां ।
परमानंदस्वामीकी प्यारी हाव भाव दे चली गलबहीयां ॥२॥ ★राग
ईमन ★ तेरे सुहाग की महीमा मोर्पें वरनी न जाई । मदनमोहन पिय
वे बहुनायक जाको मन लिये है रिझाई ॥१॥ कबरी कुसुम गुहत
अपने कर लिखत तिलक भाल रस भरे रसिक राई । गोविंद प्रभु रीझ
हृदे सों लगाई लई लाडिले कुंवर मनभाई ॥२॥ ★ राग ईमन ★
आलीरी जब जब देखो जाय हरिको वदन तब नेना मेरे मोर्पें न आवही
ऐसें रूप लालची ललचाइ रहे मानो ज्यों विछुरत जलचर जल पावही
॥१॥ रूपके रिझोने नेना रसमें मिलि मग्न भये अब सखी हमसों
नेकु न बतरावही । मुरारीदास प्रभु पीय एते पर निहुर भये अपनी
ओट दुरावही ॥ ★ राग ईमन ★ वृदावन सधन कुंज माधुरी लतानतरें
जमूना पूलिनमें मधुर बाजें बांसुरी । जबतें धुनी सुनी कान मानो लागे

मदन बान प्राननकी सुधि न रही पीर होत पांसुरी ॥१॥ व्याप्तो
जु अनंग ताते अंग सुधि भूलि गई कोऊ खीजो कोऊ रीझो करो
उपहासरी। एसें व्रज इशजुसों प्रीति नई रीति बाढी जाके उर गढ़ी रही
प्रेम पुंज गांसुरी॥२॥ ★ राग नाइकी ★ यह मन लाग्योरी सुंदरश्याम
अहीरसो । निश वासर मोहि कल न परतिहे केसें राखों प्रान
धीरसों॥३॥ वाट घाट मोहि रोकत टोकत ग्वाल बाल संग भीरसो।
कृष्णजीवन लछीरामके प्रभु प्यारे मोहि यह सुधि जाय न शरीरसो
॥४॥ ★ राग नाइकी ★ नेना मेरे बरज्यो नमाने घूंघट पट घढ
तोरि निकसे ले प्रिया प्रेम अरुज्ञाने ॥५॥ कहारी करों गुरु जन
भये वेरी वेर कियो मोसों रहत रिसाने गोवंद प्रभु मेरे पीय बिनु क्यों
जीवे गिरिधर मुख विधु पाने ॥६॥ ★ राग केदारो ★ पिय तोही
नेनही में राखों । तेरी एक रोमकी छविपर जगत वारि सब नाखों
॥७॥ भेटों सकल अंग सांवलको अधर सुधारस चाखों । रसिक
प्रीतम संगमकी बातें काहुसों नहीं भाखों ॥८॥

मान के पद

★ राग जंगलो ★ चली मुख मौन मनावन मान । अंचल छोर पसार
दुहु कर धर्यों शीशपर पान ॥९॥ शशि तन चिते निहार नयन भर
कर अंगुरि मुख आन । लीकी तीन करी वसुधा पर तृन तोर्यों कर
तान ॥१०॥ समजि सबे भेदकी बाते चतुर चली मुसिकान । विविध
विहारजु कीये सूर प्रभु कवि कहो करे बखान ॥११॥ ★ राग
केदारो ★ छांड दे मानिनी श्याम संग रूठवो । रहत तुवलीन जलमीन
ज्यों सुंदरी करों क्यों न कृपा नवरंग पर तूठवो ॥१२॥ बैग चल
यामिनी जात पलछिन घटत कुंजमें केलिकर अमीरस घूंटवो ।
बलविष्णुदासनि नाथ नंदनंदनकुंवर सेज चढ ललन संग मदनगढ लूंटवो
॥१३॥ ★ राग बिहारो ★ चल तू माननी मानि निहोर । हों पठई
तोही लेन सांवरे चलरी गर्व करि थोरो ॥१४॥ कुंज मैहेल बैठे
मनमोहन चितवत चंद चकोरो । सूरदास प्रभु तिहारे मिलनको रेनि
गये रस थोरो ॥१५॥

ॐ मान मिलापनु पद ॐ

(राग-केदारो) : राधिका आज आनंदमें डोलें । साँवरे चंद गोविन्दके स्वर भरी दूसरी
कुडिला भधुर स्वर खोलें ॥१॥ पहरे तन नीकपट कनक हारावली हाथ ले आरसी झूपको
तोलें । कहत श्रीभद्र प्रजनारी नागर भनी कृष्णके सीलकी ग्रंथिका खोलें ॥२॥ ♫ ५२७ ♫

पोढ़वेके पद

★ राग बिहागरो ★ सखिनय रुचि रुचि सेज बनाई । रंग महलमें पर गये परद घरी अंगीठी सुखदाई ॥१॥ सीतसमे ग्रीष्म क्रतुकीनी अति सुंदरवर राई । श्री विड्ल गिरिधारी कृपानिधि पोढे ओढ रजाई ॥२॥ ★ राग काहरो ★ रंग महलमें पोढे पिये प्यारी । कसना कसे कनक पर्यकको संग शोभित वृषभानदुलारी ॥३॥ सोर सम्हार उदाय सहेली सुभग सेज सुंदर सुखकारी । चतुर्भुज प्रभु दंपति सुख विलसत तनमत्त प्राण कीनो बलिहारी ॥४॥ ★ राग काहरो ★ प्रिया प्रीतम दोउ पोढे रंग महल में ओढ रजाई सुंदर सुखकारी । तापर सोर सम्हारति सुंदर अधिक शीत वश होत गिरिधारी ॥५॥ अद्भुत शोभा कही न जात सखी दूलहे दुलहनि दोऊ केलिकला रस भारी । नंददास प्रभु रस वशकर लिये अधरामृत पीवत सुकुमारी ॥६॥ ★ राग बिहागरो ★ पोदे ॥७॥ ★ राग बिहाग ★ चांपत चरन मोहनलाल । पलका पोढी कुंवरि राधे सुंदरी नवबाल ॥८॥ कबहु कर गही नेन मिलावत कबहु छुवावत भाल । नंददास प्रभु छवि निहारत प्रेमके प्रतिपाल ॥९॥ ★ राग बिहागरो ★ पोढे माई मदन मोहन श्याम । अनन्य व्हे चरणारविंद विश्राम । उमापति शुकदेव नारद रटत निशदिन नाम ॥१०॥ सकलकला प्रवीन गिरिधर राधिकामुज वाम । कहत कृष्णा सुवस वसिये श्रीनंद गोकुल गाम ॥११॥ ★ राग मल्हार ★ पोढे माई राधिकाके गेह । नवल निकुंज नवल सज्या रची नवलही बरखत मेह ॥१२॥ नवल जोबन नवल सुंदरि नवलजु बाढ़यो नेह । कृष्णदास त्रैलोक्य नागर नवल श्याम सनेह ॥१३॥ ★ राग केदारो ★ न्हेनी न्हेनी बूंदन हो पिय बरखत सघन घटा घनघोरे । तेसीय कनक चित्रसारी तामें पोढे पिय प्यारी तेसई राजत बरन बरन तेसीय दामिनी अति दरसे ॥१४॥ तेसई बोलत मोर कोकिला करत रोर उठत मन कलोल दंपति आप हिय हुलसे । गोविंदप्रभु सुधर दोउ गावत केदारो राग तान अति तरसे ॥१५॥

कहानी के पद

★ राग बिहागरो ★ नंदनंदन एक कहु कहानी । रामचंद्र राजा दशरथ के जनकसुता ताके घर रानी ॥१॥ तात वचन सुन पंचवटी वन छांड चले एसी रजधानी । तहाँ वसत सीता हरलीनी रजनीचर अभिमानी ॥२॥ पहिली कथा पुरातन सुन सुन जननी के मुखबानी । लक्ष्मण धनुष कही टेरत यशुमति सूर डरानी ॥★

મલ્હાર જગાવવાના પદ
(અષાઢ સુદ ૩ થી શ્રાવણ સુદ ૧૦)

॥ રાગ મલ્હાર ॥

પ્રાત સમે સુમરન કર શ્રીવિષ્ણુલભ શ્રીવિષ્ણુલનાથ ચરન રાજ લીજે ॥
ઘુમ ઘટા આઈ ચહું દિસ તો તા મધિ બીજરી જુ નામ લઈજે ॥૧॥
નામ પ્રતાપ ઉધરથો સબ જગ નિરમલ હોય રસ પીજે ॥
“રસિક” નિજ દાસ જાન કે સદા નિકટ અપનો કર લીજે ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

ઉઠત પ્રાત રસના રસ પીજે લીજે શ્રીવિષ્ણુલભ પ્રભુઙો નામ ॥
આનંદ બીતત સબ નિશાદિન મન વાંછિત સુધરે સબ કામ ॥૧॥
સુજસ ગાન મન દ્યાન આન ઉર જે રાખે હૃદ આંઠો યામ ॥
પરમાનંદ દાસકો ઠાકુર જેહિ વલલા તેહિ સુનંદર રથામ ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

ઉમક ઘૂમક બાદર આયેરી ચહુંદિશાતો જસોદા લાલે જગાય ॥
ગ્વાલ બાલ સબ ટેરત ઠાડ બેગ ચલહુ ઉઠધાય ॥૧॥
કબકી કહુત બેગ ઉઠ બેઠહુ બહુ બિધ બિંજન ધરેહું બનાય ॥
પરમાનંદ પ્રભુ માત બચન સુન ઉઠે લાલ મુસકાય ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

જાગો હો તુમ નંદ ડિશોર ॥
સ્યામ ઘટા ચહુંદિસ તો આઈ નહેની જહેની બુંદન બરખત થોર ॥૧॥
પ્રજ નારી આઈ રસ ભીની દેખન કો મુખ ચંદ ચકોર ॥
“સૂરદાસ” સોવત ઉઠિ બેઠેં બારત કંચન ખોર ॥૨॥

મલ્હાર મંગલા દર્શન ના પદ
(અષાઢ સુદ ૩ થી શ્રાવણ સુદ ૧૦)

॥ રાગ મલ્હાર ॥

આયે માઈ વરખાકે અગવાની ॥
દાદુર મોર પપૈયા બોલે કુંજન બગ પાંત ઉડાની ॥૧॥
ઘનકી ગરજ સુન સુધિ ન રહી કછુ બદરન ટેખડરાની ॥
કુંભનદાસ પ્રભુ ગોવર્ધનઘર લાલ ભર્યે સુખદાની ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

આજમે દેખે કુંપર કન્હાઈ ॥
પ્રાતસમે નિકસે ગાયનસંગ શ્યામ ઘટાજુરિ આઈ ॥૧॥
પીતવસન પહુંચે તન સુંદર કસુંભી પાગ સુહાઈ ॥
મુક્તામાલ રસ્ત ઉર ઉપર મુરલી મધુર બજાઈ ॥૨॥
કહાકહો અંગ અંગકી શોભા મોપે વરણી ન જાઈ ॥
શ્રીવિષ્ણુલ ગિરિધર દેખેતે કયોંહું કલ ન પરાઈ ॥૩॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

જહાંતહાં બોલત મોર સુહાયે ॥
સામન રમણ ભવન વૃંદાવન ધોરઘોર ઘનાયે ॥૧॥
નેનહી નેનહી બૂદન વરખનલાગ્યે પ્રજમંડલપે છાયે ॥
નંદદાસ પ્રભુ સંગ સખા લિયે કુંજન મુરલી બજાયે ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

દેખોમાઈ નઈ વરખા રિતુઆઈ ॥
ઉમગી ઘટા જહુંટિશાતો જુરજુર બિજુરિ જમક સુહાઈ ॥૧॥
દાદુર મોર પપૈયા બોલત કોયલ શબ્દ સુહાઈ ॥
નિશાટિન રહત સદા પ્રીતમ સંગ નિરખત નેન અધાઈ ॥૨॥
ઘન યમુના ઘન પુલિન મનોહર વાયુ વહત સુખદાઈ ॥
સૂરદાસ પ્રભુકી છબિ ઉપર નેનન નીર વહાઈ ॥૩॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

ગિરિ પર ખેલત ગિરિ કે રાય ॥
સખા મંડલી મદ્ય મનોહર મુરલી મધુરે બજાય ॥૧॥
કુલ ફલ સકલ વૃંદાબન ગુંજત મધુપ લુલાઈ ॥
કુહુ કુહુત મોર કોકિલા કૂજત સત્રવન સુખદાઈ ॥૨॥
બોલત ખગ મૃગ ધેનુ ચરત તૃન હરીત ભોમ મન લાઈ ॥
આનંદ બરખત ગોવરદન પ્રેમ પુંજ રહ્યો છાઈ ॥૩॥

લાવન નિધિ ગુન નિધિ અંગ અંગ પ્રતિ મો પે બરની ન જાઈ ॥
“કૃષણદાસ” ગુપાલ લાલ પર બાર બાર બલિ જાઈ ॥૪॥

મલ્હાર મુગટ ના પદ

॥ રાગ મલ્હાર ॥
 લાલ માઈ ઠાડે નિકુંજ કે છાર ॥
 શીશ મુકુટ મકરાકૃત કુંડલ ગરે ગુંજકો હાર ॥૧॥
 મુરલી મધુર બજાવે મોહન સુનદરી પ્રજનાર ॥
 સૂરદાસ પ્રલુદી ચા છબિ ઉપર તન મન ધન બલિહાર ॥૨॥

મલ્હાર સેહરા ના પદ

॥ રાગ મલ્હાર ॥
 દેખો માઈ સાંવન દૂલ્હે આયો ॥
 શીશ શેહરો સરસ ગજમુક્તા હીરા બહુત જરાયો ॥૧॥
 લાલ પિછોરા સોહે સુંદર સોવત મદન જગાયો ॥
 તેસીયે વૃષભાન નંદિની લલિતા મંગલ ગાયો ॥૨॥
 દાદુર મોર પપૈથા બોલતા બદરા બરાતી આયો ॥
 સૂરદાસ પ્રલુદી તિહારે દરશકો દામિનિ દરસ ટિખાયો ॥૩॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥
 ઘરતીજુ દુલહનિ મધ દૂલ્હે વ્યાહનકો આયો ॥
 ઈન્દ્રકે દમામા બાજે બૂંનકો સેહરો છાજે ગરજ
 નિસાન આતસબાજુ બરન બરન બદરા બરાતી લાયો ॥૧॥
 કોયલ ગાવત પપૈથા બજાવત દાદુર નૃત્ય નચાયો ॥
 સૂરદાસ પ્રલુદી તિહારો મિલન કો આનંદ મંગલ ગાયો ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥
 ધૂમધૂમ ધઠા આઈ જીમજૂમ લતારહી ભૂમિ હરિયારી લાગે સુલગ સુહાઈ ॥
 તહાં બેઠે પીચઘારી ભૂષણ છબિ ન્યારી ન્યારી મુખકી ઉજ્જિયારી માનો ચાંદનીસી છાઈ ॥૧॥
 તનન તનન તાનલેત પ્યારી કર તાલદેત ગાવત મલ્હાર રાગ અતિમન ભાઈ ॥
 શ્રીવિકુલગીરિધારીલાલ લખ મોહિ વ્રજકીબાલ રીજ રીજ રહે દોઉ કંઠ લપટાઈ ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥
 સખીરી સાંવન દૂલ્હે આયો ॥
 ચાર માસ કે લગ્ન લિખાયે બદરન અંબર છાયો ॥૧॥
 બિજુરી ચમંકે બગુલા બરાતી કોયલ શબ્દ સુનાયો ॥
 દાદુર મોર પપૈથા બોલે ઈન્દ્ર નિશાન બજાયો ॥૨॥
 હરી હરી ભૂમિપર ઈન્દ્ર વધૂસી રંગ બિછોના બિછાયો ॥
 સૂરદાસ પ્રલુદી તિહારે મિલનકું સભિયન મંગલ ગાયો ॥૩॥

મલ્હાર વ્યાલ પગા ના પદ

॥ રાગ મલ્હાર ॥
 વ્યાલ પગા ગોવિંદ સીસ પર માનો ગિરિ ઉપર નાચત મોર ॥
 અધરન પર મુરલી કાલ કુંજે વરખા અસ્તુ માનો નવ ધન ધોર ॥૧॥
 અરન બસાન પહિરે ગોપી જન દેખન છાર જુરિ સબ દોર ॥
 “કૃષણાદાસ” માનો ચંદ વધૂસી રિક્ઝ ડારત તૃન તોર ॥૨॥

મલ્હાર રાજભોગ દર્શન ના પદ

॥ રાગ મલ્હાર ॥

છમારે માઈ સ્થામાજુકો રાજ ॥
જકે આધીન સદાહી સાંવરો યા પ્રજકો શિરતાજ ॥૧॥
યહ જોરી અવિચલ શ્રીવૃણુવન નહી ઓરનસો કાજ ॥
શ્રીવિષ્ણુ વિપિન વિહારિનકે સંગ જ્યો જલઘર સંગ ગાજ ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

યહ પાવસ અસ્તુ આઈ નેનહી નેનહી બુંદન વર્ષત રિમિઝિમ પવન ચલત પુરવાઈ ॥૧॥
હરી ભૂમિપર અસણ દેખિયત દામિની અતિ દરસાઈ ॥
તેસેઈ ચાતક રટત શ્રવણસુન વિકલહોત અધિકાઈ ॥૨॥
કર વિચાર સબે મિલ સજની યહ નિશ્ચય છહેરાઈ ॥
શ્રીવિષ્ણુ ગિરિધરનાલકો મિલે કુજબનજાઈ ॥૩॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

ધૂમધૂમ ઘટા આઈ જૂમજૂમ લતારહી લૂભિ હરિયારી લાગે સુભગ સુહાઈ ॥
તહાં બેઠે પીયાચ્ચારી ભૂષણ છબિ ન્યારી ન્યારી મુખકી ઉજ્જિયરી માનો ચાંદનીસી છાઈ ॥૧॥
તનન તનન તાનલેત પ્યારી કર તાલદેત ગાવત મલ્હાર રાગ અતિમન ભાઈ ॥
શ્રીવિષ્ણુ ગિરિધરનાલ લખ મોહિ પ્રજકીબાલ રીજ રીજ રહે દોઉ કંઠ લપટાઈ ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

સખીરી ક્યો રહીયે ઘરમાંડ ॥
કર લાગત ઈન શ્યામ ઘટનકો વે આવેંગે સાંજ ॥૧॥
આપ ફિરત સગરે દિન ભીજત વન છતના સિરાટિયે ॥
એસી છબી પ્યારી પ્રીતમકી આન ચૂલ્હી મેરે હીયે ॥૨॥
કર વિચા ચલે સુન સજની બરષતહી હમ જાંય ॥
શ્રીવિષ્ણુ ગિરિધરન અચાનક હમહિ દેખ મુસકાંય ॥૩॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

ગાવત મલ્હાર પિય આયે મેરે આંગન કહા નૌછાવર કરું યાહી ઓસર ॥
તન મન પ્રાન એક રોમ પર વાર ડાંન તોઉ ન કરત યા હૃપાકી સરવર ॥૧॥
સુફલ કરી આજ રેન કિયે અબ સુખ સેન મુખ હૂન ઓ બેન ઊમગ ચલ્યો હિયો ભર ॥
રસિક પ્રીતમ પ્રેમ વિવસ ભયે શ્રીવલ્લભપ્રલુ રસિક પુરંદર ॥૨॥

(૧૫૭૯) રાગ મલ્હાર : લાલ ઓર લલનાજૂ બાંહ જોઈ ઉઠે પ્રાત પવનલગત
કમલ લપટાત | યહ અચરજ મોપેં કહત ન બનિ આવે દોઉનકો પ્રતિબિંબ દેખ દ્રગ
ન સમાત || ૧ || વાગે વીર બનઠન સોંધેહી અરગજે એસે ભીજે મધુકર તિનપે
ઉડ્યો ન જાત | સૂરદાસ મદનમોહન પિયપ્યારીપર વારત તનમન દેખત નાંહિ
અધાત || ૨ ||

(૧૬૦૦) રાગ મલ્હાર : બોલે માઈ ગોવર્ધન પર મુરવા | તૈસીયે શ્યામ ઘન મુરલી
બજાઈ તૈસેહી ઉઠે જુકધુરવા || ૧ || બડી બડી બૂંદન વર્ષન લાગ્યો પવન ચલત અતિ
જુરવા | સૂરદાસ પ્રભુ તુમ્હારે મિલન કો નિશ જાગત ભયો ભુરવા || ૨ ||

(૧૬૦૧) રાગ મલ્હાર : લાગત બુંદકટારી પિયાબિન | છિન ભીતર છિન
બાહિર આવત છિનમેં ચઠત અટારી || ૧ || દાદુર મોર પપૈયા બોલે કોયલ કુજેં
કારી | સૂરદાસ પ્રભુ તિહારી મિલે બિન દુખ વ્યાપ્યો મોહિ ભારી || ૨ ||

(૧૬૦૨) રાગ મલ્હાર : સખીરી મોય બૂંદ અચાનક લાગી | સોવતહુતી મદન
મદમાતી ધન ગરજ્યો તબ જાગી || ૨ || દાદુર મોર પપૈયા બોલે કોયલ શબ્દ સુહાગી
| કુંભનદાસ લાલ ગિરિધરસો જાય મિલી બડભાગી || ૨ ||

(૧૬૦૩) રાગ મલ્હાર : બાદર જુમ જુમ બરસન લાગે | દામિની દમકતે ચોક
ચમક શ્યામ ઘનકી ગરજ સુન જાગે || ૨ || ગોપીજન દ્વાર ઠાડે નારીનર ભીજે મુખ દેખન
કારન અનુરાગે | છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રી વિદુલ ઓતપ્રોત રસ પાગે || ૩ ||

(૧૬૦૪) રાગ મલ્હાર : ધુમડ રહે બાદર સગરી નિશા કે અહો મહેરિ લાલેં
દીજે જગાય | વર્ષારિતું કહું વરસે અચાનક બાલક જાય ડરાય || ૧ || ચિરેયન કે
ચુંહ ચહાત જસોદા કર અપુને નિરવારી ઘરકાજ | દધિ મંથન બૈઠિ લાવો દુધ દહી
ધોસ બઢત ગ્રજરાજ || ૨ || બછરા છોર બલભદ્ર જગાઉ દુહિ દુહિ લાવત હેં સબ
ગાય | નંદદાસ લાલ જગાય તિહિ છિન લીનો અંક જસોદા માય || ૩ ||

(૧૬૦૫) રાગ મલ્હાર : જસુમતિ લાલ કો વદન દિખેયે | ભોર ઉઠત આય
દેખત મુખ નિરખતહી સચુ પૈયે || ૧ || ઉમડ રહી ઘટા ચહું દિશતે વેગ તુરત ઉઠ
ધેયે | પરમાનંદ પ્રભુ ઉઠે તુરતહી નિરખ મુખારવિંદ બલજેયે || ૨ ||

મલ્હાર કલેઉ ના પદ
(અષાઢ સુદ ત થી શ્રાવણ સુદ ૧૦)

॥ રાગ મલ્હાર ॥

આંગન ઉજારે બૈઠ કરો હો કલેઉ લાલ ભવન અંધેરો હે કહે મૈયા ॥
ધુમડી ઘન ઘટા આઈ ચહૂંટિશ તેં છાઈ હંસત ખરે દોઉ લૈયા ॥૧॥
માખન મિશ્રી ઓર ઓટ્ટયો પય પ્યાવત મથ મથ દૂધકો ધૈયા ॥
એસો સુખ ટેખ નંદાસ પ્રભુકી પુન પુન લેત બલૈયા ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

કરત કલેઉ મદનગોપાલ ॥
બહુ બિધ પાક થાર મદ્ય રાજે લેહુ મનોહર લાલ ॥૧॥
જો ભાવે સો લેહુ મેરે મોહન માધુરી મધુર રસાલ ॥
પરમાનંદ પ્રભુ બેગ લેહો ડિન ચહુંટિશ ઘટા ઉમડ રહી લાલ ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

કરત કલેઉ ડિલક્ત હરિ હંસિ હંસિ દે દે તાર ટેખત પરત પનારે ॥
ગોપી જવાલ ઓલે લઇ ગો બછ પર છાંઈ ઓટ ભયે ભીજત ઈક ડિનારે ॥૧॥
લોર હિ તેં ઝરલાયો કેસેં બન જઈયે આજ તુમ કહોં કાન આજ લોજન જૂકીજે ॥
“છીતરસામી” ગિરિધારી શ્રી વિકુલેસ હિતકારી બેલા ભરે લિએ ઠાઢે મીઠો દૂધ પીજે ॥૨॥

૫ કલેઉકે પદ

(૧૯૦૬) રાગ મલ્હાર : બુંદન જર લાયો આંગન જહાં કરત કલેઉ દોઉ ભૈયા । ભવનમેં આવો લાલ સંગ સબ લાઓ બાલ કહત યશોદા ભૈયા ॥ ૧ ॥ ભીજેગો વસન તન ખેલવે કો સબદિન મેરો કહ્યો માન લાલન લેહોં બલૈયા । પરમાનંદ પ્રભુ જનની કહત બાત પ્યાવત મથમથ દુધકી ધૈયા ॥ ૨ ॥

(૧૯૦૭) રાગ મલ્હાર : આંગન ઉજારે બૈઠ કરો હો કલેઉ લાલ ભવન અંધેરો હે કહે મૈયા । ધુમડી ઘન ઘટા આઈ ચહું દિશા તેં છાઈ હંસત ખરે દોઉ ભૈયા ॥ ૧ ॥ માખન મિશ્રી ઓર ઓટ્ટયો પય પ્યાવત મથમથ દુધકો ધૈયા । એસો સુખ ટેખ નંદાસ પ્રભુકી પુન પુન લેત બલૈયા ॥ ૨ ॥

(૧૯૦૮) રાગ મલ્હાર : કરત કલોઉ ડિલક્ત દોઉ ભૈયા । સદ માખન મિશ્રી લે જશોદા સાન સાન દેત શ્રી મુખ ભૈયા ॥ ૧ ॥ બરસત ગરજત પરત પનારે ટેખત હુલસત દોઉ ભૈયા । કૃષ્ણાસ પ્રભુકી છબિ નિરખત જવાલ બાલ સબહી હુલસૈયા ॥ ૨ ॥

(૧૯૦૯) રાગ મલ્હાર : કરત કલેઉ ડિલક્ત મોહન । ચહું દિશતેં ગરજ ઘટા બરસ રહી મોહન લાગે ગોહન ॥ ૧ ॥ બાંટબાંટ જવાલ બાલકનું જુઠે વિંજન સોહન જીનિરખ ચતુર્ભુજાસ પ્રભુ છબ્બી વારત મુક્તા જોહન ॥ ૨ ॥

૫ અનુયંગાકે પદ ૫

(૧૬૧૦) રાગ મહાર : ઠડે રહો અંગના હો પ્રિય જોલો નખશિખ દેહ ન

ભીજે । નહાય કયોં ન લેહો લાલ ગગન પાણી ડાર દેહો વલ્લ ઓર પહેરો તથ ગૃહ
દેહરી પાય દીજે ॥ ૧ ॥ રતિ કે ચિહ્ન પ્રગટ દેખિયત હેં તા પાછેં તુમ સોહ કીજે
। ધોંધી કે પ્રભુ તુમ બહુ નાયક દેહ સુધારે પાંછે મોહિ દીજે ॥ ૨ ॥

(૧૬૧૧) રાગ મહાર : આયે માઈ બરધા કે અગવાની । દાદર મોર પપૈયા
બોલે કુંજન બગપાંત ઉડાની ॥ ૧ ॥ ધનકી ગરજ સુન સુધિ ન રહી કદ્ધુ બદરન
દેખ ડરાની । કુંભનદાસ પ્રભુ ગોવર્ધનધર લાલ ભયે સુખદાની ॥ ૨ ॥

(૧૬૧૨) રાગ મહાર : શ્યામ દેખ નાચત મુદિત વનમોર । તાઉપર આનંદ
ઉમગભર સુનત મુરલી કલઘોર ॥ ૧ ॥ ચહું દિશાતેકો કિલાકલ કૂજત ઓર દાદુરકી
રોર । ગોવિંદપ્રભુ સખા સંગ લિયે વિહરત બલ મોહનકી જોર ॥ ૨ ॥

(૧૬૧૩) રાગ મહાર : વૃંદાવન કનકભૂમિ નૃત્યત વ્રજ નૃપતિકુંવર । ઉઘટત
શબ્દ સુમુખી રસિક ગ્રાન્તતતતતત તથેઈથેઈગતિ લેત સુધર ॥ ૧ ॥ લાલકાઇ
કટિકિણી પગનૂપુર રૂનજુનાત બીચબીચ મુરલી ધરત અધર । ગોવિંદપ્રભુ કેજુ
મુદિતસંગી સખા કરત પ્રશંસા પ્રેમભર ॥ ૨ ॥

(૧૬૧૪) રાગ મહાર : આઈજુ સ્યામ જલદ ઘટા ઓલ્ડર ચહુંદિશાતે ઘનઘોર
। દંપતિ અતિ રસરંગભરે બાંહ જોટી ફિરત કુસુમ બીજાત કાલિંગીતા ॥ ૧ ॥ નેણી
નેણી બુંદન બરખન લાગ્યો તેસીય ચમકત બીજુછટા । ગોવિંદપ્રભુ પિયઘારી ઉઠિ
ચલિ ઓહેં લાલપટ દોર લિયો જાય બંસીબટા ॥ ૨ ॥

(૧૬૧૫) રાગ મહાર : ગાવત રસિકરાય વ્રજ નૃપતિકુંવર । તીસરેસુર
સંચબાંધ રત્નભચિત અધોટી સોહત દક્ષિણકર ॥ ૧ ॥ રાગ મહાર અલાપત
ચોખીતાનન મનહર્યો ગંધર્વ બેચર । ગોવિંદપ્રભુ પર કુસુમ બરખત કહેત જ્યજ્ય
સકલકલા ગુણ પ્રવીણ હેં અતિ સુધર ॥ ૨ ॥

(૧૬૧૬) રાગ મહાર : આજમે દેખે કુંવર કન્હાઈ । પ્રાતસમે નિકસે ગાયન
સંગ શ્યામ ઘટા જુરિ આઈ ॥ ૧ ॥ પીતવસન પહરેં તન સુંદર કસુંભી પાગ સુહાઈ
। મુક્તમાલ રૂરત ઉર ઉપર મુરલી મધુર બજાઈ ॥ ૨ ॥ કહા કહોં અંગ અંગકી શોભા
મોપેં વરણી ન જાઈ । શ્રી વિષ્ણુ ગિરિધર દેખેતેં કયોંહું કલ ન પરાઈ ॥ ૩ ॥

(૧૬૧૭) રાગ મહ્ષાર : જહાં તહાં બોલત મોરસુહાયે । સાવન રમણ ભવન
વૃદ્ધાવન ધોરધોર ઘન આયે ॥ ૧ ॥ નેન્હી નેન્હી ખૂંદન બરસન લાગે વજમંડલપૈ
છાયે । નુંદાસપ્રભુ સંગ સખાલિયે કુંજન મુરલી બજાયે ॥ ૨ ॥

(૧૬૧૮) રાગ મહ્ષાર : કોનકરે પટતર તેરી ગુણ રૂપ રાસ રાધેયારી ।
શ્રિયપ્રભુતિ જેતી જગ યુવતી વારફેર ઢારો તેરે યા રૂપપર ॥ ૧ ॥ રાગ મહ્ષાર
અલાપત સકલ કલા ગુણ પ્રવીણ હેરી તુ સુધર । ગોવિંદપ્રભુકો તું ન્યાયનવસકર
કહેત ભલેજુ ભલેવ્રજરાજકુંવર ॥ ૨ ॥

(૧૬૧૯) રાગ મહ્ષાર : પાવસ નટનટચો અખારો વૃદ્ધાવન અવનીરંગ । નૃત્યત
ગુણરાસ ભરુહા પપૈયા શબ્દ ઉઘટત ઓર કોકિલાકલ ગાવત તાનતરંગ ॥ ૧ ॥ જલધર
તહાં મંદ મંદ સુલપ સંચગતિભેદ ઉરપું તિરપ માનલેત સરસમૃદુંગ । ગોવિંદપ્રભુ
ગોવર્ધન સિંહાસન પર બેઠે સુરભિ સખા મધ્ય રીજે વહ લલિતત્રિભંગ ॥ ૨ ॥

(૧૬૨૦) રાગ મહ્ષાર : કુંવર ચલોજુ આગે ગહવરમેં જહાં બોલત મધુરે મોર
। વિગસત વનરાજી કોકિલા કરત શોર ॥ ૧ ॥ મધુરેવચન સુનત પ્રીતમ કે લીનો
ખારી ચિતચોર । ગોવિંદ બલબલ પિયયારીકી જોર ॥ ૨ ॥

(੧੬੨੮) ਰਾਗ ਭਲਿਆਰ - ਚੰਦ੍ਰਿਕਾ : ਆਜ ਅਤਿ ਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ ਨਂਦਲਾਲ । ਜਵਾਲ ਪਗਾ ਸਿਰ ਉਪਰ ਸੋਡੇ ਉਰ ਰਾਜਤ ਵਨਮਾਲ ॥ ੧ ॥ ਤਾ ਪਰ ਏਕ ਚੰਦ੍ਰਿਕਾ ਜੁਕਸੀ ਧੋਤੀ ਉਪਰਨਾ ਲਾਲ । ਆਗੋਂ ਗਾਧ ਜਵਾਲ ਸਬ ਲੇ ਕੇ ਮੁਰਲੀ ਸ਼ਬਦ ਰਸਾਲ ॥ ੨ ॥ ਫਾਦੂਰ ਮੌਰ ਕੋਡਿਲਾ ਝੁਝਤ ਖੋਜਿ ਕਿੱਕਣੀ ਜਾਲ । ਗੋਵਿੰਦ ਪ੍ਰਭੁਕੀ ਬਾਨਿਕ ਨਿਰਖਤ ਮੋਛਿ ਰਹੀ ਪ੍ਰਯਭਾਲ ॥ ੩ ॥

(੧੬੨੯) ਰਾਗ ਭਲਿਆਰ - ਮੁਕੁਟ : ਕੁਦੰਖਤਰ ਠਾਡੇ ਹੈ ਪਿਧਘਾਰੀ । ਮੋਹਨ ਕੇ ਸਿਰ

ਮੁਕੁਟ ਬਿਰਾਜਤ ਈਤ ਲਹੇਰਿਥਾ ਸਾਰੀ ॥ ੧ ॥ ਮੰਦਮੰਦ ਬਰਖਤ ਚਹੁੰ ਫਿਸਤੋਂ ਚਮਕਤ ਬੀਜ ਛਟਾਰੀ । ਮੁਰੰਲੀ ਬਜ਼ਾਵਤ ਸ਼੍ਰੀ ਨਂਦਨਂਦਨ ਗਾਵਤ ਰਾਗ ਮਲਾਰੀ ॥ ੨ ॥ ਲੇਤਿ ਤਾਜ ਛਰਿ ਕੇ ਸੰਗ ਰਾਧਾ ਰੰਗ ਛੋਤ ਅਤਿ ਭਾਰੀ । ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਘਲਗਿਰਿਧਰ ਕੌਂ ਰਿਜਵਤ ਸ਼੍ਰੀਵੁਖਮਾਨ ਫੁਲਾਰੀ ॥ ੩ ॥

(੧੬੩੦) ਰਾਗ ਭਲਿਆਰ - ਮੁਕੁਟ : ਤੁਮ ਫੇਖੋ ਮਾਈ ਸੁਂਦਰ ਗਿਰਿਧਰਲਾਲ । ਸੁਂਦਰ ਮੁਕੁਟ ਕੁੰਡਲ ਹੀਰਾ ਮਣਿ ਸੁਂਦਰ ਜਲ ਕੇ ਭਾਲ ॥ ੧ ॥ ਸੁਂਦਰ ਬਨੇ ਕਪੋਲਜੂ ਸੁਂਦਰ ਸੁਂਦਰ ਨੈਨ ਵਿਸਾਲ । ਸੁਂਦਰ ਹਾਰ ਫਸਨ ਪ੍ਰਯਸੁਂਦਰੀ ਸੁਂਦਰ ਵਚਨ ਰਸਾਲ ॥ ੨ ॥ ਸੁਂਦਰ ਅੰਗ ਭੂਖਣਾ ਅਤਿ ਸੁਂਦਰ ਸੁਂਦਰ ਸੰਗ ਪ੍ਰਯਭਾਲ । ਸੁਂਦਰ ਕਟਿ ਪੀਤਾਂਬਰ ਸੁਂਦਰ ਸੁਂਦਰ ਚਾਲ ਮਰਾਲ ॥ ੩ ॥ ਸੁਂਦਰ ਅੰਗ ਅੰਗ ਵਰ ਸੁਂਦਰ ਸੁਂਦਰ ਸੁਖਦ ਵਨਮਾਲ । ਸੁਂਦਰ ਸ਼ੋਭਾ ਸੂਰ ਵਹਿਧ ਧਰਿ ਸੁਂਦਰ ਜਲਕਤ ਮਾਲ ॥ ੪ ॥

(੧੬੩੧) ਰਾਗ ਭਲਿਆਰ - ਮੁਕੁਟ : ਰੀਝੇ ਮਾਈ ਮੋਰਮੁਕੁਟ ਛਥਿ ਨਿਰਖੋ । ਕੁੰਡਲ ਯਲਨ ਹਲਨ ਨਧਨਨਕੀ ਮੂਦੁ ਮੁਸਕੇ ਮਨ ਹਰਖੋ ॥ ੧ ॥ ਸੰਗ ਲਿਧੇ ਨੌਤਨ ਪ੍ਰਯਵਨਿਤਾ ਰਮਤ ਤਰਨਿਆ ਕਰਖੋ । ਕੁ਷ਣਦਾਸਕੇ ਮਨਕੀ ਗਮਤਾ ਸੰਗ ਸਾਂਵਰੀ ਸਰਦੋ ॥ ੨ ॥

(੧੬੩੨) ਰਾਗ ਭਲਿਆਰ - ਕਿਰੀਟ ਮੁਕੁਟ : ਗੋਵਧਨ ਪਰ ਠਾਡੇ ਨਂਦਕਿਸ਼ੋਰ । ਕਿਰੀਟ ਮੁਕੁਟ ਓਰ ਓਢੇ ਪੀਤ ਪਟ ਤੇਸੇਈ ਨਾਚਤ ਮੌਰ ॥ ੧ ॥ ਨੇਞ਼ੀ ਨੇਞ਼ੀ ਪ੍ਰੰਧਨ ਬਰਖਨ ਲਾਗਧੋ ਤੇਸੇਈਪਵਨ ਜਕੋਰ । ਸੂਰਦਾਸ ਪ੍ਰਭੁ ਵੇ ਬਡਮਾਣੀ ਨਿਰਖੀ ਰਹੀ ਮੁਖ ਓਰ ॥ ੨ ॥

(੧੬੩੩) ਰਾਗ ਭਲਿਆਰ - ਟਿਪਾਰੋ : ਸੀਸ ਟਿਪਾਰੋ ਧਰੇ ਮਲਕਾਚਛ ਉਰ ਗਜ ਮੋਤਿਨ ਮਾਲ । ਤਾ ਪਰ ਤੀਨ ਚੰਦ੍ਰਿਕਾ ਰਾਜਤ ਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ ਨਂਦਲਾਲ ॥ ੧ ॥ ਨਕਵੇਸਰ ਜਲਕਨਿ ਕੁੰਡਲਕੀ ਮੂਗਮਦ ਤਿਲਕ ਸੁਭਾਲ । ਕਹਾ ਕਹੋ ਅੰਗਅੰਗਕੀ ਮਾਧੁਰੀ ਅੰਖੁਜ ਨੈਨ ਵਿਸਾਲ ॥ ੨ ॥ ਮੌਰ ਹਿ ਉਠਿ ਜਾਤ ਫਥਿ ਬੇਚਨ ਮੈਂ ਫੇਖੇ ਨਂਦਕਾਰ । ਚਤੁਰਜੁਜ ਪ੍ਰਭੁ ਗਿਰਿਧਰ ਚਿਤ ਚੋਧੋ ਏਕਟਕੀ ਲਾਗੀ ਤਨ ਰਹੀ ਨ ਸੰਭਾਰ ॥ ੩ ॥

(੧੭੪੬) ਰਾਗ ਮਲਿਆਰ : ਜੇਂਵਨ ਹਰਿ ਬੇਠੇ ਕੁੰਜਨ ਮਾਂਛ । ਬਰਖਾ ਆਧ ਅਚਾਨਕ
ਬਰਖਤ ਦੇਖ ਸਥਨ ਬਨ ਇਂਹਾਂ ॥ ੧ ॥ ਆਧੇ ਦੇਖ ਯਹੁੰਟਿਸ਼ ਮੋਹਨ ਹੁੰਡ ਝੀਰੀ ਕੁੰਨ ਨਾਂਹਿ
। ਕੁੰਭਨਦਾਸ ਪ੍ਰਲੁ ਗੋਵਰਧਨਘਰ ਕਰਿ ਵਿਚਾਰ ਮਨਮਾਂਹੀ ॥ ੨ ॥

(੧੭੪੭) ਰਾਗ ਮਲਿਆਰ : ਸ਼ਧਾਮ ਸੁਨ ਹਰਿ ਭੂਮਿ ਸੁਖਕਾਰੀ । ਵੰਜਨ ਵਾਂਟ ਸੱਪਨਕੀ
ਦੀਜੇ ਵਿਨਤੀ ਲਾਲ ਹਮਾਰੀ ॥ ੧ ॥ ਬਰਖ ਉਧਰ ਧਨ ਕੇ ਲਾਗਤ ਪਵਨ ਚਲਤ ਪੁਰਵਾਰੀ
। ਭੋਜਨਕੀ ਬੇਟੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਨਵਲ ਲਾਲ ਗਿਰਿਧਾਰੀ ॥ ੨ ॥

(੧੭੪੮) ਰਾਗ ਮਲਿਆਰ : ਆਰੋਗਤ ਮੋਹਨ ਮੰਡਲ ਜੇਂਹੋਵੇਂ । ਵੰਜਨ ਸਵਾਂਦ ਖਰੇਡੀ
ਲਾਗਤ ਜਧੋਂ ਗਰਜਤ ਧਨਘੋਵੇਂ ॥ ੧ ॥ ਨਹੇਨੀ ਨਹੇਨੀ ਬੁੰਦ ਸੁਹਾਵਨੀ ਲਾਗਤ ਪਵਨ ਚਲਤ
ਝਕੜੋਵੇਂ । ਬਹੁਓਧਾਰਨਕੀ ਕੁੰਝੀ ਪਰਤ ਅੰਗ ਆਵਤ ਜਬਹੀ ਸਕੜੋਵੇਂ ॥ ੨ ॥ ਦੇਖੋ ਲਾਲ
ਗਾਧ ਸਥ ਈਤ ਉਤ ਬਹੁਦਾ ਗਨ ਈਕ ਥੋਵੇਂ । ਸ਼੍ਰੀ ਗਿਰਿਧਰਲਾਲਕੇ ਦੇਖ ਮਹਾਸੁਖ
ਕੁੰਭਨਦਾਸ ਤੂਨ ਤੋਵੇਂ ॥ ੩ ॥

॥ ਰਾਗ ਮਲਿਆਰ ॥

ਚਹੁੰਟਿਸ਼ ਹਰਿਤ ਭੂਮਿ ਵਨ ਮਾਂਛ ॥
ਜੇਂ ਮੰਡਲੀ ਜੇਂ ਮਨ ਲਾਗੇ ਬੇਠ ਕਈਮਕੀ ਛਾਂਹ ॥੧॥
ਧੁਮਡ ਧਟਾ ਛਟਾ ਦਾਮਿਨਿਕੀ ਬਰਨਤ ਬਰਨੀ ਨ ਜਾਥ ॥
ਥਹ ਸੁਖ ਸ਼ਧਾਮ ਤਿਹਾਰੇ ਸੰਗ ਬਿਨ ਓਰ ਅਨਤ ਕੁੰਨ ਨਾਂਥ ॥੨॥
ਧਨਯ ਧਨਯ ਗਵਾਲ ਬਾਲ ਹਰਿ ਜਿਨਕੇ ਕੋਰ ਲੇਲੇ ਖਾਂਥ ॥
ਪਰਮਾਨੰਦ ਬਖਾਇਕ ਵਿਖਿਮਤ ਸਿਰ ਧੁਨਿ ਧੁਨਿ ਪਛਤਾਂਥ ॥੩॥

॥ ਰਾਗ ਮਲਿਆਰ ॥

ਜਹਾਂ ਗੋਪਾਲ ਤਹਾਂ ਜੁਝੇ ਸਥ ਸਥ ਗਵਾਲ ॥
ਪਨਵਾਰੇ ਅਪਨੇ ਲੇ ਉਠ ਧਾਏ ਤਿਹਿ ਕਾਲ ॥੧॥
ਭੋਜਨ ਸਥ ਨਿਝੀ ਵਿਧ ਡਿਨੋ ਪਾਤਰ ਸਜ਼ਕੇ ਲਾਥੋ ।
ਕਛੁ ਆਰੋਗ ਕੁੰਜਨਮੇਂ ਲੀਜੇ ਮੋਹਨ ਸਥਨ ਸੁਨਾਥੋ ॥੨॥
ਕੁਕੇ ਕਰਕਰ ਕਾਰਤ ਵੰਜਨ ਕੌਤੀਕ ਅੰਬਰ ਛਾਥੋ ॥
ਚਤੁਰ੍ਬੁਜ ਪ੍ਰਲੁ ਗਿਰਿਧਰ ਅਚਵਾਵਨ ਮਾਨੋ ਸੁਰਪਤੀ ਝਰ ਲਾਥੋ ॥੩॥

॥ ਰਾਗ ਮਲਿਆਰ ॥

ਬਿਰਾਜਤ ਸਥਨ ਕੁੰਜਕੀ ਓਟ ॥
ਈਤ ਜੇਂਵਤ ਮੰਡਲ ਮਦਧ ਮਾਧੇ ਉਠੇ ਮੇਧਕੇ ਕੋਟ ॥੧॥
ਨਹੇਨੀ ਨਹੇਨੀ ਬੁੰਦਨ ਪਰਖਨ ਲਾਗਧੋ ਰਾਧੀ ਉਪਜਾਪਨ ਕਾਝ ॥
ਪਰਖਾ ਰਿਤੁ ਵਿਲਸਤ ਨੰਦਨੰਦਨ ਸੰਗ ਲੀਧੇ ਸਫਲ ਸਮਾਝ ॥੨॥

॥ ਰਾਗ ਮਲਿਆਰ ॥

ਆਰੋਗਤ ਜਾਗਰ ਨੰਦਿਕਿਸ਼ੋਰ ॥
ਉਮਡ ਧੁਮਡ ਚਹੁੰਟਿਸ਼ ਛਾਥੋ ਸਥਨ ਧਟਾ ਧਨ ਧੋਰ ॥੧॥
ਨਹੇਨੀ ਨਹੇਨੀ ਬੁੰਦੇ ਬਰਖਨ ਲਾਗਧੋ ਪਵਨ ਚਲਤ ਝਕੜੋਰ ॥
ਚਤੁਰ੍ਬੁਜ ਪ੍ਰਲੁ ਪਾਤਲ ਲੇ ਲਾਝੇ ਸਥਨ ਕੁੰਜਕੀ ਓਰ ॥੨॥

॥ ਰਾਗ ਮਲਿਆਰ ॥

ਭੋਜਨ ਕਰਤ ਨੰਦਲਾਲ ਸੰਗ ਲੀਧੇ ਪ੍ਰਜ ਬਾਲ ਐਠੇਂ ਹੇ ਕਾਲਿੰਦੀ ਕੁਲ ਚੰਚਲ ਨੈਨ ਬਿਸਾਲ ॥
ਛਾਕ ਭਰਿ ਲਾਈ ਥਾਲ ਪਰਖਪਰ ਕਰਤ ਖਾਲ ਹੰਸੀ ਹੰਸੀ ਚੁੰਬਤ ਗਾਲ ਬੋਲਤ ਬਚਨ ਰਸਾਲ ॥੧॥
ਆਸਪਾਸ ਬੇਠੇ ਵਾਮ ਮਧਿ ਮੋਹੇ ਧਨਸਥਾਮ ਜੇਂਵਤ ਸੁਖ ਕੇ ਧਾਮ ਰਸ ਭਰੇ ਰਸਿਕ ਲਾਲ ॥
ਵਿਮਲ ਚਰਿਤ ਕਰਤ ਗਾਨ ਆਝਾ ਭਈ ਕੁੰਪਰ ਕਾਣ “ਦਾਸ ਕੁੰਭਨ” ਗਾਵਤ ਰਾਗ ਮਲਿਆਰ ਨਿਰਭਿ ਲਈ ਨਿਹਾਲ ॥੨॥

(૧૬૬૮) રાગ મહાર : લાલ મેરી સુરંગ ચુનરી ભીજે । લેહુ બચાય આય પિય
મોકોં બૂંદ પરે રંગ છીજે ॥ ૧ ॥ બરખત મેહ રહે નહીં નેકહું કહા ઉપાય અબ કીજે ।
હમતુમ કુંજ જવનમે ચલિયે માન સબે સુખ લીજે ॥ ૨ ॥ એસો સમયો બોહોર ન વહેડે
મેરો કહ્યો પતીજે । શ્રી વિષ્ણુ ગિરિધરન છબીલે નિરખ નિરખ મુખ જીજે ॥ ૩ ॥

(૧૬૬૯) રાગ મહાર : ભીજત કબ ટેકોં ઈન નયના । સ્થામાજુકી સુરંગ ચુનરી
મોહનકો ઉપરેના ॥ ૧ ॥ શ્યામાશ્યામ કુંજતર ઠાડે જતન કરત કંદુ એના । ઉમડી
ઘટા ચહું દિશતે શ્રી ભટ ધિર આંઈ જલસેના ॥ ૨ ॥

(૧૬૭૦) રાગ મહાર : બદરિયા તુ કાહેકોં વ્રજપર દોરી । ચમકત બીજ
મહાધન ઓહુર દુખ પાવત હે કિશોરી ॥ ૧ ॥ ભીજત ગોપી સધન કુંજ તર ચુંવત
ચુંદરી મોરી । સૂરદાસ પ્રભુ તુમ બહુ નાયક રાધામોહન જોરી ॥ ૨ ॥

(૧૬૭૧) રાગ મહાર : ગહર ગહર ગાજે બદરા સમૂહ સાજે છહર છહર મેહ
વરષે સુધરિયાં । કહર કહર કરેં પવન અરુ પાની અતિ મહર મહર કરેં બૂતલ
મહરિયાં ॥ ૧ ॥ બાલકૃષ્ણ યહ સુખ દેખવેકું ગાવત મહાર ગહે કદમકી ડરિયાં
। ફહર ફહર કરે ખારેકો પીતાંબર લહેર લહેર કરે ખારીકો લહરિયાં ॥ ૨ ॥

(૧૬૭૨) રાગ મહાર : લહરિયા મેરો ભીજેગો વહ દેખો આવતહે મેહ । સુરંગ
રંગ રંગ્યો હે સાંવરે અબહી ઘટેગો નેહ ॥ ૧ ॥ સધન કુંજમેં ચલો હો સાંવરે ઓટ
પીતપટ દેહ । ગોવિંદ પ્રભુપિય હસકે સખીંસો બાઢ્યો અધિક સ્નેહ ॥ ૨ ॥

(૧૬૭૩) રાગ મહાર : ગરજગરજ રીમજીમ રીમજીમ બૂંદન લાગ્યો
બરસનધન પ્રીતમ ખારી રાજે રંગમહલ । બોલત ચાતક મોર દામિની દમક આવે
જૂમજૂમ બાદર અવની પરસન ॥ ૧ ॥ તેસોઈ હરિયારો સાવન મન ભાવન ઈન્દ્ર
વધુ ઠૌર ઠૌર આનંદ ઉપજાવન । પિયવિહારી પ્રિયા સંગ ગાવત મહાર રાગ લલિત
લતા લાગી સુનસુન સરસાવન ॥ ૨ ॥

॥ રાગ મહાર ॥
ચુનરી પાગ ઓર ચુનરી પિછોરા મુક્તામાલ હિયે ॥
ઉમગી ઘટા સાવન ભાટોકી પંછી સંદ કિયે ॥ ૧ ॥
દાહુર મોર પપૈયા બોલત કોચલ ટેર હિયે ॥
“વ્રજજીવન” પ્રભુ ગોવર્ધનધર યહ સુખ નૈન પિયે ॥ ૨ ॥

મલહાર શુંગાર દર્શન ના પદ

॥ રાગ મલહાર ॥

દેખામાઈ રૂપ સરોવર સાજે ॥
 પ્રજવનિતા પ્રજવારિ વૃણમે શ્રીપ્રજજરાજ બિરાજે ॥૧॥
 લોચન જલજ મધુપ અલકાવલિ કુંડલ મીનસલોલે ॥
 કુચ ચક્રવાક વિલોક વદન વિદ્યુ વિષુરિ રહે બિનબોલે ॥૨॥
 મુક્તામાલ બગપાંતિ મનોહર કરત કુલાહલ કૂલ ॥
 સારસ હંસ ચઠોર મોર શુક યૈજયંતી સમતૂલ ॥૩॥
 કનક કપિશ નિચોલ વિવિધ રંગ વિરહ વ્યથા બિસરાવે ॥
 સૂરદાસ આનંદ સિંધુકી શોભા કહેત ન આવે ॥૪॥

॥ રાગ મલહાર ॥

વરસિરે સુહાયે મેહા તો હિંકો સંગપાયો ॥
 લીજનદે પીતાંબર સારી બડી બડી બૂંદન આયો ॥૧॥
 ઠાડે હંસત રાધિકા મોહન રાગ મલહાર જમાયો ॥
 પરમાનંદ પ્રભુ તરણવર્કે તર લાલ કરત મનભાયો ॥૨॥

॥ રાગ મલહાર ॥

સખીરી લાલ ચકડોરિ ફિરાવત ॥
 સુંદરકોર જલકત અંગુરિનસો મધુરેઈ ઝનકાવત ॥૧॥
 ઠાડેલયે નિકસ સિંધુકરેં સુબલ શ્રીદામ જુલાવત ॥
 સજલધટા દેખત બાદરકી રાગ મલહાર હી ગાવત ॥૨॥
 કછુક વચન કહિ લાગ શ્રવણનસો કાહૂકું ન જનાવત ॥
 જોઈબાલ આવતજનો ધાતન તિનહીસો ઉરજાવત ॥૩॥
 તબ મુસકાત હંસત બોહોરો ખુલજબ આપુન સમજાવત ॥
 શ્રીહિંકલ ગિરિધરનલાલ કછુ ગાઢે મનહી ગાવત ॥૪॥

॥ રાગ મલહાર ॥

જેસુખ હોત ગોપાલે ગાયે ॥
 સો ન હોત જપતપ પ્રત સંયમ કોટિક તીરથ નહાયે ॥૧॥
 ગણગણ ગિરા લોચન જલધારા પ્રેમપુલક તનુછાયે ॥
 તીનલોક સુખ તૃણાવત લેખત નંદનંદન ઉર આયે ॥૨॥
 દિયે નહી લેત ચાર પદારથ શ્રીહિરિચરણ અસ્ત્રાયે ॥
 સૂરદાસ ગોવિંદ ભજનબિન ચિતનહી ચલત ચલાયે ॥૩॥

॥ રાગ મલહાર ॥

એ સખી સાવન આયો બરખા અસ્તુ આગમ નોના તાપત પ્રાન ખ્યારે બિન ॥

ચહું દિસ તે ઘન ઉમદ છાયે છિતિયાં ઉમંગી કાન્હ કારે બિન ॥૧॥
 દાદુર મોર પણૈયા બોલત કોકિલા કી કુંક છાંડે હૂન મારે બિન ॥
 “સૂર” કે પ્રભુ સો ઈતની બીનતિ મેરી ધાયલ કો કલ ન પુકારે બિન ॥૨॥

(૧૭૭૯) રાગ મહાર : ચહુંદિશ હરિત ભૂમિ વન માંહ । ઓર મંડલી જેમન
લાગે બેઠ કદમકી છાંહ ॥ ૧ ॥ ધુમડ ઘટા છટા દામિનીકી વરનત બરની ન જાય
। યહ સુખ શ્યામ તિહારે સંગ બિન ઓર અનત કહું નાંય ॥ ૨ ॥ ધન્ય ધન્ય ગવાલ
બાલ હરિ જીનકે કોર લે લે ખાંય । પરમાનંદ બ્રહ્માદિક વિસ્મિત સિર ધુની ધુની
પછતાય ॥ ૩ ॥

(૧૭૪૦) રાગ મહાર : શ્યામ ચલ કુંજનમે આયે દૌર । ઉંચે ટેરત ગવાલનકો
આવો સબે મેરી ઓર ॥ ૧ ॥ ગાયન ટેર દઈ બલદાઉન ચોકિ ચમકિ આઈ ઈક
દૌર । નંદદાસ પ્રભુ ભોજન કરવેંકો બેઠો સખા મંડલી જોર ॥ ૨ ॥

(૧૭૪૧) રાગ મહાર : દેખો લૈયા ચહુંદિસ છયે બાદર । સમજ વિચાર લેહો
જિન મનમે ફરિ ફિરોગે નિરાદર ॥ ૧ ॥ બરખા રિતુ વન છાંહ ન લીજે ભોજન
સંગ બિરાદર । નિર્મલ તાલ તલૈયા કે જલ બોલત નીકે દાદૂર ॥ ૨ ॥ હરી હરી
ભૂમિછાંડ કિત જઈએ ઓર કદંબ તર કાદર । બિસલપરે પરમાનંદ તથ હરિ જુરમિલ
બૈઠ આદર ॥ ૩ ॥

(૧૭૪૨) રાગ મહાર : ગવાલિન પ્રેમ પ્રીત રંગ ભીની । છાક ચલી લે નંદનંદન
પે ચંચલ ચપલ ગતિ કીની ॥ ૧ ॥ કરિકેં પાક જતન સૌ રાખ્યો ઉપર કામરિ દીની
। ચાર પાંચ જુર જુથ ચલી આપુ મીલિ એક સંગ કરિ લીની ॥ ૨ ॥ ઉદિત ભઈ
બરખા ઉત બરખત વેગ ચલો ઉઠ ધાઈ । બરખા રિતુ કે ગીત ગાન કર સૂરશ્યામ
પે આઈ ॥ ૩ ॥

(૧૭૪૩) રાગ મહાર : અપને હાથ પાતનકો છિતના કોઉ ઠાંપ ડલા પર દીજે
હો । સુન બલરામ શ્યામ જિત ચલીહો તિત આગે વહે લીજે હો ॥ ૧ ॥ પવન ઝકોર
બુંદ લાગી ટપકન અબ અવાર કયો કીજે હો । નંદદાસ પ્રભુ ફિર ન સ્વાદકંદુ જો
વ્યંજન રસ ભીજે હો ॥ ૨ ॥

(૧૭૪૪) રાગ મહાર : આરોગત નાગર નંદકિશોર । ઉમડ ધુમડ ચહુંદિશતે
છાયો સધન ઘટા ઘનધોર ॥ ૧ ॥ ન્હેની ન્હેની બુંદ બરખન લાગ્યો પવન ચલત
ઝકઝોર । ચતુર્ભુજ પ્રભુ પાતલ લે ભાજે સધન કુંજકી ઓર ॥ ૨ ॥

(૧૭૪૫) રાગ મહાર : બાદર જુમ રહે ચહું ઓર । સજલ શ્યામ ધન બરખત
ઉનપે ઉમડ ધુમડ ઘનધોર ॥ ૧ ॥ છાક સંવારત જસોદા મૈયા ભોજન રાખે જોર
। સુરશ્યામ હિત જિહિ તિહિ વિધકરી ચલી મન આતુર દોર ॥ ૨ ॥

મલ્હાર ભોગ સરાવવા ના પદ
(અષાઢ સુદ ૩ થી શ્રાવણ સુદ ૧૦)

॥ રાગ મલ્હાર ॥

ભોજન ભયો લાલ નીકી વિધસો સદન કુંજકી માંહ ॥
ગરજ જરજ ધન વરસ્યો પ્રબલ અતિ કષુ હમ જાન્યો નાંહ ॥૧॥
કર અચવન અબ દેખો વ્રજ શોભા કંદબખંડ વન માંહ ॥
નંદદાસ પ્રલુ તુમ ચિરજીયો હમ નિત્ય જૂંઠન ખાંહ ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

ભયો ભોજન કરત લાલ અચવન જબે ॥
અતિ હી અધાય ભયે સુર મંડલ સહિત સાખ સંગ જ્વાલ કરિ પાન આયે અબે ॥૧॥
કરત બલિહારી ચલિ ઉલટિ છકહારી દીએ તિહિ વાસ બન કો બાંટિ બીડા તબે ॥
બેગિ બગદાઈ ધેનુ “કૃષણદાસ” પ્રલુ ઉમંગિ બરખા રહિ આઈ હો ઘર કબે ॥૨॥

૫ ભોગ સાચવેકો પદ

(૧૭૪૯) રાગ મલ્હાર : ભોજન ભયો લાલ નીકી વિધસો સધનકુંજકી માંહ
। ગરજ ગરજ ધન વરસ્યો પ્રબલ અતિ કષુ હમ જાન્યો નાંહ ॥ ૧ ॥ કર અચવન
અબ દેખો વ્રજ શોભા કંદબખંડ વન માંહ । નંદદાસ પ્રલુ તુમ ચિરજીયો હમ નિત્ય
જૂંઠન ખાંહ ॥ ૨ ॥

૬ તીર્યકીણ પદ

(૧૭૫૦) રાગ મલ્હાર : પાન મુખ બીરી રાચી હરિ કે રંગ સુરંગો । ઐસી કૃપા
સદા હમ ઉપર ટારો જિન તુમ સંગો । હરિ હમ તુમ બિન કોન કામ કે પરત પ્રેમમે
લંગો । પરમાનંદ દૂધમે પાની ભિલવો અંગમે અંગો ॥ ૨ ॥

(૧૬૭૪) રાગ મહાર - મુકુટ : દેખો માઈ યે બડભાગી મોરન જિનકી પંખ કો
મુકુટ બનત હું સિર ધરે નંદકિશોર ॥ ૧ ॥ યે બડભાગી નંદ જસોદા પુષ્પ કિયે ભરિ
ઓર । વૃંદાવન હમ કયોં ન ભઈ હું લાગત પગકી ઓર ॥ ૨ ॥ બ્રહ્માદિક સનકાદિક
નારદ ઠાડે હું કર જોર । સૂરદાસ સંતનકો સરવસ દેખિયત માખનચોર ॥ ૩ ॥

(૧૬૭૫) રાગ મહાર - કુલ્હે : પાવસ ઝતુ આગમ જાન આપે નિજ નંદસદન
નંદનંદન વ્રજનરેશ ચલત ચાલ ગતિ ગયંદ । કટિ સોહે આડબંદ સીસ કુલ્હે પહર
શ્વેત મોરપીછા લ્લબ્ધ કુંડલ કિલકત હે અતિ અમંદ ॥ ૧ ॥ દુમ વેલી હરિત લૂભિ
શોભિત હે ઈદ્રવધુ ઘન ગરજત બૂંદ પરત વહત પવન મંદમંદ । કોકિલ પીક કરત
સોર નાચત મન મોર કૃષ્ણદાસ નીકે બને રાધા અરૂ વ્રજકે ચંદ ॥ ૨ ॥

(૧૬૭૬) રાગ મહાર - ટિપારો : આજ સખી દેખે કુમલદલ નૈન । સીસ ટિપારો
જરદ સુનેરી બાજત મધુરે બેન ॥ ૧ ॥ કતરા દોય મધ્ય ચંત્રિકા કાછ સુનેરિ એન । દાદુર
મોર પપીહા બોલે મેરે મન ભયો ચેન ॥ ૨ ॥ નાચત મોર શ્યામ કે આગે ચલત ચાલ
ગજ ગેન । શ્રીવિઠલ ગિરિધર પ્રિય નિરખત લજિત ભયો હે મેન ॥ ૩ ॥

(૧૬૭૭) રાગ મહાર - ટિપારો : સ્યામ ટિપારો એસે માઈ સ્યામ ઘટા જુરી
આઈ । તેસેઈ સ્યામ સ્યામ સંગ સોહત નિર્તત કુંવર કન્હાઈ ॥ ૧ ॥ સ્યામકાઈ ઔર
સ્યામ ટિપારો સોહે સ્યામ મન ભાઈ । હીરા કે ચુડા ઔર જેહર ચંત્રિકા સરસ સુહાઈ
॥ ૨ ॥ નાચત મોર સ્યામ કે સન્મુખ દાદુર શબ્દ સુનાઈ । બરષત મેઘ રહત નહીં
નેકહુ પવન ચલત સુખદાઈ ॥ ૩ ॥ યહ સમયો દેખિ વ્રજસુંદરી જ્યોં મિલન સમુદ્રહી
જાઈ । રસિક પ્રીતમ બંસીબટ ઠાડે વેનુ બજાયે બુલાઈ ॥ ૩ ॥

“ मुकुटकै पद ”

(१६२१) राग भल्हार : माईरी श्यामधन तन दामिनी दमकत पीतांभर झरहरे
। मुक्तामाल बगजाल कही न परत छबिविशाल मानिनीकी अरहरे ॥ १ ॥ मोरमुकुट
ईद धनुषसो सुलग सोहत मोहत मानिनी धुति थरहरे । कृष्णज्ञवनप्रभु पुरंदरकी
शोभा निधान मुरलिकाकी घोर धरहरे ॥ २ ॥

(१६२२) राग भल्हार : देखो माई सुंदरता को सागर । बुद्धि विविक बल पार
न पावत मर्जन होत मननागर ॥ १ ॥ तन अति श्याम अगाध अंबुनिधि कटिपट
पीततरंग । चितवत चलत अधिक छबि उपजत भ्रमर परत सब अंग ॥ २ ॥ नयन
मीन मकराकृत कुंडल भुजभल सुभगसुजंग । मुक्तामाल भिली मानों सुलसरी द्वे
सरिता लिये संग ॥ ३ ॥ कनक मुकुट किंकिणी मणि भूषण अवलोकन सुभद्रेत । ज्ञु
ज्ञलनिधि भथ प्रकट कियो शशी श्री अदृ सुधासमेत ॥ ४ ॥ देखस्वरूप संकलग्नोपिज्ञन
रहीं विचार विचार । तदपि भूर दरसकी शोभा रही प्रेमपचिहार ॥ ५ ॥

(१६२३) राग भल्हार : पाग नीके लाल लागत आज सुहाये ।
श्रीवृषभाननंदिनी रथि रथि आभूषण पहिराये ॥ १ ॥ पाग कसुभी सीस बिराजत
मधि लटकन लटकाये । हीरा लाल रतन निरमोलक रथि रथि पेच बंधाये ॥ २ ॥
अलक तिलक लभि आननकी छबि कोटिक चंद लजाये । सिंध द्वार ठाडे पिय मोहन
निरभत मो मन भाये ॥ ३ ॥ बलि बलि जाउं मुखारविंदकी दरसन ताप नसाये
। श्री विठ्ठल गिरिधरन छबीलो निरभि नैन सचुपाये ॥ ४ ॥

(१६२४) राग भल्हार - पाग कुल्हे : भोहन सिरे धरे कसुंभी पाग । ता पर
धरी कुल्हे सिर सोहत हरित भूमि अनुराग ॥ १ ॥ तेसेही बन्धो कमुंभी पिछोरा
छडी हाथमें लीने । करत केलिगिरिधरनलाल तहां परमानंद रसभीने ॥ २ ॥

(१६२५) राग भल्हार - पाग चंद्रिका : लाल सिर पाग लहरिया सोहे । ता पर
सुलग चंद्रिका राजत निरभि सभी मन मोहे ॥ १ ॥ तेसोई चीर बन्धो लहरिया को
पहुँचे श्री राधा घारी । तेसोई धन उमड्यो यहु दिसते नंददास बलिहारी ॥ २ ॥

(१६२६) राग भल्हार - पाग झेटा : देखो माई अति बने हैं गोपाल । तन
राजत हैं स्याम पिछोरा स्याम पाग धरि बाल ॥ १ ॥ स्याम उपरना स्याम ही झेटा
स्याम घटा अति लाल । रसिक प्रीतम अब कुंजों पाउं गरे धराउं वनमाल ॥ २ ॥

(१६२७) राग भल्हार - पाग चंद्रिका : आज अति राजत हरि हरे । तन
शोभित हैं हर्यों पिछोरा हरी पाग सिर धरे ॥ १ ॥ हरी चंदिराक सीस बिराजत
हरे हरेही बढे । भूर स्याम प्रभु सब राजत दिन दिन प्रीत बढे ॥

મલ્હાર ટિપારા ના પદ

॥ રાગ મલ્હાર ॥

સખી મોહે ગિરિ ગોવર્ધન ભાવે ॥

મોહનકે સિર લાલ ટીપારો ચંદ્રિકા લાલ સુહાવે ॥૧॥

મોતિનકી ચોસર અતિસોહે શ્યામ અંગ છબિ પાવે ॥

શ્રીવિષ્ણુ ગિરિધરનલાલ કો દરસન કરિ સચુપાવે ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

આજ મોહન છબિ અધિક બની ॥

સોમિત તીન ચન્દ્રિકા માથે ઘરત ગોવર્ધનદારી ॥૧॥

મલ્તલકાષ સોહત હૈ નીકે મોતિન માલ વહુ સારી ॥

સૂરદાસ પ્રભુ તિહારે દરસકો મોહિ રહી વ્રજનારી ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

ગોવર્ધન પરવત કે ઉપર નાયે મોર ત્યો ત્યો નાચત નંદ ડિસોર ॥

ઉમડ ધુમડ આઈ ઘટા ચહું ઘટા ચહું દિસ છાંઈ બાજત મૃદુંગ માનો ઘન ઘોર ॥૧॥

તેસેઈ નાગર નટ સુરંગ ટિપારો કટિ મલ્તલ કાષ સોભા દેત સખા ચહું ઔર ॥

જે જે કહે “કૃષ્ણાદસ” દીજે વ્રજવાસ સદા યા બાનિક બસો મન મોર ॥૨॥

મલ્હાર ચંદ્રિકા ના પદ

॥ રાગ મલ્હાર ॥

શોભા માઈ અબ દેખન કી બહાર ॥

ગોવર્ધન પર્વતકે ઉપર મોરનકી પતવાર ॥૧॥

ઠાડે લાલ પીતપટ ઓઢે મુરલી મધુર રસાલ ॥

મોર ચંદ્રિકા માથે સોહે ઔર ગુંજનકે હાર ॥૨॥

ધનગરજત ઔર દામિની દમકત નેનહી નેનહી પરત કુણાર ॥

સૂરદાસ પ્રભુ તોઉં ન અદેહેં અભિયાં હોય લખ ચાર ॥૩॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

હોં ઇન મોરનકી બલિહારી ॥

જિનકી સુભગ ચંદ્રિકા માથે ઘરત ગોવર્ધનદારી ॥૧॥

બલિહારી ચા વંશ કુલ સજની બંસીસી સુકુમારી ॥

સુંદર કર સોહે મોહનકે નેક્કું હોત ન જ્યારી ॥૨॥

બલિહારી ગુંજાકી જાતપર મહાભાગ્ય કી સારી ॥

સદા હુદય રહત સ્યામકે છિન હૂટરત ન ટારી ॥૩॥

બલિહારી વ્રજ ભૂમિ મનોહર કુંજનકી અનુહારી ॥

સૂરદાસ પ્રભુ નાંગે પાયન અનુદિન ગૈયા ચારી ॥૪॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

આજુ છબિ દેખિયત હૈ ગિરિધારી ॥

કસૂંભી પાગ સુરંગ પિછોરા છબિ લાગત અતિ ભારી ॥૧॥

કેસરી રંગ ભીજ્યો ઉપરેના ઉર વનમાલ ગરે ॥

સ્યામ અંગ પર ભૂષણ સોમિત મુરલી અધર ધરે ॥૨॥

એસી ભાંતિ ચલે ગોચારન નંદકુમાર કળ્હાઈ ॥

“શ્રીવિષ્ણુ ગિરિધર” મેં દેખે કહિ ન જત છબિ માઈ ॥૩॥

૪ ચૂનરીકે પદ ૪

(૧૬૭૪) રાગ મહાર : નયોનેહ નયોમેહ નયે રસમાતે દોઉ નવલ કાન્જ વૃષભાન કિશોરી । નવલપીતાંબર નવલચૂનરી નઈનઈબુંદન ભીજત ગોરી ॥ ૧ ॥ નવ વૃંદાવન હરિત મનોહર ચાતક બોલત મોરામોરી । નવમુરલીજુ નાદ મહાર

(૧૬૭૫) રાગ મહાર : વ્રજપર શ્યામઘટા જુર આઈ । તેસીયે દામિની ચહું દિશ કોધત લેત તરંગ સુહાઈ ॥ ૧ ॥ સધનછાંય કોકિલ કૂજત ચલત પવન સુખદાઈ । ગુંજત અલીગણ સધન કુંજમેં સૌરભકી અધિકાઈ ॥ ૨ ॥ વિકસત શેત પાંત બગલનકી જલધર શીતલતાઈ । નવનાગરિ ગિરિધરન છબીલો કૃષ્ણદાસ બલિજાઈ ॥ ૩ ॥

૫ ચૂનરીકે પદ ૫

(૧૬૭૬) રાગ મહાર : સુરંગ ચૂનરી પ્યારી પચરંગ પહેરે પિયાકો ચોર ચિતડગરી । શ્યામકંચુકી પર અચરા ઉલટ દિયો ઠમકિ ધરી શિર ગગરી ॥ ૧ ॥ લહેંગા હર્યો છપાઉ કટિ ઘૂમત નખશિખ રૂપ અચગરી । શ્રી વિકુલ ગિરિધર તોહીસો રતિ લાય લઈ ઉર સગરી ॥ ૨ ॥

(૧૬૭૭) રાગ મહાર : શ્યામ સુન નિયરે આયે મેહ । ભીજેણી મેરી સુરંગ ચૂનરી ઓટ પીતાંબર દેહ ॥ ૧ ॥ દામિની દેખ ડરપત હો મોહન નિકટ આપુને લેહ । ચતુર્ભુજદાસ લાલ ગિરિધરસો બાઢ્યો અધિક સનેહ ॥ ૨ ॥

(૧૬૭૮) રાગ મહાર : દેખો માઈ ભીજત રસમરે દોઉ । નંદનંદન વૃષભાનનંદિની હોડ પરી હૈ જોઉ ॥ ૧ ॥ સુરંગ ચુંનરી શ્યામાજુકી ભીજત હૈ રસમારી । ગિરિધર પાગ ઉપરના ભીજ્યો યા છબિ ઉપર વારી ॥ ૨ ॥ વાતહી વાત હોડ ભઈ ભારી લલિતાદિક સમુજ્જવે । દોઉ મિલ ઝગરત માનત નહી સખી સબબુંદ બચાવે ॥ ૩ ॥ તથ મોહન હારે શિર નાયે હંસી સકલ વ્રજનારી । પરમાનંદ પ્રભુ યહ વિધ કીડત યા સુખકી બલિહારી ॥ ૪ ॥

(૧૬૭૯) રાગ મહાર : દેખો તુમ શ્યામ ઘટા જુર આઈ । નેક લાલ છાંડો કિન અચરા હમ અપને ઘર જીઈ ॥ ૧ ॥ નેણી નેણી બુંદન બરસન લાગ્યો ભીજે પીત પિછોરી । ઔર ભીજે મેરી સુરંગ ચૂનરી હો આઈ મતિ ભોરી ॥ ૨ ॥ દેખેંગે બલદાઉ લૈયા ઠાડે મારગ માંજ । શ્રી વિકુલ ગિરિધર સબ જાનત બાતનહી ભઈ સાંજ ॥ ૩ ॥

(૧૬૮૦) રાગ મહાર : લાલ મેરી સુરંગ ચૂનરી દેહુ । મદનમોહન પિય ઝગરો કોને વધો અપનો પીત પીટ લેહું ॥ ૧ ॥ તુમવ્રજરાજ કુમાર કોનડર હો કહા કહુંગી ગેહ । ગોવિંદ પ્રલુપિય દેહુ વેગિ અબ આવત ચહું દિશતે મેહ ॥ ૨ ॥

ચાતુર્માસ ॥ મહારકે પદ ॥

- (1) શ્રી મહાપલુજુલુંકે પદ ॥ * ॥ રાગ મહાર ॥ * ॥ ઉઠતું પ્રાતિ
રસત્વા રસ લીને શ્રી વદ્વાસ પ્રલુંકા નામ ॥ આનંદમેં ભિતત સબુ
નિશાહિન મન વાંછિત સુધરે સબુ કામ ॥ ૧ ॥ સુજસ ગાન મન ધ્યાન
આન, ઉર જે રાખે દ્રદ આડે યામ ॥ પરમાનંદદાસકો ઠાકુર જેહિ વદ્વાસ
તેહિ સુંદર શ્યામ ॥ ૨ ॥ * ॥
- (2) જગાયવેકે પદ ॥ રાગ મહાર * ॥ ઝૂમ રહે બાદર સગરી નિશાકે
ખર્ષનકો રહેહેં છાય ॥ જગે સબુ જ્વાલ ખાલ આય હેર ઠાડે દ્વાર લીને
હે લાલ જગાય ॥ ૧ ॥ દોહની ધીય હીની હાથ હલધર હીયે હે સાથ
ખાંધરા જેવત મગ રાંભતહે ગાય ॥ પરમાનંદ નંદરાની ઝૂલી અંગન
(3) સમાની વાર વાર લેત હે અલાય ॥ ૨ ॥ * ॥ બાદર ઝૂમલુમ બરસન
લાગે ॥ દામિની દમકતે ચોંક ચમક શ્યામ ધનકી ગરજ સુન જગે
॥ ૧ ॥ ગોપીજન દ્વાર ઠાડે નારીનર લીને મુખ હેખન કરત અનુરાગે ॥
છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિહુલ ઓતપોત રસ પાગે ॥ ૨ ॥ * ॥
- (4) ઝૂમઠ રહે બાદર સગરી નિશાકે અહો સહેણ લાદેં હીનોલાંશાંશાંશ
વર્ષારિતુ કદ્દું બરસેં અચ્યાનક આલેક જય ડરાય ॥ ૨ ॥ * ॥ ચિરેખાંશકે
ચુંછચહાત જસોદા કર અપુનો નિરખરિ ધર કાજ ॥ ૩ ॥ દ્વારાય મેઘનાંશેક
લાવો હુધ હલી ધોસ અફત પ્રજરાજ ॥ ૨ ॥ * ॥ ખાંધરા છોર બ્રહ્મલાંશ
જગાઉ હુહિ હુહિ લાવતહે સબુ ગાય ॥ નંદદાસ લાલ જગાય તિલિં
(5) છિત લીનો અંક જસોદા માય ॥ ૩ ॥ * ॥ જસુમતિ લાલાહું ખાલાં
દિખેયે ॥ ભોર ઉઠત આય હેખત મુખ નિરખતહી સચુયૈયે ॥ ૪ ॥ * ॥
ઉમડ રહી ધટા ચહુંદિશતેં જસોદા લાલે જગાય ॥ જ્વાલ ખાલ સંકે
(6) (૬) ઉઠે તુરતહી નિરખ મુખારવિંદ બલજૈયે ॥ ૨ ॥ * ॥ ઉમહાયુમહુ
બાદર આચેરી ચહુંદિશતેં જસોદા લાલે જગાય ॥ જ્વાલ ખાલ સંકે
ટેરત ઠાડે ધેગ ચલહુ ઉઠ ધાય ॥ ૧ ॥ કથકી ઉંહત ધેગ ઉઠધેઠહુંધુ
ભિધાંન ધરેહેં બનાય ॥ પરમાનંદ પ્રલુ માત બચત સુન ઉઠે
લાલ મુસકાય ॥ ૨ ॥ * ॥
- (7) કલેજુકે પદ ॥ રાગ મહાર ॥ * ॥ કરત કલેજ મહનગોપાલ ॥
અહું ભિધ પાક થાર મહેય રાખે લેહુ મનોહરલાલ ॥ ૧ ॥ જે લાવે જીં
લેહુ મેરે મોહન માધુરી મુરતિ રસાલ ॥ પરમાનંદ પ્રલુ ધેગ લેહો તિન
(8) ચહુંદિશ ધટા ઉમડ રહી લાલ ॥ ૨ ॥ * ॥ કરત કલેજ કિલકત હોઉ
લેયા ॥ સહ માખન મિશ્રી લે જસોદા સાન સાન દેત શ્રીમુખ મેયા
॥ ૧ ॥ બરસત ગરજત પરત પનારે હેખત હુલેસત હોઉ લેયા ॥ કૃપણદાસ
પ્રલુધી છથિ નિરખત જ્વાલ ખાલ સબુંહી હુલેસૈયા ॥ ૨ ॥ * ॥
(9) કરત કલેજ કિલકત મોહન ॥ ચહુંદિશતેં ગરજત ધટા બરસ રહી મોહન
લાગે ગોહન ॥ ૧ ॥ બાંટ બાંટ જ્વાલ આલનકું જૂઠે ભિન્જન સોહન ॥
નિરખ અતુર્ભાસ પ્રલુ છથિ વારત મુક્તા જોહન ॥ ૨ ॥ * ॥
- (આ શિવાય જીન પછો પૂછ ૪ ઉપર છાપેલાં છે)
- (10) મંગલાકે પદ ॥ * ॥ લાલ ઓર લક્ષનાલું ખાંહ જેઠી ઉઠે પ્રાતિ
પવન લગત કમલ લાપટાત ॥ યહ અચરજ મોખેં કહેત ન ખલ્લિ આલે
દ્વાજનકો પ્રતિભિંદ હેખ દ્રગ ન સમાત ॥ ૧ ॥ ભાગે ધીર અનહેં
સોધેહી અરગને એસે લીને મધુકર તિતપેં ઉક્યોન જેત ॥ સેરદાસ

प्रोत्सेभाईद्विवरण्यन् परं मुरवा ॥ ५ ॥ तेसीये श्यामधक मुरली ॥ अजमृ
सेसेक्षिणि शुक्रधुरवाह ॥ ६ ॥ अही ॥ भूंदन भर्गमन लाज्ये अवत
अस्तन-स्थानि पुरवा ॥ सूरदास अलु तिहारे भिसनडां निश-लगत अथेषु
मुरलीया इति ॥ नाई सभीरी भूंद अचानक लाजी ॥ सोवत हुती भदडा
भद्वसीती धन गरज्ये तथा लभी ॥ ७ ॥ दाहुर-भैर अपैया योदी डोयक
शब्द सुहार्दि ॥ कुंलनदास लाल गिरिधरसों जय भिती भडलार्दी
प्राशा ॥ (अपूर्व अ- लेखन ते द्विवसे) ॥ ४ ॥ रहे अंगना हो ग्रिय नेक्षेत्र
नामरिक-हेठल लीने ॥ नहाय अथें न देहो लाल गगन पानी आहे
देहात खायोरा पहेरो तथा अह-देहरी पाय दीने ॥ रति के चिन्ह अगद्य
देवियाहे ताप्तु मुसांह झीने ॥ योंधी के प्रभु तुम अहु नायक
देहु सुधारु पछे मेहिं छीने ॥ ८ ॥ ३ ॥

(१३) ॥ ४ ॥ जिंगर्दे-पह ॥ ४ ॥ देखोभाई रुप सरोवर साजे ॥ शब्द
वनिता वर वारी वृंदमे श्रीवज्राज भिराजे ॥ १ ॥ लोकन जलम
भधुप अलकावलि कुंडल भीन सलोकें ॥ कुथ यडवाक विलोक भदने
विद्यु भित्तुरि रहे भिन योदी ॥ २ ॥ मुक्ताभास अग पांति भनोहर कृत
कुंसाहत कुल ॥ सारस छंस यडार भैर शुक वैजयंती सभतूल ॥ ३ ॥

(१४) ॥ ३ ॥ कुलक उपरा निकाल विविधरंग घिरह ज्यथा भिसरावे ॥ सूरदास
आनंद निधुकी रेला कुलत न आवे ॥ ४ ॥ ४ ॥ * ॥ भाईरी धनभृदंग
रसुभेदसो आज्ञत नायत चपला च चतुर्गति ॥ डेक्किला अलापत पपैया
उरपलेत भैर सधर सुर साज्ञत ॥ १ ॥ दाहुर तार धार धवनि सुनियत
रतुङ्ग-रतुङ्गत भर आज्ञत ॥ तानसेनके प्रभु तुम अहु नायक कुंजभहल
देहु राज्ञत ॥ २ ॥ * ॥ जहां तहां योदत भैर सुहाये ॥ श्रावण समषु
लवन वृंदावन धार धार धन आये ॥ १ ॥ नेन्ही नेन्ही भूंदन धरभत
लाज्ये प्रज भंडलपे छाये ॥ नंददास प्रभु संग सभा लिये कुंजन
मुरली भनये ॥ २ ॥ * ॥ देखोभाई हरियारो सावन आये ॥ हर्यो
रियारो श्रीराधिराजत काष्ठ हरि भव भाये ॥ १ ॥ हरी मुरलीहे हरि
संग राधे हरी भूमि सुभद्राई ॥ हेरे हेरे धन राज्ञत दुभवेली नृथत
कुंकरा कुन्हाई ॥ २ ॥ हरी हरी सारी सभीजन पहेर योली हरी
रंगलीनी ॥ रसिक प्रीतम भन हरित अयो हेरे सर्वस्व नेहावर शीनी
॥ कामङ्ग ॥ यह यावत रितु आए ॥ नेन्ही नेन्ही भूंदन वर्षत रिभाजिभ

(१५) ॥ ५ ॥ पवन अक्षत मुरवाई ॥ १ ॥ छुटी लूभि पर अथसु द्विभिर्थत द्वाभिनि
आति हस्ताई ॥ तेसोई आताक रूत अधिश्वन मुक्त विक्षेत्रहात अधिकुहृ
॥ २ ॥ त्रिंशी भियार अष्टे भिस-सजनी यह निक्षेत्र छहराई श्री अधिकुहृ
गिरिधरन तालेंडा भिली कुंजवन ज्ञाई ॥ ३ ॥ ४ ॥ * ॥ स जीरी हरियारो
सावन आयेगा हेरे हेरे भैर रुद्रत भौमन संग हेरे वरसन अन भाग्निरो ॥ ५ ॥
हरी हरी मुरली हरि संग राधे हरी भूमि सुभद्राई ॥ हेरे क्षेरे वसन
राज्ञत दुभवेली हरी हरी पाग सुहाई गा र्सा हरी हरी सारी सभी
सध फहेरे योली हरी रंगलीनी ॥ रसिक प्रीतम भन लुरत भरोहे
तन भन धन सध हीनी ॥ ३ ॥ * ॥ भदन भेहन धन हरित आम्होरे
रंग ॥ सुलप संचगति वरहा नृथत करे डेक्किला कुहु कुहु तान तरग
॥ २ ॥ उधरत शठ्ह पपैया धीउ धीउ भधुत गुंज भानों सरस
उधंग गोविंद प्रभु रीजे सक्कु शब्दा सहित जलधर सुधेश
भजवत भृदंग ॥ २ ॥ * ॥ आ चक्षवर कुंजन धरभत भेहा अहरिसुमंरे
स०४ आभृषु नयन अंजन हेह ॥ १ ॥ नेन्ही नेन्ही भूंदन वृक्ष
स्योही आहत तेसोई यहयो सनेह ॥ श्री विहुल गिरिधरत ग्रियां
देहु भुज भर लेह म ॥ २ ॥

(१६) ॥ ६ ॥

(२०)

- (29) । * ॥ सुरंग चुनरी धारी पचरंग पहुरे
पियाडे चोर चित ऊरी ॥ श्याम कंचुकी पर अचरा उलट हिया जम्हु
धरी शिर गगरी ॥ १ ॥ लहुंगा छर्या छपाउ कठि धुमत नभशिप रुष
आगरी ॥ श्री विष्णु गिरिधर तोहिसों रति लाय लहुंगे उर सगरी पर्शा ॥ *
(30) लालभेदी भुरंग चुनरी देहु ॥ भद्वन माहन पिय ऊरो झान बघो सो
अपनो पीत पट लहु ॥ १ ॥ तुम व्रज राजु भार झेनडे उर हें अप
कडा कँहुंगी गेह ॥ गोविंह प्रेलु पिय देहु घिगि आवत चहुंहिशत
भेह ॥ २ ॥ * ॥ उभड धुमड आई करी धया सुभकारी ॥ पिय सिरपाग
कसुंभी शोभित पियाडे कसुंभी सारी ॥ १ ॥ लुज अंसन धर धिङ्करत
डेलत नवद लूभि हरियारी ॥ श्री विष्णु गिरिधर हेपति धजि उद्दु
वधु लभहारी ॥ २ ॥ * ॥ उभड धुमड धया आई झुमझुभ लता रेही भर्मि
हरियारी लागे परम सुहाई ॥ वहां जैठ पिय धारी लूपण छिण्ठेसी
न्यारी मुभकी उल्लयारी मानों चांदनीसी छाई ॥ १ ॥ तलम तनन
तान लेत धारी कर ताल हेत गावत भद्वार राग अति भनवाई ॥
श्री विष्णु गिरिधारी लाल लभेदी व्रज भाल रीज रीज रहे देउ कहुं
लपयाई ॥ २ ॥ * ॥
- (31) । नानु कसुंभी धागडे पह ॥ * ॥ लालभाई धांधे कसुंभी धागडे
कसुंभी छडी लालभे लिये लीज रहे अनुराग ॥ १ ॥ कसुंभोई कखि
भन्हेहे पिछारा कसुंभवहे उपरना ॥ कसुंभी धात कहत राधासों कसुंभे
भन्हेहे देउ नयना ॥ रा ॥ हरित भमि यमुनातट छाडे गावत राग भद्वार धी
श्रावनिष्ठत गिरिधरन छधीदो श्याम धया अनुहार ॥ ३ ॥ * ॥
- (32) । नानु क्षेहीरीयाई धागडे पह * ॥ लाल सिरपाग लहुरिया सोहु ॥
तापर सुलग चंद्रिका राजत निरभ सभी भनमेहे ॥ १ ॥ तेसोईचीर
धर्मी लालहरियाडे पहेहे श्रीराधा धारी ॥ तेसेह धन उभज्या चहुंहिशत
नहींसे धलिहारी ॥ २ ॥ * ॥
- (33) । नानु छर्यीधागडे पह ॥ हेहो भाई सुंदरताडे धाग ॥ हरी व्रज
भमि हरी झुमवेली हरी गिरिधर शिरपाग ॥ १ ॥ हरे हरे भार हरी
शुक्लेवालीज रहे अनुराग ॥ राजत हरी भन हरण राधिका निरभद्वास
धड्भाग ॥ २ ॥ * ॥
- (34) । नानु सुकुटडे पह ॥ लालभाई छाडे निकुंजडे द्वार ॥ शीश सुकुटे
भइराहृत उड़ल गरे गुलडे लार ॥ १ ॥ मुरली भधुर बनवे भेहन
सुन धाई ब्रजनार ॥ सुरद्वास प्रलुडी छपि उपर तन भन धन
धलिहार ॥ २ ॥ * ॥ कहमे तर छाडेहे पियधारी ॥ भेहनडे सिर
सुकुट धिराजत धित लेहेहियाई सारी ॥ १ ॥ भंदमंह वरणत चहुंहिशत
चम्हत धीज छटारी ॥ मुरली बनवत श्रीनहन धन गावत राग
भद्वारी ॥ २ ॥ लेत तान हरि के संग राधा २ंग हेत अति लारी ॥
श्री विष्णु गिरिधरडे रिजवत श्रीवभलान हुकारी ॥ ३ ॥ * ॥ नायत
लाल जिलंगी रसलरे तेसेह नायतभार ॥ जेसी जेसी धुन मुरली धाजत
तेसे तेसेह धन गरजत मुरजत भनवत भानो भधवा सुदंगी ॥ १ ॥
सुम सुरन ल अत्ताप गावत तान धंधान मूर्छना सुर हेत भधुप उभंगी ॥
सुरद्वास भद्वनभेहन जनेन्हु सुकुट भनि उधरत सम्भेद तान तरंगी ॥ रा ॥
- (35) । दीपारडे पह * ॥ आज सभी हेहो कभलद्वास नैन ॥ सीस दी-
पारो करहे सुनेरी धाजत भधुरे धेन ॥ १ ॥ कतरा हेय भक्य चंद्रिका
काछ सुनेरी धेन ॥ दाहुर भार पपैया बोले भेरे भन भया धेन ॥ २ ॥
नायत भार श्यामडे आगे लाल गजजेन ॥ श्री विष्णु गिरिधर
पिय निरभत लक्षित भया हे भेन ॥ ३ ॥ * ॥

(32)

સહેરાકે પદ ॥ * ॥ હેખો માઈ સાવન કુલહે આયો ॥ સીસ
સહેરો સરસ ગજમુક્તા હીરા બહુત જરાયો ॥ ૧ ॥ લાલ પિછોરા સોહે
સુંદર સોલત મદન જગાયો ॥ તેસીય શ્રીવિષભાનનંહિની લલિતા મંગલ
ગાયો ॥ ૨ ॥ દાહુર મોર પપૈયા બોલત બ્રહ્મરાખરતી આયો ॥ સુરદાસ
પ્રભુ તિહારે દરસકેં દામિનિ તેજ હિખાયો ॥ ૩ ॥ * ॥

(33)

કુલહે પદ * ॥ નયો નેહ નયો મેહ નાદ ભૂમિ હરિયારી નવલ
કુલહે પ્યારો નવલ કુલહૈયા ॥ નવલ ચાતક મોર કેદિલા કરત રેર નવલ
યુગલ ભોર નવલ ઉલહૈયા ॥ ૧ ॥ નવલ કસુંભી સારી પહેરે શ્રીરાધા
પ્યારી ઓઠનીકે અંગ સંગ સરસ સુલહૈયા ॥ નંદદાસ અલિહારી છબિ
પર વારડારી નવલહી પાગ અની નવલ કુલહૈયા ॥ ૨ ॥ * ॥

(34)

ગુલાણી પાગકે પદ * ॥ રહી તુક લાલ ગુલાણી પાગ ॥ તાપર
સુભગ ચંદ્રિકા રાજત લાલ તિકા છબિ લાગ ॥ ૧ ॥ તેસોઈ બન્યોહે
ચીર પ્યારીકા કેર જરકસીલાગ ॥ આપ લાલ સંગ રંગીલી છંપીલી
નિરખ હાસ પડલાગ ॥ ૨ ॥ * ॥

(35)

મોર ચંદ્રિકાકે પદ * ॥ શોલા માઈ અખ હેખનથી બહાર ॥
ગોવર્ધન પરવત કે ઉપર મોરતથી પતવાર ॥ ૧ ॥ ઢાડે લાલ પીતપદ
ઓઠ મુરલી મધુર રસાલ ॥ મોર ચંદ્રિકા માથી સોહે અર ગુંજનકે હાર
॥ ૨ ॥ ધન ગરજત અર દામિનિ દમકત નેનહી નેનહી પરત કુંભાર ॥
સુરદાસ પ્રભુ તોહુન અધીહેં અખિયાં ઠહે લખ ચાર ॥ ૩ ॥ * ॥

(36)

પીરી પાગકે પદ ॥ * ॥ ધરેસિર પ્યારો પીયરી પાગ ॥ પીતાંખર
પહેરે અતિ ઝિનો નિરખ સખી છબિ બાગ ॥ ૧ ॥ તેસોઈ ચીર અન્યો
પ્યારીકા ચોલી રહી ઉર લાગ ॥ શ્રીવિફુલ ગિરિધર પ્યારી પિય નિરખત
ચિત અનુરાગ ॥ ૨ ॥ * ॥

(37)

સોસની પાગકે પદ ॥ * ॥ કુમુદ બન સ્થામ કરતહે ભિહાર ॥
રહી દરાડ ઇસર પાગ સોસની ગાવત રાગ મલહાર ॥ ૧ ॥ તેસોઈ બન્યો
સોસની પિછોરા મોતિન માલ ગરેં ધાર ॥ બરસત મેહ ઉમગ્યો ચહું
દિશતેં નેનહી નેનહી પરત કુવાર ॥ ૨ ॥ જમુના પ્રટ વૃદ્ધાવન કુંજન

રાધાનુ કરત સિંગાર ॥ જઈપિસૂર ગુન કહાંદો અખાનોં રહે ક્રેમુ
પચિહાર ॥ ૩ ॥ * ॥

(38)

સ્થામ પાગકે પદ * ॥ હેખો માઈ અતિ અનેહેં ગોપાલ ॥ તન
રાજતહે સ્થામ પિછોરા સ્થામપાગ ધર લાલ ॥ ૧ ॥ સ્થામ ઉપસના
સ્થામહી ઇંદ્રા સ્થામધટા અતિ લાલ ॥ રસિક બીતમ અખકેંનો પાઉં ગેરે
સોહે અનમાલ ॥ ૨ ॥ * ॥

- (1) છાકું પહ ॥ રાગ મહાર ॥ * છતના પાતનકો આજિ બંધ ડેવા પર
દ્વીજેણો ॥ સુન ખલરમ શ્યામ જિત અલિહો તિત આગે વહે દીજેણો
॥ ૧ ॥ પવન ઝડેર ઘૂરે લાગી ટપુકન અથ અવાર કચોં શીજેણો ॥
નંદાસ પ્રભુ દિર ન સ્વાદ કણુ જે હચ્યે જન સીજેણો ॥ ૨ ॥ * ॥
(2) ચહું દિશા હરિત ભૂમિ બનમાંહ ॥ જેર મંડલી જે મન લાગે ષેડ કદમણી
છાંહ ॥ ૧ ॥ ધુમડ ધરા છટા દામિનકી બરનત બરની ન જાય ॥ યહે
સુખ શ્યામ તિહારે સંગ ધિન ઔર અનત કણુ નાય ॥ ૨ ॥ ધન્ય ધન્ય
ગ્વાસ બાસ હરિ જિનકે કોર લે લે ખાય ॥ પરમાનંદ અદ્ભુત વિશિષ્ટ
સિર ધુનિ ધુનિ પણતાય ॥ ૩ ॥ * ॥ ગહરી સધન અતિ શ્યામ ટાકડી
છાંહ આએ છાક કાહેકો કરત અવાર ॥ ઉમડ ધુમડ રમજુમ ચહું દિશાટે
ધરાઓએ નિબરક લયે ડેલત હેણો નિહાર ॥ ૧ ॥ હાં હાં કહી લંઠી બાત
કુંભાસ શીની પાત અર્જુન તુમ લેણો લૈયા પનવારો હેણુ ડાર ॥ કુંભાસ
દાસ પ્રભુ ગોવર્ધનધરન લાલ છાક બાંટ આજા હે જે મન લાગે તિહિંદાર
॥ ૨ ॥ * ॥ જહાં ગોપાસ તહાં જુરે સથ ગ્વાલ ॥ પનવારે અપને અપને
લે ઉઠ ધાયે તિહિંદાલ ॥ બોજન સથ નીકી બિધ કિનો પાતર સજ કે
(3) લાયો ॥ કણુ અરોગ કુંભનમે લીજે મોહન સથન સુનાયો ॥ ૨ ॥ કુંભ
કર કર ડારત હયંજન કેતિક અંબરાધાયો ॥ ચતુર્ભુજ પ્રભુ ગિરિધર
અચ્વાવન ભાનો સુરપતિ જર લાયો ॥ ૩ ॥ * ॥
- (4) ॥ પરખારિતુકે છાકું પહ ॥ રાગ મહાર ॥ * ॥ જેવન હરિ
ષેડ કુંભન માંહ ॥ પરખા આય અચાનક પરખત હેખ સધન પન
છાંહ ॥ ૧ ॥ આયે હેખ ચહું દિશા મોહન કુંદ દિરે કણુ નાંહિ ॥ કુંભાસ-
દાસપ્રભુ ગોવર્ધનધર કરિ ધિયાર મનમાંહિ ॥ ૨ ॥ * ॥ અરોગત
નાગર નવલ કિશોર ॥ ઉમડ ધુમડ ચહું દિશાટે આએ ગરજ ગરજ
ધનદોર ॥ ૧ ॥ નહેની નહેની ઘૂંદ સુહાવની લાગત પવન ચલત ઝક-
ઝેર ॥ ચતુર્ભુજપ્રભુ પાતર લે લાજે સધન કુંભકી ઓર ॥ ૨ ॥ * ॥
(5) સ્યામ સુન હરી ભોંભિ સુખકારી ॥ હયંજન પાંટ સથનકો દીજે
ધિનતી લાલ હમારી ॥ ૧ ॥ પરખ ઉધર ધન નીકી લાગત પવન ચલત
પુરુષાધ ॥ બોજનકે ષેડ પરમાનંદ નવલ લાલ ગિરિધારી ॥ ૨ ॥ * ॥
(6) જ્વાલિન આકત હે ચદિ અદા ॥ સ્યામ અલે જો બછરન પાછે નીકી
ખની છટા ॥ ૧ ॥ કાછેંકાછ શીશ શોલિત કસી બાંધા પીતપટા ॥
મોર પક્ષ બન ધાતુ ચિત્ર કિયે બનન્યો હે છેલ અટપટા ॥ ૨ ॥ નંદગા-
મતે અખણી નિકસે ચલત ચાલ અટપટા ॥ ગયે તહાં જહાં પાગ
ખાંદાવન શ્રીયસુનાકે તથા ॥ ૩ ॥ કુંદત ગહેરિ છાંહ હેખકે ષેડ
અંસીબટા ॥ સુરારીદાસપ્રભુ છાક અરોગત આફાએ શ્યામધટા
॥ ૪ ॥ * ॥ જ્વાલિન પ્રેમ પ્રીત રંગ લીની ॥ છાક અલી લે નંદન હનપે
ચંચલ ચપકુંગતિ શીની ॥ ૧ ॥ કરકે પાક જતનકે રાખ્યો ઉપર
કામર હીની ॥ ચાર પાંચ જુથ જુથ આય નિલિ એક સંગ કર લીની
॥ ૨ ॥ ઉહિતભદ્ર અરખા ઉત પરખત હેઙ ચલો સથ ધાઈ ॥ પરખારિતુકે
(7) ગીતગાન સુન સુરશ્યામખે ધાઈ ॥ ૩ ॥ * ॥ અરોગત મોહન મંડલનેરે
હયંજન સ્વાદ ખરેહી લાગત જથોં ગરજત ધનદીરે ॥ ૧ ॥ નહેની નહેની
ઘૂંદ સુહાવની લાગત પવન ચલત ઝકઝેરાબહેંછારનકી કુંદી પરત અંગ
આવત જબહી સકારે ॥ ૨ ॥ હેણો લાલ ગાય સથ ઈત ઉત બછર ત્રનતોરે ॥
(8) શાગિરિધરલાલકો હેખ મહાસુખ કુંભનદાસ તુનતોરે ॥ ૩ ॥ * ॥ આદર જુમ
રહે ચહું ઓર ॥ સંજલ શ્યામધન બરખત ઉનયે ઉમડ ધુમડ ધનદીરે
॥ ૧ ॥ છાક સંવારત ચરોદા મૈયા બોજન રાખે જેર ॥ સુરશ્યામ હિત

ચહુંદિશા રપકન લાગ્યા

- (११) ખૂંહે ॥ ખહોંધારન પ્રંજન લીજેંગે દ્વાર પિછારી મુંહે ॥ ૧ ॥ ભોજન
કરત શીરથર છતના યાહી સુખ હિત ગૂંહે ॥ ઠહે સુચેત નંદદાસ પ્રભુ
બૈઠે તોન કીચ અથ ખૂંહે ॥ રા આ સ્થામ ચલ કુંજનમેં આયે હૈર ॥
ઉચે ચહિ ટેરત જ્વાલનકો આવો સબે મેરી ઔર ॥ ૧ ॥ ગાયન ટેર
દ્વિષલદાઉન ચોંકિ ચમકિ આઈ ઈક ડોર ॥ નંદદાસપ્રભુ ભોજન કરવે
અં ઘેરી સખા મંડલી નેર ॥ ૨ ॥ * ॥ બિરાજત સધન કુંજકીઓટ ॥
ઇત જેવત મંડલ ભથ્ય માધ્યો ઉઠે મેધકે ટોટ ॥ ૩ ॥ નહેની નહેની ખૂંહન
પરખન લાગ્યો ઇચ્છિ ઉપજવન કાજ ॥ પરખારિતુ ખિલસત નંદનંદન
સંગ લિયે સફલ સમાજ ॥ ૨ ॥ શોભાદેત ભૂમિ હરિયારી ચરત ચહુંદિશા
ગાય ॥ સુરસ્થામણે કહત સખી સખ બૈઠે લાલ મુસકાય ॥ ૩ ॥ * ॥
હેખો લૈયા ચહુંદિશા છાયે બાદર ॥ સમજ બિચાર લેહો જિન મનમાં
દેરિ દ્વિરોગે નિરાદર ॥ ૧ ॥ પરખારિતુ ઘન છાહન લીજે ભોજન સંગ
બિરાદર ॥ નિર્મલ તાલ તલૈયા કે જલ પોલત નીકે દાઢુર ॥ ૨ ॥ હરિ
હરિ ભૂમિ છાંડ કિત જઈએ ઓર કદંખતર કાદર ॥ ખિસલપરે પરમાન
નંદ તથ હરિ જીર ભિલ બૈઠે આદર ॥ ૩ ॥ * ॥ ગરજ ગરજ રિમિઝીમિ
લાગ્યારી પરખન ઘન મેહેલે આઈ ઓચુકા ગઈ હોં એટક ॥ હુને ગંધ
ભૂત બાટ નિકસ આઈ ઓધાટ ધાટ કઠિન કઠિન પાછ જૈલ હિરત ભટક
॥ ૧ ॥ હીજે ઉર પ્રયંજન લીજનકી શાંકમાન હેખ ડાડી સધન છાંહ
ધર્યે ડલા લુંભી લટક ॥ કુંભનદાસ ગોવરધનધર જુકો રહ્યુરહ્ય રાણ
સુનત છાક ઢાંપિ પાતલસોં ચલિ ચટક મટક ॥ રા આ મોહન જેવત
છાક જ્વાલ મંડલી માંહ ॥ લમજૂમ રહી હેખ રાધા સખ કંદખુફી
છાંહ ॥ ૧ ॥ પ્રયંજન હેત નિહેરે કર કર કોઊ લેત કોઊ કરતનું નાહ ॥
નંદદાસ આસ જૂઠનકી કૂલિ અંગ ન સમાહ ॥ ૨ ॥ * ॥
- (૧૩) છાંધી અધિક ઉરી આવતહે ઘેર કરો ઈકડોરી જૈયા ॥ હેર ચહુંદિશા
ખહોર નિહારત જેવત જ્વાલ મંડલી ભહિયા ॥ ૧ ॥ ઓર લેહુ કશુ કહત
સખનસોં તુમજુ કહાંખતિ દાઉ ભૈયા ॥ લેત પરસ્પર આતખવાત છાંધી
નિહારત કુંવર કનહૈયા ॥ ૨ ॥ બાદર બને ઘટા ચહું શોભિત ચલ બેઠો
સુંદરવર છૈયા ॥ અરખત ખૂંહ પરસ મન આનંદ કુંભનદાસ ગિરિધર
મન ભહિયા ॥ ૩ ॥ * ॥
- (૧૪) ॥ ચતુર્માસ ॥ રાગ મહાર ॥ આજ હરિ જેવત અતિ સુંગ
દીનો ॥ પરખત મેહ નેહ ઉપજવન ઇચ્છિ ઇચ્છિ ભોજન કીનો ॥ ૧ ॥
ખિચુરી ધેનુ કરો ઈક ટોરી જખહરિ અચ્યવન શીનો ॥ ૧ ॥ કુંભનદાસ
પ્રભુ ગોવરધનધર લકૃત કૃપા રસ લીનો ॥ ૨ ॥ * ॥ ભોજન ભયે
લાલ નીકી ખિધસોં સધન કુંજકીમાંહ ॥ ગરજ ગરજ ધન પરસ્થો
પ્રથમ અતિ કશુ હમ જાન્યો નાહ ॥ ૧ ॥ કર અચ્યવન અથ હેખો ધજ
શોભા કદમભાડિ પનમાંહ ॥ નંદદાસ પ્રભુ તુમ ચિરંજ્વો હમ નિત
જુદિન આહ ॥ ૨ ॥ *
- (૧૫) બોગ સરવેકે પદ ॥ * કદમતર ભતી લાંત ભયો ભોજન ॥
હલધર કહત કરહુ અથ અચ્યવન જૈયાં ભૂતી ભોજન ॥ ૧ ॥ જે ભાવે
સો લેહુ ઓર કશુ કરત સખા સખ નાંહી ॥ ચલ ગાયન હેખો પરમાનંદ
ધટા ચહુંદિશા છાઈારા આ (આ શિવાય પૃષ્ઠ ૩૨ ઉપર છાપેલાં છે)

(21) ॥ चतुर्भास ॥ * लटकि रहे लाल श्रीराधाके भर ॥ सुंदर धीरी
बनाय सुंदरि हसहसजत हेत मोहनकर ॥ १ ॥ गोपी सब सन्सुख
लह डाढ़ी तिनसों उक्तिकरत सुंदरवर ॥ जे चकेर चंदातन चितवत
त्यां आली निरभत गिरिवरयर ॥ २ ॥ कुंजकुटी और भाग चंदावन
बोलतमौर केकिला तरतर ॥ भरभान हसवामी मोहनकी हैं वारी या
लीला छणिपर ॥ ३ ॥ *

(22) धीरीके पह * ॥ धीरी सुधक स्थामें हेत ॥ श्याम सभा
ब्वालनकों थाएत उपनवत अति हेत ॥ १ ॥ धरभा धरभतते सभा
धिजरी गायतकी सुध काहेन लोत ॥ चतुर्भुज प्रभु गिरिधरक धनर्थ
मुरली करन सुचेत ॥ २ ॥ ०॥

(१) सजमोग के पह राग मलहार ॥ * ॥ आहिनु श्याम जलह वटा
ओहहर चंदुहिसते धनधोर ॥ हपति अति रसरंग लेरे खांड लेटी
झिरत कुमुम धीनत कलिंही तदा ॥ १ ॥ नेन्ही नेन्ही खूंदन धरणत
लाज्या तेसीय चमकत धीज छदा ॥ गोविंदमलु पियधारी उठ चलि
आहे लालपट हौर लियो जय धर्मीयदा ॥ २ ॥ * ॥ ऐरीयह नगर
नंदलाल कुंवर भोरनसंग नाचे ॥ कटिटट पर किंकिणा कल नूसुर रन
जुन करे नृत्य करत चपल चरण पात धात साचे ॥ १ ॥ उहित मुहित
सधन गगन धोरत धन हेहे लेह ऊकिला कल गान करत पंचम स्वर
वाचे ॥ छीतस्वामी गोवरधननाथ साथ गिरहरत वरभिलास वृंदावन
प्रेमवास याचे ॥ २ ॥ * ॥ श्रीवृंदावन लुवि कुंदहिक युत मंदानिक
रथिए ॥ ३० ॥ पुतिनोहित नवनलिनोहर भिलहिलिनोहित रसगाने ॥

(२) कुर्णादिकपुरचरणांयुज धनि चारुहरिणाक्षिवलिते ॥ १ ॥ निज
समयता प्रकटनपरिता प्रकटित रासविहारे ॥ गिरिधारण रतिहारण
कारण भरतिरस्तु सदारे ॥ २ ॥ * ॥ पावस नट नटयो आजारे
वृंदावन अवनी रंग ॥ नृत्यत गुण रास धरहा पपैया शहद उवटा
और ऊकिलाकल गावत तान तरंग ॥ १ ॥ जलधर तहां मंदमंद
सुखम संचागति लेह उरप तिरप भान लेत सरस सृहंग ॥ गोविंद मलु

(३) गोवर्धन सिंधासन पर बैठे सुरक्षी सभा सला मध्य रीज वह ललित
त्रिभंग ॥ रा * ब्रजपर नीड़ी आज धदा ॥ नेन्ही नेन्ही खूंद सुहावनी
लागत चमकत धीज छदा ॥ १ ॥ गरजत गगन सृहंग धनवत नायत
भोर नदा ॥ तेसोहि सुर गावत चातक पिक प्रगटीयाहे भदन लदा ॥ २ ॥
सण भिल लेह देत नंदलालहि बैठे उंची अदा ॥ कुंभनदास गिरिधरन
लाल शिर कुसुंभी पीतपदा ॥ ३ ॥ *

(४) भोग सभयके पह ॥ राग मलहार * ॥ आयो आगम नरेश
देश देशमें आनंद लयो भानों भन्मय अपनी सहायकु लुकायो ॥ मेरनडी
ऐर सुव ऊकिला कुलाहल तेसोहि दाङुर हिलभिल स्वर गायो ॥ १ ॥

छूटयो धन भत्त हाथी पवन भावत साथी अंकुश अंकुश है हे चपला
चतायो ॥ दमिनी धज पताका इरहरात शेभा बाढ़ी गरज गरज
धांधी दमामा धजयो ॥ रा आगे आगे धाय धाय धाहर धर्षत आये
धयारनडी अहुकन ठार ठार छिरकायो ॥ हरी हरी लूमि पर झूठनडी
शेभा बाढ़ी धरन धरन रंग धिलेनां धिलयो ॥ ता धांधी है विरही
योर डीनीहे जतन रोर सजेणी सधनसों भिल अति सचुपायो रा नंद
दास प्रभु नंद नंदनडी आजामारी अति सुभकारी ब्रजभासी भन लायो
॥ रा * ॥ ब्रजपर श्यामधदा जुर आई ॥ तेसीय दमिनी चंदुहिश ऊंधक
लेत तरंग सुखाई ॥ १ ॥ सधन छांय ऊकिला कुञ्जत चतत पवन सुख

(५) ॥ २ ॥

द्वाई ॥ शुभत अलिंगण सधन कुञ्जमे सौरभकी अधिकाई ॥ ३ ॥
 ③ विकसित श्वेतपांत बगलनकी जलधर श्रीतकाताई ॥ नवनागर गिरि-
 धरन छबिलो कृष्णदास अलिङ्गाई ॥ ३ ॥ * ॥ अरी छन मेरनकी भांत
 हृष्म नाचत गोपाला ॥ भिलवत गति लोह नीडे मोहने नटशाला ॥ १ ॥
 गरजत धन भंडभंड दामिनी दृसावे ॥ २ भक्त अभक्त युंद परे राग
 मढ़हार गावे ॥ २ ॥ आतक पिक सधन कुञ्ज वारवार कुञ्जे ॥ युंदवत
 कुसुमकता चरणुकमल पूजे ॥ ३ ॥ सुरनर मुनि कामधेतु डैतुडे संथु
 आवे ॥ वार ईर लक्ष्मि उच्चीत परमानंद पावे ॥ ४ ॥ * ॥ देखोतुभ
 श्याम धरा लुर आई ॥ नेक लाल छांडे मेरो अचरा हम अपने धर
 न्हाई ॥ १ ॥ नेन्ही नेन्ही युंदन अर्धन लाज्या लीजे भीत पिछारी ॥
 और लीजे मेरी सुरंग चुनरी हैं आई भति भारी ॥ २ ॥ हेमेजे
 भक्तदाजि लेया ठाडे भारग भांज ॥ श्रीविलुप गिरिधर सब लनत
 भातनही भर्त सांज ॥ ३ ॥ * ॥

④ संध्या के पद ॥ राग मढ़हार ॥ गाय सभ गोवर्धनते आई
 ॥ अछरा अरावत श्रीनंदनंदन बेतु अलय भुक्ताई ॥ १ ॥ धरी न
 घिरात गोप बालकपे अति आतुरही धाई ॥ बाली भीत भदन मोहन
 सों हृष्टकी नही अहाई ॥ २ ॥ निरणि सुवरुप प्रजराज कुंवरको नयन
 निरण निकाई ॥ कुंभनदास प्रभु सन्मुख ठाडी भर्त भानें चित्र तिखाई
 ॥ ३ ॥ * ॥ भनते आवतहे गोपाल ॥ नेक समझ यस भनहि दिखाई
 अति ध्यारो नंदलाल ॥ १ ॥ भीजतही अपनी गायन सण आज
 सवरी लाया ॥ तेरे अचननको मोय अचरज कोने जय सुनाया ॥ २ ॥

③ अभते धरा नीडी लागत हैं देखत नंदकिशोर ॥ श्री विलुप गिरिधरको
 भिलवा ओर बोलेंगे मार ॥ ३ ॥ * ॥ लालकी शोला उडत नैआवैना
 संध्या समे जिरेकभे ठाडे अपनी शाय दुहावे ॥ १ ॥ लालपाग सिरूपर
 सोहे मेरायंद छबि पावे ॥ मोसों क्ल्या सुन ज तु भाते छतनो युंद
 चुच्यावे ॥ २ ॥ लटकत यकत ज्यही धर अपने युवतिन बोल सुमावे
 ॥ श्री विलुप गिरिधरनलाल छबि यशुभतिके निय लावे ॥ ३ ॥ * ॥
 ④ भवन भेरे उसे लागत नीडे ॥ ज्यहिल लाल आवत यह संहिर
 भेर भावते लुडे ॥ १ ॥ कसुंलीपाग झुलि रही नीडी विकसित
 नंदकिशोर ॥ तेसीय श्याम धरा लुर आई अरे बोलत अन मेर
 ॥ २ ॥ ताहिन विधना भदी भनाई अकेलीही धरभांज ॥ श्री विलुप
 गिरिधरन लालसों भातनही भर्त सांज ॥ ३ ॥ * ॥

① सेनके पद ॥ * ॥ राधे रुपडी धरा पोषत चातक पिय भदन गोपाले ॥
 दामिनी वारें दशनन उपरछुटी अलेकन पर धुरवा वारिडारें भग पंगति
 मुक्ता भालैं ॥ १ ॥ ईंद्र धनुष पचरंग सारी पर वारडारें ओर यावक
 पर धूठन लाल ॥ जन भगवान महन मोहन पर तनभन पिक वारु
 सुनसुन भयन रसाल ॥ २ ॥ * ॥ भाईरी श्यामधन तन दामिनी दम-
 कत पीतांभर इरहरे ॥ मुक्ताभाल भगलक कही न परत छबि विशाल
 मानिनीडी अरहरे ॥ १ ॥ मेर मुक्त ईंद्र धनुषसो भुलग सोहत मोहत
 भानिनी धृति थरहरे ॥ कृष्ण लुवन प्रभु पुरांदरडी शोला निधान
 मुरलिकाडी धार धर हरे ॥ ३ ॥ * ॥ कुञ्ज महलके आंगन भड्य पियध्यारी
 धांड जेटी इरत रंगसो रगभगे ॥ अरण असन तन भेतीनकी भाला
 गरे चोहेटे शरीर चीर नीरसों सगवगे ॥ १ ॥ छुटेवार भीजनलाले
 ललित कपोलनसों कुंडल किरण नग भूषण ऊगभगे ॥ नागरीदास धन
 अरभत पानी तामे रुपके जहाज मानो डैलत डगभगे ॥ २ ॥ *

(राग-धनाश्री) : रोप्यो हिंडोरो नंदगृह मुहूरत शुभ धरी देख । विश्वकर्मा रशिपयि
गढ्यो सुहाटक रत्न विसेष ॥ याला हिंडोरना हो रोप्यो नन्द अवास । हिंडोरना हो मनिमय
भूमि सुवास । हिंडोरना हो विश्वकर्मा सूत्रधार । हिंडोरना हो कंचन घंट सुढार ॥ ४८ ॥
कंचन घंट सुढार डंडी साल भमरा इषि रहे । हीरा पिरोजा कनक मनिमय ज्ञेति अति
जगमग रहे । चित्र इटिक प्रकास यहुं हिस कहा कहुं निरमोलना । कहे कृष्णादास विलास

निसहिन नन्दभवन हिंडोरना हो आनन्द उर न समाप्त । हिंडोरना हो निरभत नयन निहार ।
हिंडोरना हो सोलह सहस्र ब्रजनार ॥ ४९ ॥ सोलह सहस्र सब जुरि जु आई झिरि न उलटि
भवन गाई । नव नेह नयन कुरंग रायी अच्युत तनमनमय भर्ति । पीत लेहेगा लाल युनरि
स्याम कंचुकी घांय जु । कहे कृष्णादास विलास निसहिन युवजन हिलभिल गांय जु ॥ ५० ॥ साखी ॥
रुनक जुनक नुपूर बजे किंडिनी कवनित रसाल । परम चतुर वनवारी है जुलवत सुन्दर नार
॥ याला हिंडोरना हो जुलवत सुन्दर नार । हिंडोरना हो परम चतुर वनवार । हिंडोरना हो रमकन
जमकन विलास । हिंडोरना हो किंडिनी कवनित रसाल ॥ ५१ ॥ कवनित किंडिनी रुनत नुपुर जटित
तरोना जोहडी । उर उठत अंचल मदनभेरभ देख गिरिधर भोहडी । भसित झूल जो सिथिल
बेनी गुप्त प्रकट विहार जु । कहे कृष्णादास विलास निसहिन जुलवत सुन्दर नार जु ॥ ५२ ॥ साखी ॥
गावत सुधर रसलेदसों तान मान बंधान । रीझ देत वृषभानुआ हरिगुन सकल निधान
॥ याला हिंडोरना हो हरिगुन सकल निधान । हिंडोरना हो राधा जु परम सुजान । हिंडोरना
हो गावत सुधर समाज । हिंडोरना हो मुरली मधुर धुनि बाज ॥ ५३ ॥ ताल मुरली भीन बाजे
लाल गिरिधर गावडी । हरभ सुरपति कुसुम बरभे नभ निसान भजावडी । हरभेके कर देत
तारी अति प्रकाशित गान जु । कहे कृष्णादास विलास निसहिन हरिगुन सकल निधान जु ॥ ५४ ॥
साखी ॥ सहज गोपाल नट भोभहि प्रजजन देखन आई । जो सुख गोकुलमें लडे सो वैकुंठ हु
नाई ॥ याला हिंडोरना हो यह सुख गोकुलमाँही । हिंडोरना हो यह सुख वैकुंठ नाई । हिंडोरना
हो सहज गोपनट भेख । हिंडोरना हो सधाई नयनभर देख ॥ ५५ ॥ नयन निरभत बेन भीठे
भेन कोटिक बारडी । भुज भरे सुन्दरी हरे हरिगुन कहत कछु नांवडी । स्याम सुन्दर भक्तवत्सल
लाल गिरिधर जांड जु । कहे कृष्णादास विलास निसहिन यह सुख गोकुल भाँड जु ॥ ५६ ॥ साखी ॥
यमुनातट संकेतवट निसहिन यह जु विलास । कुञ्जसदन गिरिवरधरन हृष्य बसो कृष्णादास ॥

♦ ५८८ ♦

२१ नोवेंबर २०११ वा २८१

(राग-मल्हार) : तैसोई वृन्दावन तैसीये हरित भूमि तैसीये वीरवधु चलत सुहाई
माई । तैसोई कोडिला कल कुहुकुहु कूजत तैसोई नायत भोर निरभत नैना सुखदाई ॥ १ ॥
तैसी नवरंग-नवरंग बनी जोरी तैसोई गावत राग मल्हार तान मन भाई । गोविन्द प्रभु
सुरंग हिंडोरे जूले झूले आछे रंग भरे चहुंहिसते धटा जुरि आई ॥ २ ॥ ♦ ६४१ ♦

(राग-मल्हार) : झूलन आई व्रजनारी गिरधरनलाल जुके सुरंग हिंडोरना । शुभग
कंचन तन कसूंभी सारी गावत परस्पर हँस भूमि भोकना ॥ १ ॥ ईत नंदलाल रसिकवर
सुन्दर उत वृषभानसुता इषि सोहना । रमकत रंग रह्यो पिय घारी गोविन्द भलि-भलि
रतिपति जोहना ॥ २ ॥ ♦ ६४२ ♦

(राग-मल्हार) : राधामोहन झूलत सुरंग हिंडोरे । भरन-भरन चूनरी पहेरे
व्रजवधु यहुं ओरे ॥ १ ॥ राग मल्हार अलापत सप्त सुरन तीन ग्राम ज्ञोरे ।
मदनमोहनजुकी या इषि ऊपर गोविन्द भलि तून तोरे ॥ २ ॥ ♦ ६४३ ♦

(राग-मल्हार) : रंग मच्यो सिंघदार हिंडोरे झूलना । गौर स्याम तन नील पीत पट
घन दामिनी डेम भिराजत निरभी व्रजजन मन झूलना ॥ १ ॥ उर पर वनमाल सोहे, ईन्द्रधनुष
मानों उठित भयो मोतिन हार बग-पंगति सम तूलना । भरभत नव उप वारि धोभ अवनि
रतिपति गोविन्द प्रभु निरभ-निरभ कोटि मदन भूलना ॥ २ ॥ ♦ ६४४ ♦

(આ હિંડોરાની તુક (૧) રાગ મલ્હાર, ચૌતાલમાં; તુક (૨) રાગ મારુ, ચચેરીમાં;
તુક (૩) રાગ સોરઠ, આડા ચૌતાલમાં; તુક (૪) રાગ માલવ, નિતાલમાં; તુક (૫) રાગ
કાંઠી, ધમારમાં; અને તુક (૬) રાગ કલ્યાણ, ચલતીમાં ગવાય છે.)

(રાગ-માલા) : જૂલત સ્યામા ઘારી જુલવત આપ વિહારી રમકિ-રમકિ જોંટા દેત
હે માઈ । રતનજટિત ખંભ દોળી ડાડી ચાર અતિ સુહાઈ ગાવત મલ્હાર રાગ તાન
સુનાઈ ॥૧॥ બરખ જલથાર ઘન ગગન ગરજન કરે દામિની દમકિ મારુત જો ધાવે । ટેખકે
ઘારી તથ દામિનીકી દમક ડરપિ ઘનસ્યામકો ઉર હી લાવે ॥૨॥ મધુરે સુરસો રટત
પૈયા અરુ દાહુર ઝનકાર । સારસ હંસ કીકિલા ફૂજત મધુપ કરત ગુંજાર ॥૩॥ માલવ
રાગ અસાપતી ભામિની શ્રવનન જલકત ભાલ । કબુલુંક ઉતરિ સ્યામા ઘારી જુલવતિ
મદનગોપાલ ॥૪॥ જૂલનકો આઈ પ્રજવનિતા બોલત વચન રસાલ । જોંટા દેત સખી
લલિતાદિક કાંઠી સુર ગાવત ભાલ ॥૫॥ તેસીય રિતુ પાવસ મનભાવન પહરિ કસુંભી
ચીર । કલ્યાનકે પ્રભુ ગિરિધરસંગ ઈહ વિધ કીડત જમુના-તીર ॥૬॥ ♫ ૫૭૮ ♫

(રાગ-મલ્હાર) : આજુ સરદ સાવનકી જૂલત નચંવત શ્રીવૃષ્ટભાનલલી । થેઠ-થેઠ
કરત વચન મુખ ઉચરત પ્રકુલિત જૈસે કમલકલી ॥૧॥ જુંડજુંડનિ પ્રજભાલા સરદમે જૂલી
જુલવત નંદલાલા । રીઝ-રીઝ ઘારી ઉર લાગત નિરખી હસત સબ પ્રજભાલા ॥૨॥ લોચન
દેખ-દેખ સબ સહચરી કરત વિચાર સબ જીત બહિ । કુષ્ણાદાસ ઘારી પ્રીતમ મિલ વિહરત
દોળી ભાંતિ ભહિ ॥૩॥ ♫ ૫૭૯ ♫

(રાગ-મલ્હાર) : આજુ લાલ સરદમે જૂલે દોળી રંગ ભરે હો । શુભગ સરસ હિંડોરો
સ્વેત રંગ જાલર મોતી લરે હો ॥૧॥ મોર મુકુટ મકરાકૃત કુંડલ બરન-બરન વનમાલ ગરે
હો । સ્વેત પીતાંબર સ્વેત કાછની જટિત હીરાકી મુરલી ધરે હો ॥૨॥ આભૂષન હીરાકે
સોહે જલમલ અંગ કરે હો । વિચિત્રવિહારી લાલ જૂલત હે ગિરિધર મન જુ હરે હો ॥૩॥
♫ ૫૮૦ ♫

(રાગ-મલ્હાર) : ફૂલ હિંડોરના જૂલે વૃષ્ટભાનલુંમારી । લલિતાદિક સબ ફૂલ જુલાવે
દેત હેં તન મન વારી ॥૧॥ ડાંડી ફૂલ ખંભ ફૂલનકે મરુવે ફૂલ બનાયે । ધરની ફૂલ પર
રચ્છો હિંડોરો ફૂલનિ બાદર છાયે ॥૨॥ સબ આભૂષન પહર ફૂલકે શ્રીરાધા મન ફૂલી ।
પ્રકુલિત લ્લામર ગુંજાર કરત હે દામિની દમકન ભૂલી ॥૩॥ ગુંથે કથ ફૂલનસો ભોહ પર
સીસફૂલ સિર રાજે । ફૂલન માંગ લિબિ લિબિ ફૂલન ફૂલ જાલર અતિ છાજે ॥૪॥ ટીકી
ફૂલ ફૂલનકી બેસર ફૂલનિ બારી સોહે । માલા ફૂલ હાર ફૂલનકે હુલરી ફૂલન મોહે ॥૫॥
બાજુંદ ફૂલનકે બાંધે ચૂરી ફૂલ સુહાઈ । કંકન ફૂલ રહે કર ઉપર ફૂલ મુદરિયા
બાઈ ॥૬॥ સારી ફૂલ ફૂલનકો લહેંગા અંગિયા ફૂલ વિરાજે । બેની ફૂલ રહી કટિ ઉપર
નિરખ અહિપતિ લાજે ॥૭॥ જેહર ફૂલ ફૂલનકી પાયલ ફૂલ અનવટ છબિ ભારી ।
કમલફૂલ પદ ફૂલનિ બિછિયા સૂરદાસ બલિહારી ॥૮॥ ♫ ૫૮૧ ♫

(રાગ-મલ્હાર) : હરેં સંગ જૂલત હે પ્રજનારી । સાવન માસ ફૂલી થોરી-થોરી
તેસીયે ભૂમિ હરિયારી ॥૧॥ નવ ઘન નવ વન નવ ચાતક પિક નવલ કસુંભી સારી । નવલ
કિસોર વામ અંગ સોભિત નવ વૃષ્ટભાનદુલારી ॥૨॥ વિદુમ ખંભ ખચિત નગ પટુલી ડાંડી
સરસ સંવારી । કુંભનદાસ પ્રભુ મધુર જોંટકા દેત લાલ ગિરિધારી ॥૩॥ ♫ ૬૪૫ ♫

(રાગ-મલ્હાર) : આજ વન ઉમગિ રહીં પ્રજનારી । ફૂલી હિરત નિસંક ગુન ગાવત
જુલવત પ્રાન પિયા રી ॥૧॥ એક કુસુમ લે ડારત ઊપર એક ચિત્વત રહી ઠાડી । એકજુ
ધાય આય મોહનપૈ અંક ભરત હે ગાઢી ॥૨॥ નીલ પીત અંગ અંગ વિરાજત ઔર સિંગાર
સંવારી । સૂર સંગ વિલસત હે ભામિની નેક ન હોત નિયારી ॥૩॥ ♫ ૬૪૬ ♫

(રાગ-મલ્હાર) : જૂલે માઈ ગિરિધર સુરંગ હિંડોરે । રતનખચિત પટુલી પર બૈઠ
નાગર નંદકિસોરે ॥૧॥ પીત વસન ઘનસ્યામ સુન્દર તન સારી સુરંગ હી બોરે । અંસન
બાહુ પરસપર જોરે મન્દ હંસન પિય ઓરે ॥૨॥ ઘોષનારી જુર ગાવે ચહુંદિસ જુલવત થોરે
થોરે । સૂર પ્રભુ ગિરિધરનલાલ છબિ પ્રજજુવતિન ચિત ચોરે ॥૩॥ ♫ ૬૪૭ ♫

(રાગ-લલિત) : હિંડોરે ભોર હી જૂલન આય । મગ જાવત પ્રયત્નત રાજ રાધા તા
વામ વિરમાયે ॥૧॥ કહોં પિયરો પટ લાયે હો નીલ પટ તાકો ક્યો બિસરાયે । નંદદાસ સુનિ
વચન પ્રિયાકે મન હી મન મુસિકાયે ॥૨॥

(રાગ-લલિત) : ભલી બની વૃષભાનનંદિની પ્રાત સમે રન જીતે આવે । નૂપુર વલય
અલક લટ છૂટી મધુર ચાલ મંદ ગજહિં લજાવે ॥૩॥ નાગર છૈલ રસિકની નાગરી સુરત
હિંડોરેં જૂલેં ગાવેં । યે દોઉ સુધર ડેલિરસમંડિત નાસત મદન ઠોર નહિ પાવેં ॥૪॥ પિયડી
નખમનિ ઉર હી વિશજત બિનુ શુન માલ હિયે છબિ પાવેં । પરમાનંદ તુપનિધિ નાગર
વદન-કાંતિ રવિ જોતિ છિપાવેં ॥૫॥

(રાગ-ખટ) : ભોર નિકુંજભવન ઘારીકે જૂલન લાલ લાડિલી દોળી । સુનિ સુનિ
રમકુઝમક નૂપુરકી ભીતર જાન ન પાવત કોળી ॥૬॥ લલિતા લલિત બજાવત બીના દંપતી
ગાવત જાનત સોળી । યહ સુખ બરનિ સકે કેસ કોળી રસિક પ્રીતમ તહીં દ્વારે હોળી ॥૭॥

❖ પ૫૪ ❖

(રાગ-ખટ) : ભોર હી કુંજભવનતે ભામિની જુલનકી સબ આઈ । મધિ રાધા
માયો દોઉ બૈઠે ગાવત ગીત સુણાઈ ॥૮॥ તેસેઈ કોકિલ કુજત પ્રમુદિત ભોર મધુપ
મનમાઈ । નિરખ-નિરખ શોભા પ્રજજનકી નંદદાસ બલિ જાઈ ॥૯॥

❖ પ૫૫ ❖

(રાગ-માલકોંસ) : રાધાકે સંગ ગિરિવરધર પિય જૂલન સુરંગ હિંડોરે । વૃન્દાવનકી
સધનકુંજમાં જોંટા દેત ગોપી બંધી હોરે ॥૧॥ ઉઠી ઘટા કારી છટા ઉજ્જ્વારી લગત સોણાઈ
બીચ ઘન ઘોરે । કુંભનદાસ પ્રભુ યા છબિ નિરખત કેસે ચન્દ ચકોરે ॥૨॥

❖ પ૫૬ ❖

(રાગ-પરજ) : સુન્દર સુખસદન વદન હિંડોરના સુહાયે । લલિતાદિક હુંદું દિસ રસ
જસ અનુપમ ગાયે ॥૩॥ વામભાગ વિધુવદની ગતિ રસાલ રાજે । દાધિન દિસ પ્રેમપુંજ
સુષ્મા છબિ રાજે ॥૪॥ હેમ ખંબ રતનજટિત હારાવલી સોહે । મુક્તાલર અધિક બની
નિરખત મન મોહે ॥૫॥ ચૌકી ચારુ ચિત્ર કિયે પટુલી પિરોજા લાગે । સૂરદાસ મદનમોહન
દોઉ જૂલન અનુરાગે ॥૬॥

❖ પ૫૭ ❖

(રાગ-ટોડી) : પિયકો હિંડોરે જુલાવન આઈ । રંગ-રંગ સારી સાજ સજે સબ
સુન્દરી જુલાવત હુંવર કન્દાઈ ॥૭॥ સધન લતા ઘન બરસત ભારી તા મેં દામિની અતિ
હમકાઈ । જુગલરૂપ દેખિ નેનનસો સરસ રંગ કીનો સુખદાઈ ॥૮॥

❖ પ૫૮ ❖

(રાગ-ભીમપલાસ) : જૂલન બાલકૃષ્ણ વિહારી । પ્રજનારી સબ દેખન આઈ પહેર
કેસરરંગ સારી ॥૯॥ કેસરકે દોઉ ખંબ બનાયે દાંડી ચાર સંવારી । કેસરકી પટુલી રાજત
દોઉ જૂલન અનુરાગે ॥૧૦॥

❖ પ૫૯ ❖

(રાગ-પીલુ) : જૂલન હે નંદલારીલો પ્રજ લલના હો । જમુનાંછકે તીર
વૃન્દાવનકુંજમાં પ્રજ લલના હો ॥૧॥ સબ મિલ હરખ જુલાવદી પ્રજ૦ । નિજજનકી ભઈ
ભીર વૃન્દાવન૦ ॥૨॥ કનક ખંબ મરકત મનિ પ્રજ૦ । ડાંડી હેમ જરાય વૃન્દાવન૦ ॥૩॥
પના નગ પટુલી કરી પ્રજ૦ । ચૌકી હેમ જરાય વૃન્દાવન૦ ॥૪॥ મર્યાદા માનિકસો જરે
પ્રજ૦ । પટુલી પિરોજા પાંત વૃન્દાવન૦ ॥૫॥ બેલન રચી પુકરાજકી પ્રજ૦ । કહા બરનો
બહુ ભાંત વૃન્દાવન૦ ॥૬॥ નીલમનિનકે ફોદના પ્રજ૦ । બીચ-બીચ ધાતુ પ્રવાલ
વૃન્દાવન૦ ॥૭॥ મોતિન જાલર ગુંથકે પ્રજ૦ । જોતિબ ઈન્દ્ર રસાલ વૃન્દાવન૦ ॥૮॥ ચોખટ
સજી ગોમેદકી પ્રજ૦ । હરિત ભૂમિ સુખદાતય વૃન્દાવન૦ ॥૯॥ ચઢી ઘટા ઘનસ્યામકી
પ્રજ૦ । રસ-બરખા બરખાઈ વૃન્દાવન૦ ॥૧૦॥ રસિક દોઉ મિલ ગાવદી પ્રજ૦ । રિતુ
રસ રાગ મલહાર વૃન્દાવન૦ ॥૧૧॥ બીન મૃદુંગ સુર બાંસુરી પ્રજ૦ । રચી જુ રસિક
ચટસાર વૃન્દાવન૦ ॥૧૨॥ તીજ ત્યોહાર મનાવદી પ્રજ૦ । સબ-મિલકે પ્રજબાલ
વૃન્દાવન૦ ॥૧૩॥ રમકુઝમક જૂલાવત સબે પ્રજ૦ । કરત પરસ્પર ઘ્યાલ વૃન્દાવન૦ ॥૧૪॥
શ્રી રાધા રસવસ ભઈ પ્રજ૦ । સ્યામ સુન્દર વર પાય વૃન્દાવન૦ ॥૧૫॥ યહ સુખ શોભા
નિરખકે પ્રજ૦ । રામદાસ બલિ જાય વૃન્દાવન૦ ॥૧૬॥

❖ પ૫૧ ❖

(राग-वसन्त) : जूलत हिंडोरे गिरिधरनबाल । बाजे बाजत हे अति रसाल ॥१॥ सावन शशुनको थेक तार । जल बरसत जानों रंग कुहार ॥२॥ बहु भेद जुरे भयो अंधकार । मनो अभीर शुलालकी हे बहार ॥३॥ तहाँ जुवति जुलवत आय आय । दोउ भिल वसन्त मलार गाय ॥४॥ गरजत धन जानों गति भिलाय । चपला कर बाजत मृदंग साय ॥५॥ संग जूलत राधा नवल बाल । कम्हुक हे जुलवत नंदलाल ॥६॥ लखिताडिक गावे गारी रसाल । प्रजवधु हँसत हे हे कर ताल ॥७॥ फिर जूलवत राधा रसिक नार । तब जूलत मोहन कर सिंगार ॥८॥ तह मुरज पर्यो हे आय मार । रति रोवत अँसुवन भई धार ॥९॥ वृन्दावन कूल्यो आसपास । कालिन्दी खडत जु अति हुलास ॥१०॥ यह दरसन दीजे जानि दास । गोवरधनकी हे धडी आस ॥११॥

❖ प५२ ❖

(राग-मलहार) : धन घटा वन घटा आवी-चहुं और घटा जूलत हे दोउ रुप-रंगकी घटानमें । बंसीवट शुभ घटा तहाँ नाचे भोर नटा रोप्यो हे हिंडोरो घटा लतान-पतानमें ॥१॥ घंभ धुति घटा और पास हे दामिनी घटा भूषण भसन घटा कुंभ विटपनिमें । छावभाव घटा भरि जोंटा देत आगे पाछे गौर स्याम अंग घटा शोभाकी छटनिमें ॥२॥ स्वर हे गंभीर घटा जील घोर मध्य घटा गरजत संजीत गाजे रागकी रटनिमें । कल्यानके प्रभु गिरिधर हास सुखविलास घटा सभी देखियत निज जमुना पुलिनमें ॥३॥

❖ प५३ ❖

॥ पवित्राना हिंडोराना ॥ प८ ॥

(राग-सारंग) : पेहेर पवित्रा बेठे हिंडोरे दोउ निरभत नेन सिराने । नव निझुज-महलमें राजत कोटिक काम लजाने ॥१॥ हास विलास उरत सबके मन अंग-अंग सुख साने । परमानन्द स्वामी मनमोहन उपजत तान बिताने ॥२॥

❖ ७६० ❖

(राग-सारंग) : पवित्रा पेहेरे नंदकुमार । पेहेर पवित्रा जूलन लागे अतिसे परम उदार ॥१॥ चंचल चपल मनोहर मूरत अति शोभा सुखसार । कृष्णदास प्रभु कुँवर लाडीले गोवर्धन सुखकार ॥२॥

❖ ७६१ ❖

(राग-सारंग) : पवित्रा पेहेरे परमानन्द । सावन सुदी एकादशीके दिन गिरिधर गोकुलचन्द ॥१॥ श्रीवृषभानन्दिनी निज कर ग्रथित विविध पट भात । ता भवि शुभग सुवर्ष-सूत्रसों पोई नवमति ज्ञात ॥२॥ पवित्रा पेहेर हिंडोरे जूलत दोउ आनन्दकान्द । जमुना-पुलिनमें कुंज मनोहर गावत परमानन्द ॥३॥

❖ ७६२ ❖

(राग-सारंग) : पवित्रा पेहेरि हिंडोरे जूलें । स्यामा स्याम भराभर बेठे निरभतही समतूलें ॥१॥ लखिताडिक जूलावत ढाई घंभन लग अनुकूलें । प्रज्जन तहाँ भिल गावत नृत्यत प्रेममगन सुध भूलें ॥२॥ मंद-मंद धन भरभत तिहिं छिन वाम सबै सचु पावत । कालिन्दी तट यह विधि लालन पशु पंछी सुख पावत ॥३॥ वृन्दावन शोभा कहा भरनूं वेदहु पार न पावत । श्रीवल्लभ-पटकमल-कृपाते रसिक चरनरज पावत ॥४॥

❖ ७६३ ❖

(राग-धनाश्री) : वन्दाविपिन सुहावनो रंग छायो आज । जूलत गिरिधरलाल सुरंग
हिंडोरना रंग छायो आज ॥धृवा॥ यमुना पुलिन सुहावनो रंगो प्रहुलित स्याम तमाल
सुरंगो ॥१॥ स्याम धटा बन भरभहि रंगो । बोलत मधुर मराल सुरंगो ॥२॥ बाजत
बीना किनरी रंगो । गावत भिलि ग्रजबाल सुरंगो ॥३॥ ईत राये नवनागरी रंगो । ईत
ही भदनगोपाल सुरंगो ॥४॥ कुटिल कच जु करत पवन रंगो । पट फहरत उर भाल
सुरंगो ॥५॥ होड परस्पर उमग भरे रंगो । जोटा देत रसाल सुरंगो ॥६॥ कृष्ण कमल
परसत चरन रंगो । निरभ छोत निहाल सुरंगो ॥७॥

❖ ५६४ ❖

(राग-धनाश्री) : माई हीं बलि बलि या रमकनिकी सरस हिंडोरे जुलावत
लाल ॥धृवा॥ नवीन रंगीली अति अभिराम पहिरे सारी सुही वाम । रुक्तत उर मुक्ता-
मनि दाम जलडे पदक श्रीवा छबि धाम ॥१॥ बेनी गुही-सुठी सुकर सुहाति नाना रंग
कुसुम नीकी पांति । डोलत पाछे आछी भांति रुपलता भनो झूली तुलाति ॥२॥ श्रुति कुंडल
जु गंडति जलडे जूलत झूल जरे जु अलडे । पिय हिय उपजतिजु नई लखडे देख देख
दग लगे न पलडे ॥३॥ सुन्दर रंग सेहुर सीमंत रथि संवार भनोहर कंत । चीस-झूल
उल तिलक सुदेश भुम्भ राजत लाजत राकेश ॥४॥ घंजन से अंजनयुत मैन विसद विसाल
सुभद रस एन । यितवनि भरभत सुधा शुभाई निरभत लालन छिनु न अघाई ॥५॥
दमोहर छित भरे रस रंग अंगअंग छबिकी उठत तरंग । बसहु निरंतर ए मन भोर
रसिक जुगलवर कुवरि डिसोर ॥६॥

❖ ५६५ ❖

(राग-धनाश्री) : आजु बने ग्रजशज हिंडोरे जूलाई । यल सभी देखन जाई हिंडोरे
जूलाई ॥धृवा॥ कुचनभंग दै रचे सुन्दर डांडी सोडे चारु । भोतिनकी जलमलता जलडे भीय
हीरनिकी हारु ॥१॥ सुरनर मुनिजन सकल भुवनके डोरी पकर जूलाई रसिक राय गंधर्व
गुन गावे गिरिधरलाल लडयाई ॥२॥ उपमा और नहीं कोउ ऐसी जो हरिजूकी दीजै ।
दरसन पाई परसि पहपंकज ज्वनको फल लीजै ॥३॥ नर नारी अति नेह निहारत फल
पाये हैं चारि । या छबि निरभीदास परमानन्द तन भन दीजै वारि ॥४॥

❖ ५६६ ❖

(राग-धनाश्री) : हुलरी तिलरी पचयलरी भोतिन की बनी रसाल । भीय हुगहुगी
नगनकी पहेरे गिरिधरलाल ॥१॥ एक मास लों परमसुभ पावस झतु विहार । नित बैठत
प्रीतम प्रिया जुलावत निज आगार ॥२॥ भूमि हरियारी देखके महा उपकी रास । हिंडोरो
सब साजडे रोप्यो हैं नंद अवास ॥३॥ रोप्यो हिंडोरो नंदगृह मुहूर्त शुभ घरी देखी ।
विश्वकर्मा रथि पथि धर्यो सो हीरा रत्न विसेखी ॥४॥ सोलह सहस्र ग्रजसुन्दरी निरभत
स्याम शुभाय । अति आनंद भन हुलसही जुवजन छिलमिल गाय ॥५॥ रनक झुनक
नुपुर बजे किंडिनी कुनित रसाल । परम चतुर वनवारियां जुलावत सुन्दर नार ॥६॥
गावत सुधर सुरभेदसों तान भान भंधान । रीज देत वृषभानजासों हरि शुन सकल
निधान ॥७॥ सोल्हेसहस्र नट वेषमें सब ग्रज देखन जाय । जो सुभ गोकुलमें लहे सो
सुभ वेङ्गुठ नाय ॥८॥ जमुनातट संकेतवट निसदिन करत विलास । कुंजकेलि गिरिधरनकी
है बसो कृष्णदास ॥९॥

❖ ५६७ ❖

(राग-धमापयी) : जुलंदा गिरिधर नंदकुमार । आई तरुनी सहेनीहुंडी गल झूलोहे
हार ॥१॥ वृन्दावन भंसीवटके तट भूमियां अपरंपार । जोटा देत सबे भिल सઈये आन
आनि वार ॥२॥ ओढे सीस हुपड़ो खासे लंबे छूटे बार । भीठडे बेननि भैंवरे नेनन पग
नूपुर जनकार ॥३॥ एक गावही एक भिलावही एकजु रहे निहार । जगन्नाथ जुगल
चरनन पर सटिया तन भन वार ॥४॥

❖ ७५८ ❖

(राग-भूपाली) : सारी सुरंग भनाई प्रीतम संग झुले जुलावे कूजनरी । चोली
स्यामजु चूनरी क्षेंगा नेपुर नाह करेरी ॥१॥ चोली स्यामजु चूनरी क्षेंगा नेपुर नाह
करेरी ॥२॥ पीरी पाग पीतांभर जगमगे आभूषन वनमाल गरेरी । पावक पीक केकी
गावत पिय ग्रजाधीश अंग ताप हरेरी ॥३॥

❖ ७५९ ❖

(રાગ-મલહાર) : સુન્દર નંદકુમારજી પ્રજન્મને જૂલત સુરંગ હિડોરે । ઝૂંડન મિલ ગાવતે પ્રજવન્નિતા રિઝ-રિઝ તાન તતોરે ॥૧॥ રતનજટિત પહિરે આભૂષન તનસુખચીર વિવિધ રંગ બોરે । ગોકુલનાથ સદા યા સુખકો વિનતિ કરત કર જોરે ॥૨॥ ♫ ૬૭૬ ♫

(રાગ-મલહાર) : આજ-માઈ જૂલત કુંવર કંઠાઈ । મનિમય-કંચન જટિત હિડોરો ડાંડી શુભળ બનાઈ ॥૧॥ સંગ રાજત વૃષભાનનંદિની અંગ અંગ સુખદાઈ । યહ છબિ નિરખ-નિરખ હિ પ્રજજન બાર બાર બદિ જાઈ ॥૨॥ ♫ ૬૭૭ ♫

(રાગ-મલહાર) : હિડોરે જૂલત સુન્દર સ્યામ । ચન્દ્રાવલિ રાધા સંગ જૂલત મોહન પૂરન કામ ॥૧॥ લલિતા વિસાખા દેત જોટિકા નિરખી સરૂપ અભિરામ । પ્રજજન હુલસ હુલસકે જૂલવત વારત કોટિક કામ ॥૨॥ ♫ ૬૭૮ ♫

(રાગ-મલહાર) : સરસ હિડોરના જડિત-હિડોરના રી-મોહન-જૂલત-ાધ્વાા સુકુમારી નારી સમીપ બેઠી રૂપ ગુન અધિકાર । જૂલવતિ આનંદ ભરકે વચન અમૃત-સાર । મલહાર રાગ અલાપકે જુ ટેર દેત ગંભીર । સપસુરનિ અલાપ ગાવે ઉઠ્યો રાગ સધીર ॥૧॥ લવિંગ કેલ જંભીર ખારક સેતુક દ્રાખ રસાલ । અંજીર આમ અનાર શ્રીકલ નારંગીસો રસાલ । મિસરી બ્ધામ અખોડ રાજિત કનક બાલગોપાલ । સખીસખીમે સંપત કરકે લેત હૈ પ્રજબાલ ॥૨॥ ગુલાબ મરૂવો મોગરો રાઈજૂઈકે વિસ્તાર । કુંડકલી વર કેવડો શોભા હરિજૂકે દ્વાર । મોર વન પોકારિ બોલે ગાવત સૂરનાદ । સારંગ સુક જુ પિક કૂજે મધુપ ભૂંગી સાદ ॥૩॥ એક પીતપટ સાજ સ્યામકે રાધા ઓઢની લાલ । ચાંદ હિસતે બાદર ઉમડે કરત શુભ્રમ સાર । આય ખૂંદ પરૈ જુ તનપૈ મિંજત સ્યામા સ્યામ । રમકિ-ઝમકિ લાલ ભીને દમકિ દેખિયત દામ ॥૪॥ જૂલત રાખી રાધિકા સબ સખી રોષ ભરાય । નંદનંદ મુસિકાયકે તથ ગાહ્ય અંચર ધાય । શુભટસો રન છતકે બાનિક બની અધિકાય । કર જોર કહે કૃષ્ણદાસ ઐસે જૂલત પ્રજપતિરાય ॥૫॥ ♫ ૬૭૯ ♫

(રાગ-મલહાર) : હિડોરે જૂલત સ્યામા સ્યામ । ગૌર સ્યામ તન પીત કસુંભી પહિરે આનંદ મૂરતિ કામ ॥૧॥ મરકત મનિકે ખંબ મનોહર ડાંડી સરસ સુરંગ । પાઁચ પિરોજનિકી પટુલી બની જૂમક અતિ બહુ રંગ ॥૨॥ લલિતા વિસાખા દેત જોટિકા ગાવતિ રાગ રસાલ । હંસ મોર કોડિલ ચકોરહિ ચાતક સંઘ રસાલ ॥૩॥ અદ્ભુત કેલિ કૈતૂઠલ દેખન ચઢિ વિમાન સુર આયે । કુંભનદાસ પ્રભુ ગોવર્ધનધર બહુવિષ પુહુપ બરસાયે ॥૪॥ ♫ ૬૮૦ ♫

(રાગ-મલહાર) : જૂંસે માઈ જુગલકિસોર હિડોરે । લલિતા ચંપકલતા વિસાખા દેતિ હૈ પ્રાન અકોરે ॥૧॥ તૈસીયે ઝતુ પાવસ મનભાવન મન મન ધન ધોરે । તૈસોઈ ગાન કરત પ્રજસુન્દરી નિરખ નિરખ પિય ઓરે ॥૨॥ કોટિ કોટિ કંદર્ઘણ્બિ નિરખત હોત સખી ભ્રમ ભોરે । કુંભનદાસ પ્રભુ ગોવર્ધનધર દેત હૈ પ્રેમ જકોરે ॥૩॥ ♫ ૬૮૮ ♫

(રાગ-મલહાર) : દેખો માઈ સ્યામ હિડોરે જૂલે । નિરખ નિરખ મનમોહન મુખછબિ પ્રજજન મન અતિ કૂલે ॥૧॥ સ્યામ ખંબ બહુ ભાંતિ બનાયે ડાંડી સ્યામ મન ભાઈ । પટુલી સ્યામ બિરાજત તામે હીરા લાલ જરાઈ ॥૨॥ સ્યામ રંગ પ્રજરાજ લાડીલો અરુ ચન્દ્રાવલિ ગોરી । નવ પ્રજવધુ ચાંદ હિસનિ ઠાડી માનો પ્રેમરંગ બોરી ॥૩॥ તામે રાગ મલાર મધુર સુર નવલ જુવતિજન ગાવે । શ્રી વિશ્વલ ગિરિધરન લાલસો નવલ નેહ ઉપજાવે ॥૪॥ ♫ ૫૮૧ ♫

(રાગ-મલહાર) : હરિત જમુનાટ હરિત જુ બંસીવટ હરિત લતાન તામે હરે હરે હરે જૂલે । હરે હરે બોલે મોર કોડિલા કરત રોર હરે હરે જોટા દેત પ્રજજન કૂલે ॥૧॥ હરી જુ કાછિની કટિ હર્યોઈ ટિપારો સીસ મોરચન્દ્રિકાજુ હરી છબિ દેખિ ભૂલે । હર્યોઈ સિંગાર કરિ રાધામોહનજુ દોઉ રસિક નિરખી નિરખી શોભા સુખ કૂલે ॥૨॥ ♫ ૫૮૨ ♫

(રાગ-મલહાર) : દરપન સન્મુખ ધરે જૂલત હૈ રંગભરે સખિયન દરપન કિયે ચહુદિસિ ઠાઢી । દરપન અવનિ ઝાઈ જુકિ-જુકિ લેત ખની પ્રતિબિષ દેખિ-દેખિ હૂની શોભા બાઢી ॥૧॥ દરપનકે ખંબ દોઉ ડાંડી બની દરપનકી દરપનસે રાજત દોઉ રંગ રહ્યો ભારી । રસિક પ્રીતમ પિય જૂલત દરપન કુંજસદન જમુના બહે દરપનસી આરી ॥૨॥ ♫ ૫૮૩ ♫

હિડોળા પહેલા દિવસના પદ

॥ રાગ મલ્હાર ॥

તેસોઈ વૃન્દાવન તેસીએ હરિત ભૂમિ તેસીએ વીરવધૂ ચલત સુહાઈ માઈ ॥
તેસેઈ કોકિલા કલ કુહુકુહુ કૂજત તેસેઈ નાચતમોર નિરખત નથના સુખદાઈ ॥૧॥
તેસી નવરંગ નવરંગ બનીજોરી તેસેઈ ગાવત રાગમલ્હાર તાન મન ભાઈ ॥
ગોવિંદપ્રભુ સુરંગ હિડોરેં જૂલેં કૂલેં આછે રંગભરે ચહુંદિશાતે ઘટા જુરિ આઈ ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

જૂલત આઈ પ્રજનારિ ગિરિધરનલાલ જૂકે સુરંગ હિડોરના ॥
સુભગ કંચન તન પહેરેં કસુંભી સારી ગાવત પરસ્પર હંસ મૃદુભોલના ॥૧॥
ઇત નંદલાલ રસિકપર સુંદર ઉત વૃષભાન સુતા છબિસોહના ॥
રમકત રંગરહ્યો પિયાખારી ગોવિંદ બલબલ રતિપતિ જોહના ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

જૂલત સુરગ હિડોરેં રાધામોહન ॥
વરણાવરણ ચૂનરી પહેરેં પ્રજયધૂ ચહું ઓરેં ॥૧॥
રાગ મલ્હાર અલાપત સપ્તસુરન તીનગ્રામ જોરે ॥
મદનમોહનજૂકી યા છબિ ઉપર ગોવિંદ બલતૂણાતોરે ॥૨॥

॥ રાગ મલ્હાર ॥

રંગ મર્યો સિંઘદ્વાર હિડોરે વ જૂલના ॥
ગૌરશ્યામ તન નીલપીત પટ ધનદામિની હેમ બિરાજત નિરખ નિરખ પ્રજજન મનકૂલના ॥૧॥
ઉરપર વનમાલ સોહે ઈન્દ્રધનુષ માનો ઉદ્દિત ભયો મોતિનહાર બગપંગતિ સમતૂલના ॥
વરષત નવરૂપ વારિ ધોખ અવનિ રટનાખચિત ગોવિંદપ્રભુ નિરખ કોટિ મદન ભૂલના ॥૨॥

હિડોરા ઉત્તરવાના પદ

॥ રાગ મલ્હાર ॥

હિડોરે માઈ જૂલિ ઉતરેં નંદલાલ ॥
સકલભિંગાર કિયેં અંગ શોભિત ચંચલનેન વિશાલ ॥૧॥
શ્યામશ્યામ મનોહર સુંદર તિલક દિયોહે ભાલ ॥
મૈયા આરતી ઉતારત વારત ગાવત ગીતરસાલ ॥૨॥
બાજત તાલ મૂર્ટિગ બાંસુરી બીના વેણુ રસાલ ॥
કૃષ્ણાદાસ પ્રભુ ગિરિધરનાગર રસવસ ભર્ય પ્રજબાલ ॥૩॥

॥ રાગ ખમાયચી ॥

હિડોરેતેં ઉતરે લાલ વિહારી ॥
રમકનિ રમકનિ ઉતરિ રાધિકા કોટિ ચન્દ ઉજ્જ્વારી ॥૧॥
ગોપીજન સબ પાય પરત હૈ રાઈ લોન ઉતારી ॥
કર મુરલી લે બેનુ બજાવત ગોકુલ ચલે હૈ મુરારી ॥૨॥
જૈજૈકાર બ્રહ્માદિક બોલે પુષ્પન-વૃષ્ટિ કરાઈ ॥
પરમાનન્દાસકો ઠાકુર પ્રજજનકે સુખદાઈ ॥૩॥